

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

LKR.410.012.05.2016
P/16/039

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

(tekst jednolity)

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/16/039 – Realizacja Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontrolerzy	1. Maria Chryczyk, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LKR/70/2016 z 5 lipca 2016 r. oraz nr LKR/132/2016 z 5 października 2016 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2, 1683-1684) 2. Julian Czekay, gł. specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR71/2016 z 5 lipca 2016 r. oraz nr LKR/133/2016 z 5 października 2016 r. (dowód: akta kontroli str. 3-4, 1681-1682)
Jednostka kontrolowana	Fundacja Ukryte Skrzydła w Krakowie, os. Teatralne 23, 31-946 Kraków (dalej: <i>Fundacja</i>)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Zarząd w składzie: Stanisław Banaś - dyrektor Fundacji, Iwona Krzykalska-Skoczolek – zastępca dyrektora Fundacji, Jadwiga Samolińska – sekretarz, Sylwia Kuśmierczyk – członek Zarządu. (dowód: akta kontroli str. 5-10)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna²

Fundacja w latach 2012-2015 realizowała – na podstawie umów zawartych z Ministrem Pracy i Polityki Społecznej - cztery projekty o łącznej wartości 536,4 tys. zł, w tym dofinansowane z Funduszu Inicjatyw Obywatelskich (dalej: *FIO*) w łącznej kwocie 487,1 tys. zł (projekty: „Możesz też” projekt wspierający 50+, „Pora na seniora – Nowohuckie Centrum Wspierania Wolontariatu 50+”, „Akademia twórczej jesieni - Nowohuckie Centrum Wspierania Wolontariatu 50+”, „Obywatel NH”).

Koszt tych zadań wyniósł 539,2 tys. zł, w tym dofinansowany ze środków *FIO* – 487,1 tys. zł. Kontroli poddano przekazaną dokumentację ww. projektów.

NIK ocenia, że przedłożone przez Fundację oferty w sprawie realizacji projektów *FIO* zostały opracowane zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami³.

Wprawdzie w ramach zrealizowanych projektów przeprowadzono wszystkie zaplanowane rodzaje szkoleń, zorganizowano przewidziane konferencje i spotkania, a beneficjenci, którzy wzięli udział w poszczególnych projektach, wyrażali pozytywne opinie na temat prowadzonych zajęć, to zastrzeżenia NIK budzi brak pełnej dokumentacji przebiegu poszczególnych działań, nieosiągnięcie wszystkich założonych rezultatów, przypadki niegospodarnego wydatkowania środków, jak również kwalifikowanie do projektów wydatków nie mieszczących się w ich zakresie.

¹ Kontrolą objęte były środki przekazane w latach 2012-2015, niezależnie od okresu ich wykorzystania i rozliczenia. Jeżeli rozliczenie całego projektu realizowanego w danym okresie obejmowało środki przekazane wcześniej objęto je również kontrolą.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie. W niniejszym wystąpieniu zastosowano ocenę opisową.

³ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie wzoru oferty i ramowego wzoru umowy dotyczących realizacji zadania publicznego oraz wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz. U. z 2011 r. Nr 6, poz. 25), dalej: *rozporządzenie w sprawie wzorów oferty, umowy i sprawozdania*

Zastrzeżenia NIK budzi w szczególności nieosiągnięcie założeń dotyczących zaangażowania obywateli w działalność wolontariacką w organizacjach pozarządowych w skali jaką zakładano w projektach (kilkanaście osób zaangażowanych na założonych co najmniej 100 osób), co było głównym celem projektów. Fundacja nie przedstawiła dokumentów poświadczających podjęcie przez beneficjentów projektów działalności wolontariackiej, a wg złożonych oświadczeń wyżej wskazanych kilkanaście zaktywizowanych osób działało bezpośrednio w Fundacji. Poziom uczestnictwa w projektach kształtował się poniżej założonych progów, przy czym zaznaczyć należy, że w części projektów brały udział te same osoby. Ponadto stwierdzono przypadki udziału w szkoleniach osób niebędących uczestnikami poszczególnych projektów. Tym samym, w ocenie NIK, efekty osiągnięte w ramach ww. czterech projektów nie były w pełni adekwatne do poniesionych wydatków.

Stwierdzono przypadki niegospodarnego, a także nieracjonalnego i nieefektywnego⁴ wydatkowania środków publicznych. Zastrzeżenia budzi również wydatkowanie środków FIO na zakupy artykułów spożywczych, zlecenie robót i usług bez uprzedniego sporządzenia kosztorysów lub określenia stawek oraz podpisywanie umów z realizatorami merytorycznymi projektów bez określenia zakresu działań i obowiązków, o których mowa w ofertach.

Dokumentacja dot. czterech projektów, na których realizację Fundacja podpisała umowy z Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej, była niepełna i niewiarygodna zarówno w odniesieniu do merytorycznej części realizowanych zadań, wydatków jak i ewidencji finansowo-księgowej, czym naruszono zarówno zasady/regulaminy FIO, jak i postanowienia zawartych umów. Część działań podjętych w związku z realizacją przedmiotowych zadań oraz wydatków na nie poniesionych nie została przez Fundację prawidłowo udokumentowana. Brak było dokumentacji (poza fakturami) świadczącej o zakupie, przekazaniu beneficjentom i rozliczeniu materiałów edukacyjnych. Nie dopełniono obowiązku umieszczania logo FIO na materiałach związanych z realizacją tego programu takich jak konspekty zajęć (projekt Obywatel NH), listy obecności na zajęciach (Grupa Rozwoju Osobistego), materiały edukacyjne dot. szkoleń z wolontariatu i ogłoszenia prasowe (trzy). W 21 przypadkach nie wskazano czasu i miejsca wykorzystania dokonanych zakupów, co było wymagane z ww. zasadami. Nie przestrzegano przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁵; m.in. nie zaktualizowano obowiązujących w Fundacji zasad rachunkowości. Nie uzgodniono kont kosztowych dwóch z pięciu projektów, w wyniku czego różnice w danych pomiędzy ewidencją księgową a sprawozdaniami wyniosły 4,2 tys. zł., a na 26 dowodach księgowych nie umieszczono dekretacji.

Sprawozdania z realizacji projektów zostały sporządzone terminowo i zaakceptowane przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Nie odzwierciedlały one jednak w pełni faktycznego stanu, gdyż m.in. zawyżono w nich liczbę uczestników, nie podano informacji o dokonanych zmianach personalnych dot. realizatorów projektów, odstępstwach od harmonogramów.

NIK nie wnosi zastrzeżeń do realizacji i osiągniętych efektów projektu Aktywny senior przez grupę nieformalną, której organizacją wspierającą była Fundacja, Wydatki zostały poniesione w kwotach ustalonych w umowie. Sprawozdanie zostało sporządzone prawidłowo i przekazane w obowiązującym terminie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Wykonanie dotowanych zadań oraz prawidłowość danych w ofertach i sprawozdaniach

Opis stanu faktycznego

1.1. Fundacja w kontrolowanym okresie realizowała w ramach FIO, na podstawie umów zawartych z Ministrem Pracy i Polityki Społecznej, następujące cztery projekty:

1.1.1 Możesz też projekt wspierający wolontariat 50+ (zwany dalej: *Możesz też*)

W umowie nr 218_II/11 z 5 sierpnia 2011 r. w sprawie realizacji ww. zadania ustalono całkowity jego koszt na kwotę 161,9 tys. zł, z tego: do sfinansowania z dotacji w wysokości

⁴ Zgodnie z zasadami FIO wydatki w ramach PO FIO są kwalifikowalne, jeżeli są m.in. racjonalne i efektywne.

⁵ Dz. U. z 2016 r., poz. 1047

145,6 tys. zł, środków własnych i innych źródeł – 16,3 tys. zł (w tym: wpłaty adresatów zadania – 6,0 tys. zł). Termin realizacji zadania ustalono na okres od 1 sierpnia 2011 r. do 31 grudnia 2011 r. (I etap) i od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. Załącznikiem do umowy była oferta nr 3616. Umowa została aneksowana 12 marca 2012 r.

Partnerem Fundacji w realizacji tego zadania była - na podstawie zawartej 16 sierpnia 2011 r. umowy partnerskiej - Gmina Miejska Kraków, która m.in. nieodpłatnie udostępniła pomieszczenia w siedzibie Miejskiego Ośrodka Wspierania Inicjatyw Społecznych (dalej: MOWIS) na potrzeby projektu na okres od 1 sierpnia 2011 do 31 lipca 2012 r.

Na zadanie to wydatkowano łącznie 164,6 tys. zł, w tym: ze środków FIO – 145,6 tys. zł. (w I etapie i II etapie odpowiednio: 68,5 tys. zł i 60,0 tys. zł oraz 96,1 tys. zł i 85,6 tys. zł).⁶

(dowód: akta kontroli str. 395, 417, 528-554, 598-607, 987-1000)

Oferta projektu *Możesz też* została opracowana zgodnie z wymogami rozporządzenia w sprawie wzorów oferty, umowy i sprawozdania, za wyjątkiem pozycji dot. wynagrodzenia opiekuna grup w I edycji projektu.

(dowód: akta kontroli str. 501-527)

W ofercie projektu *Możesz też* założono przeprowadzenie następujących zajęć:

1. kurs języka angielskiego,
2. kurs obsługi komputera,
3. warsztaty twórcze „Pracownia sztuki” (w tym zajęcia z fotografii),
4. warsztaty teatralne,
5. warsztaty psychologiczne *Grupa rozwoju osobistego*⁷,
6. szkolenia z wolontariatu (jedno obowiązkowe dla każdego seniora – wolontariusza, realizowane w 10-osobowych grupach; w każdej edycji miały być 4 szkolenia po 5 godzin).

(dowód: akta kontroli str. 509-510)

Analiza dokumentacji dot. ww. zajęć wykazała co następuje:

ad. 1. Fundacja podpisała trzy umowy o dzieło z M.M. w sprawie przygotowania i przeprowadzenia łącznie 80 zajęć z języka angielskiego (w tym 32 w 2011 r. i 48 w 2012 r.). Sporządzono harmonogramy zajęć (stanowiące załączniki do umów) oraz 26 z 40 scenariuszy, które winny być opracowane. W 2011 r. przeprowadzonych zostało – jak wynika z list obecności - 29 zajęć z 32 zaplanowanych, a w 2012 r. wszystkie 48.

(dowód: akta kontroli str. 555-587, 616-627)

W 2011 r. w harmonogramach (stanowiących załączniki do umów) założono, że zostaną przeprowadzone 32 zajęcia z języka angielskiego, podczas gdy – jak wynika z list obecności - przeprowadzono tylko 29 zajęć, a więc o trzy mniej. W 11 przypadkach zmieniono daty zajęć w stosunku do harmonogramów. Na żadnej z list obecności nie wpisano godzin przeprowadzenia zajęć.

Fundacja przedstawiła do kontroli dwie listy obecności za październik 2011 r., przy czym na jednej z nich, pod datą 27 października, znajdowało się sześć podpisów, a na drugiej - zajęcia z tego dnia były wykreślone. Na obu listach były wpisane te same osoby, natomiast porównanie nazwisk wykazało, co następuje: na jednej liście były umieszczone podpisy J.R. w dniach 4, 6, 11 i 27 października, a na drugiej – 11, 13, 18 i 20 października. K.N. na jednej liście podpisała się w dniach 4, 6, 18, 20 i 25 października, a na drugiej – 4, 6, 20 i 25 października.

Podkreślić należy, że na listach obecności z dni: 16, 20, 27 września, 13 i 20 października, 3, 10, 17 i 24 listopada oraz 1, 8 i 15 grudnia pod wydrukowanymi datami (bez podania roku) dopisano ręcznie „+ ½ h”. Ponadto, odnośnie do opisanej wyżej podwójnej listy obecności za październik (dni: 4, 6, 11, 13, 18, 20, 25 i 27) jedna z nich była bez dopisanych godzin, natomiast na drugiej (w dniach 6, 13 i 20 października) dopisano ręcznie „+ ½ h”.

⁶ Kwoty przyjęto wg danych ze sprawozdań z realizacji zadania (dane wykazane w ewidencji księgowej w 2011 r. nie są tożsame z wykazanymi w sprawozdaniu).

⁷ dalej GRO

Dowodów dokumentujących zgłoszenie zmian w harmonogramie i kosztorysie projektu, stanowiących podstawę zmiany ilości zajęć z języka angielskiego w 2011 r. do kontroli nie przedstawiono.

W umowach w sprawie prowadzenia zajęć z języka angielskiego wykonawca zobowiązał się do powiadamiania na piśmie Zamawiającego lub koordynatora projektu z co najmniej 5-dniowym wyprzedzeniem o konieczności zmiany określonego w harmonogramie terminu oraz terminie ewentualnych zajęć zastępczych. W tym przypadku Fundacja lub koordynator projektu musiał wyrazić zgodę na zmianę terminu zajęć.

M.M. otrzymała pełne wynagrodzenie wynikające z umowy (w tym nienależne za trzy zajęcia w kwocie 390 zł).

W sprawozdaniu z realizacji I edycji projektu (do 31 grudnia 2011 r.) podano, że przeprowadzone zostały wszystkie 32 zajęcia.

Wg oferty, do zakresu obowiązków lektora języka angielskiego należało m.in. przygotowanie materiałów na zajęcia. Przygotowanych zostało na nie 26 scenariuszy a nie 40, które winny być opracowane (w tym cztery zamiast ośmiu dot. zakończenia kursu I edycji w styczniu 2012 r.).

Brak było czterech scenariuszy do zajęć z dni: 4 i 7 października oraz 22 i 29 listopada 2011 r. Z pozostałych 22 na 11 dopisano przy datach odręcznie „+ ½ h”. Porównanie scenariuszy z listami obecności wykazało niezgodności nawet w odniesieniu do dopisanych „+ ½ h”. Przykładowo pół godziny dopisano na scenariuszach z 23 września i 22 grudnia 2011 r. natomiast nie dopisano ich na listach obecności.

Przedstawione do kontroli scenariusze zajęć nie zawierały logo FIO jak również wskazania, kto je opracował.

(dowód: akta kontroli str. 513, 518, 555-587, 598-607, 616-620)

Dyrektor Fundacji i z-ca dyrektora wyjaśnili, że (cyt.): *W dokumentach okazanych osobom kontrolującym znajdowały się konspekty do zajęć z dnia 20 i 27 września. Dnia 7 października, wg dostarczonych osobom kontrolującym list obecności, zajęcia nie miały miejsca więc nie ma na nie konspektu. Dnia 4 października, 22 i 29 listopada zajęcia poświęcone były zagadnieniom, które sprawiały trudności beneficjentom. Zajęcia w tych dniach były dostosowane do aktualnych pytań i potrzeb uczestników. Informacja ta została ustnie zgłoszona koordynatorowi kontroli przez prowadzącą zajęcia. Wydłużenia czasu trwania zajęć dokonywano na wniosek prowadzącego zajęcia oraz samych beneficjentów (niektóre zajęcia wymagały wydłużenia ze względu na ważność podejmowanych zagadnień czy tematów oraz ze względu na wiek uczestników). Uzgadniano słownie powiadamiając z wyprzedzeniem koordynatora, zmiany, które zostawały natychmiast wprowadzone w grafik. Za obowiązujące w II edycji uznaje się konspekty z edycji I. Jeśli brak jest jakiegokolwiek konspektu to świadczy o tym, że należało powtórzyć i jeszcze raz przećwiczyć wybrane zagadnienia. Prowadzący prawdopodobnie przeoczył podpisanie list obecności. Uczestnicy mogą potwierdzić, iż takowe zajęcia się odbywały i prowadziła je zatrudniona przez Fundację lektorka M.M., o czym świadczy także dokumentacja filmowo – fotograficzna. Brak logo na liście z września jest niedopatrzaniem. Część zajęć z j. angielskiego została na prośbę beneficjentów wydłużona tak, aby w określonym umową i ofertą terminie odbyły się 64 godziny zajęć. Pani M.M. wypłacono pełne wynagrodzenie, gdyż przeprowadziła ww. ilość godzin więc wywiązała się z podpisanej umowy. Pani M.M., lektor prowadzący zajęcia z j. angielskiego, przygotowała konspekty na zajęcia do I edycji kursu. W drugiej edycji kursu brały udział inne osoby – była to całkiem nowa grupa stąd zajęcia w II edycji kursu przebiegały zgodnie z przedstawionymi wcześniej konspektami do I edycji. Brak podpisu prowadzącego zajęcia pod listami obecności jest zwykłym niedopatrzaniem. Koordynator był w stałym kontakcie z prowadzącym i beneficjentami i wie, że takie zajęcia zostały przeprowadzone przez M.M. dla tej określonej grupy osób.*

Dnia 27 października zajęcia nie odbyły się ze względu na chorobę prowadzącej. Listą obecności z miesiąca października jest formularz, na którym zajęcia z ww. dnia są wykreślone. Druga lista nie jest rozliczeniem do zajęć z j. angielskiego. Prawdopodobnie potwierdzano na niej odbiór materiałów szkoleniowych przewidzianych na ten dzień lub zaliczenie materiału przewidzianego na ten okres.

Fundacja nie przedstawiła żadnych dokumentów poświadczających wiarygodność złożonych wyjaśnień, a powołana w nich dokumentacja fotograficzna na płycie CD opisanej

jako *Możesz też* zawierała folder zdjęć cyfrowych z podziałem na tematy, w tym z języka angielskiego – 10 zdjęć (z tego cztery datowane 1 stycznia 1980 r. i sześć datowanych 13 września 2011 r.). Powtórzenie zagadnień, które sprawiały trudności, było ujęte w celach scenariuszy zajęć z 15 i 17 listopada 2011 r.

(dowód: akta kontroli-str. 578-579, 1087-1088, 1270, 1285-1286, 1301-1302, 1653, 2794-2805)

ad. 2. Na podstawie umów o dzieło z 1 września 2011 r. i 2 stycznia 2012 r. D.R-L. przeprowadziła, zarówno w I jak i II edycji projektu, wszystkie 80 zajęć z obsługi komputerów. Zostały opracowane harmonogramy zajęć.

Dyrektor Fundacji i z-ca dyrektora wyjaśnili, że D.R-L. opracowała program autorskich zajęć komputerowych, na który składał się przygotowany przez prowadzącą skrypt *Komputer w pigułce*.

(dowód: akta kontrli str. 278-283, 513, 525, 631-645,)

ad. 3. Na podstawie umowy o dzieło nr 156/2011 z 10 października 2011 r. M.D. przygotowała i przeprowadziła 11 autorskich warsztatów ze sztuki. Opracowany został harmonogram zajęć oraz *Program autorskich warsztatów ze sztuki*. Jak wynika z listy obecności (na której nie wpisano godzin przeprowadzenia 10 zajęć) m.in. w ośmiu warsztatach wzięło udział po 8-9 osób na 10 zaplanowanych.

Na podstawie umowy nr 1/2012 z 2 stycznia 2012 r. M.D. miała przygotować i przeprowadzić w styczniu 2012 r. cztery autorskie warsztaty ze sztuki. Program warsztatów został opracowany natomiast do kontroli nie przedstawiono list obecności.

(dowód: akta kontroli str. 800-805, 811-812, 815-816, 2099)

Na podstawie umowy o dzieło nr 109/2011 z 1 września 2011 r. M.S. przygotował i przeprowadził 5 autorskich warsztatów z fotografii. Opracowany został harmonogram zajęć oraz Program autorskich warsztatów fotograficznych.

(dowód: akta kontroli str. 806-811)

Fundacja nie posiadała list obecności dot. czterech warsztatów ze sztuki, które miały się odbyć w styczniu 2012 r.

Dyrektor Fundacji wyjaśnił, co następuje (cyt.): *Ww. zajęcia odbyły się zgodnie z konspektem i terminami w nim zawartymi (załącznik). Na dzień dzisiejszy nie możemy odnaleźć listy obecności (posiadamy korespondencję mailową prowadzącej warsztaty z koordynatorem, potwierdzającą zrealizowanie ww. zadania). Udział w zajęciach mogą poświadczyć uczestniczki i prowadząca. Fundacja posiada również dokumentację fotograficzną (przedłożoną osobom kontrolującym) z ww. zajęć.*

Przedstawiona do kontroli dokumentacja fotograficzna zawiera jedynie 23 zdjęcia opisane w pliku *warsztaty ze sztuki* wykonane 29 stycznia 2012 r. Koszt przeprowadzenia trzech zajęć wynosił 540 zł.

(dowód: akta kontroli str. 815-816, 993, 1090, 1272, 1650, 2794-2805)

W umowie zawartej przez Fundację z MPiPS w sprawie realizacji projektu *Możesz też* postanowiono m.in., że Zleceniobiorca zobowiązuje się do przechowywania dokumentacji związanej z realizacją zadania publicznego przez 5 lat, licząc od początku roku następującego po roku, w którym Zleceniobiorca realizował zadanie publiczne (§ 7 ust. 2). MPiPS (Zleceniodawca) sprawuje kontrolę prawidłowości wykonania zadania publicznego przez Zleceniobiorcę, w tym wydatkowania przekazanej dotacji oraz środków, o których mowa w § 3 ust. 6. W ramach tej kontroli osoby upoważnione przez Zleceniodawcę mogą badać dokumenty i inne nośniki informacji, które mają lub mogą mieć znaczenie dla oceny prawidłowości wykonywania zadania (...). Zleceniobiorca na żądanie kontrolującego jest zobowiązany dostarczyć lub udostępnić dokumenty i inne nośniki informacji (§ 10 ust. 1 i 2).

(dowód: akta kontroli str. 534-535)

ad. 4. Zgodnie z ofertą i zawartą umową z 1 lutego 2012 r. S.B. miał przeprowadzić w II edycji projektu (w okresie od 1 lutego 2012 r. do 30 czerwca 2012 r. 36 autorskich warsztatów teatralnych. Jak wynika z list obecności odbyło się 28 zajęć. Przy ośmiu datach odnotowano „2x” z komentarzem, że zajęcia zostały wydłużone o dodatkowy warsztat.

(511, 518-519, 525, 2091-2095)

Do umowy zawartej 1 lutego 2012 r. z dyrektorem Fundacji w sprawie przeprowadzenia podczas II edycji projektu (w okresie od 1 lutego 2012 r. do 30 czerwca 2012 r.) 36 autorskich warsztatów teatralnych nie załączono harmonogramu zajęć. Jak wynika z list obecności odbyło się 28 zajęć z 36 zaplanowanych. Przy ośmiu datach odnotowano ręcznie „2x” z komentarzem pod podpisami, że zajęcia zostały wydłużone o dodatkowy warsztat. Godzin przeprowadzenia zajęć na listach nie zapisano. Do kontroli nie przedstawiono dokumentów dot. zmiany harmonogramu zajęć i ich wydłużenia, jak również zgody na te zmiany. Ponadto udział w tych zajęciach wzięło siedem osób na 10 planowanych, w tym tylko dwie będące uczestnikami II edycji projektu (pięć brało udział w I edycji). Zgodnie z umową zawartą z Fundacją prowadzący zajęcia teatralne był zobowiązany do powiadomienia na piśmie Zamawiającego lub koordynatora projektu z co najmniej 5-dniowym wyprzedzeniem o konieczności zmiany określonego w harmonogramie terminu oraz terminie ewentualnych zajęć zastępczych. W tym przypadku Zamawiający lub koordynator projektu musi wyrazić zgodę na zmianę terminu zajęć, w przeciwnym razie będzie miał prawo odstąpić od umowy.

(dowód: akta kontroli str. 2091-2095)

ad.5. Zajęcia z GRO (40 warsztatów, po 20 w każdej edycji) – zgodnie z zawartymi umowami – miały prowadzić J.S. i B.Ł. Sporządzono harmonogram zajęć do I edycji projektu. Do zajęć opracowano 19 konspektów zamiast 20. Jak wynika z poddanych kontroli list obecności dot. I edycji projektu odbyły się wszystkie zajęcia GRO.

(dowód: akta kontroli-str. 511-513, 684-732)

Nie opracowano jednego konspektu do zajęć GRO (na 24 wymagane). Nie został sporządzony harmonogram zajęć z GRO w odniesieniu do II edycji projektu. Jak wynika z list obecności w II edycji projektu odbyło się 13 zajęć GRO na 20 wymaganych. Przy siedmiu datach dopisano *zajęcia podwójne*. Dokumentów na okoliczność zmiany ilości zajęć do kontroli nie przedstawiono. Pisemna procedura w tym zakresie była wymagana zgodnie z zapisami umów zawartych z prowadzącymi.

(dowód: akta kontroli str. 689-732)

Dyrektor Fundacji i z-ca dyrektora wyjaśnili m.in., że (cyt.): *Zostały opracowane 24 autorskie warsztaty z GRO. Wyegzekwowano konspekty na wszystkie prowadzone zajęcia. W 2012 r. ustalono harmonogramy działań i były one wykorzystywane w trakcie realizacji projektu.* Przedmiotowego harmonogramu i konspektu do kontroli nie przedstawiono.

(dowód: akta kontroli str. 1089, 1272, 1287-1288, 1303-1305)

ad. 6. W 2011 r. D.R-L. przeprowadziła w ramach I edycji projektu – zgodnie z zawartą umową - cztery zajęcia z wolontariatu. Sporządzono harmonogram zajęć.

W 2012 r. – na podstawie umowy nr 11/2012 z 1 lutego 2012 r. - D.R-L. miała przeprowadzić 4 pięciogodzinne zajęcia z wolontariatu w ramach II edycji projektu.

(dowód: akta kontroli str. 787-797)

W związku z zawartymi umowami w sprawie przeprowadzenia zajęć z wolontariatu w ramach projektu *Możesz też* dyrektor Fundacji i z-ca dyrektora wyjaśnili m.in., że (cyt.): *Prowadząca szkolenia z wolontariatu pani D.R-L opracowała na potrzeby projektu i zgodnie z umowami oryginalną pracę autorską. Do wyjaśnień dołączono prezentacje przygotowane na potrzeby ww. zajęć. Inne dokumenty, na których opierała się prowadząca były przedstawione kontrolującym.*

Do wyjaśnień załączono dwa opracowania, tj. *Wolontariat w organizacji i Wolontariat. Aspekty prawne* (z logo Fundacji na stronie tytułowej, na kolejnych stronach opatrzone je logo FIO; na ostatniej stronie tego opracowania widnieją dane adresowe D.R-L., adres strony internetowej dotyczącej materiałów edukacyjnych, a także logo: FIO, Fundacji Teatru Ludowego, Cracovii Kraków oraz MOWIS).

(dowód: akta kontroli-str. 1089, 1287, 1304, 1705- 771)

W 2012 r. miały być przeprowadzone 4 pięciogodzinne zajęcia z wolontariatu w ramach II edycji projektu (umowa nr 11/2012 z 1 lutego 2012 r. na kwotę 2.000 zł). W dokumentacji brak było list obecności z ww. zajęć.

Dyrektor Fundacji i z-ca dyrektora wyjaśnili, że listy obecności ze szkoleń wolontariatu II edycji zostały przedstawione kontrolującym.

Mimo skierowanych do Fundacji w tej sprawie pism - do kontroli ich nie przedstawiono.
(dowód: akta kontroli str. 791-797, 1638, 1653)

W dniu 23 maja 2012 r. Fundacja zorganizowała dla organizacji pozarządowych konferencję promującą aktywność społeczną osób 50+. Jak podano w zaproszeniach jej celem było przygotowanie lokalnych organizacji NGO do współpracy z wolontariuszami 50+, a także zachęcenie ich do podejmowania działań na rzecz aktywizacji osób dojrzałych. Wykłady na ten temat – jak wynika z zawartych umów – przeprowadziły B.S. i D.K.

(dowód: akta kontroli str. 1685-1690)

W ofercie założono, że w pierwszej połowie marca 2012 r. zostanie zorganizowana z udziałem 40 osób z organizacji pozarządowych konferencja promująca aktywność społeczną osób 50+. Ogłoszenie o konferencji zamieszczone zostało w *Głosie Tygodnik Nowohucki* dopiero 18 maja 2012 r., a – jak podano w zaproszeniach do przedstawicieli organizacji pozarządowych – miała się ona odbyć 23 maja 2012 r. Termin przeprowadzenia konferencji był zatem niezgodny z harmonogramem projektu.

Poza przedstawicielami sektora pozarządowego, w konferencji mieli wziąć udział również beneficjenci projektu oraz seniorzy – potencjalni odbiorcy programów społecznych. W zaproszeniach podano, że potwierdzeniem udziału w przedsięwzięciu będzie wypełnienie i przesłanie do Fundacji karty zgłoszenia.

Listy obecności osób biorących udział w tej konferencji do kontroli nie przedstawiono.

Na powyższą okoliczność dyrektor Fundacji i z-ca dyrektora wyjaśnili, co następuje (cyt.): *Udział w konferencji może potwierdzić przedstawiciel organizacji pozarządowej Rodzina Kolpinga pan M.P, dziennikarka i radna dzielnicy XVI – A.Ł. pracownica UPC pani D.K. (jako prelegentka), członek rady Fundacji pani B.S. (jako prelegentka). Niestety na ten moment nie możemy odnaleźć listy obecności na ww. konferencję.(...).*

Do wyjaśnień załączono jedynie opracowanie pt. *Aktywność społeczna osób 50+ na przykładzie działań społecznych UPC Polska, Kraków 23 maja 2012 r.* z logo UPC na każdej stronie. Dokument ten opracowała D.K. z UPC.

(dowód: akta kontroli-str. 511, 514, 1091, 1289, 1655, 1685-1690, 2533-2550)

Analizie poddano poniesione w ramach realizacji projektu *Możesz też* wydatki na zakup materiałów i usług na łączną kwotę 29,2 tys. zł⁸. Fundacja zakupiła m.in. krzesła konferencyjne (1,8 tys. zł), stoły (1,4 tys. zł), materace rehabilitacyjne (2,8 tys. zł). Oględziny wykazały, że Fundacja całe ww. wyposażenie posiadała na stanie. Zostało ono oznaczone logo FIO.

(dowód: akta kontroli str. 1561-1564, 1782-1798)

W umowie nr 15/2012 z 1 lutego 2012 r. zleceniobiorca przyjął do wykonania zlecenie (cyt.): *ekspert ds. wolontariatu* na okres od 1 lutego do 30 czerwca 2012 r. za wynagrodzeniem 932 zł miesięcznie (łącznie 4.660 zł). W umowie tej nie zawarto w ogóle postanowień dotyczących zadań i obowiązków wykonawcy.

(dowód: akta kontroli-str. 798-799)

W ofercie podano, że w zakresie obowiązków eksperta ds. wolontariatu było m.in.:

- kampania promocyjna, rekrutacja, przygotowanie formularza zgłoszeniowego,
- pełnienie dyżurów i indywidualne konsultacje (podczas takich spotkań każdy zainteresowany pracą społeczną uczestnik mógł poprosić o wsparcie w poszukiwaniu ciekawego zajęcia/organizacji dla siebie),
- łączenie potencjalnych potrzebujących (spoza beneficjentów Fundacji) z nowym wolontariuszem (czyli beneficjentem projektu),
- załatwianie kwestii formalnych, takich jak umowy, czy harmonogram pracy wolontariusza.

(dowód: akta kontroli str. 511)

Dyrektor Fundacji i z-ca dyrektora wyjaśnili, że (cyt.): *Ww. umowa nie jest umową o dzieło lecz zleceniem. Zakres zlecenia przedstawiony jest w ofercie, a wykonane czynności*

⁸ Kwota ta nie zawiera wydatków na materiały edukacyjne (opisane w pkt. 1.3. niniejszego wystąpienia), wydatków na poczęstunki (opisane w pkt. 1.4. niniejszego wystąpienia) oraz wynagrodzeń z tytułu zawartych umów o dzieło i umów – zlecenia, a dot. merytorycznej realizacji projektów). Podobną zasadę przyjęto przy opisywaniu wydatków dot. pozostałych projektów.

opisane w sprawozdaniu. Prezentacja pt. „wyniki” (w załączeniu) jest jednocześnie podsumowaniem brany pod uwagę przy rozliczaniu pracy eksperta ds. wolontariatu w projekcie *Możesz też*, który przez okres trwania projektu (od momentu rekrutacji, którą współprowadził), mając bezpośredni kontakt z beneficjentami/kandydatami na wolontariuszy, przeprowadzał z nimi wywiady, łączył ich z organizacjami, motywował do działań na rzecz wolontariatu. Odbywało się to podczas systematycznych dyżurów realizowanych w biurze MOWIS – partnera projektu. Efektem tej pracy są zebrane w prezentacji wyniki tych działań (załącznik). Specjalista ds. wolontariatu był w stałym kontakcie z koordynatorem projektu. W załączeniu część odręcznych notatek prowadzącego – do dnia dzisiejszego zachowała się tylko część notatek z przeprowadzonych rozmów, gdyż nie stanowiły one obowiązkowej dokumentacji, a były jedynie narzędziem pomocnym w bieżącej pracy. Warto dodać, że każdy odbyty w budynku MOWIS dyżur, potwierdzany był podpisem przy pobieraniu i zdawaniu klucza do sali oraz na bieżąco udostępnianym harmonogramem.

Do wyjaśnień załączono jedynie sześć ankiet pt. *Wolontariat w organizacji – rekrutacja wstępna, FIO I edycja*, podczas gdy umowa, której przedmiotem miały być wyjaśnienia dotyczyła II edycji projektu. Na ankietach brak było logo FIO (na jednej umieszczono tzw. wlepkę), nazwy projektu oraz podpisów sporządzającego te ankiety (nadmienić należy, że osiem ankiet dot. ww. *Wolontariatu w organizacji (...)* przedstawiono do kontroli 24 sierpnia 2016 r.). Ponadto do przedmiotowych wyjaśnień załączono ankietę z 37 nazwiskami i rubrykami: „Wolontariat tak/nie” oraz „Jeśli nie to dlaczego” (zaledwie cztery osoby odnośnie wolontariatu wpisały zdecydowanie „tak”, z adnotacjami: „wolontariat od czterech lat” - jedna osoba i „w toku” – trzy osoby). W ankiecie tej nie podano jakiego projektu dotyczy oraz daty i nazwiska osoby ją sporządzającej. Brak jest też logo FIO.

Jak wynika z powyższego, założony w ofercie zakres i przebieg realizacji zadań przez eksperta ds. wolontariatu nie znajduje odzwierciedlenia w dokumentacji projektu.

(dowód: akta kontroli str. 270-271, 283, 1089, 1272, 1654, 2551-2559)

W sprawozdaniu końcowym z realizacji projektu *Możesz też* wydatki na usługi eksperta ds. wolontariatu wykazano w łącznej kwocie 6,7 tys. zł (w tym sfinansowane ze środków FIO – 6,6 tys. zł). W szczególności, w styczniu 2012 r., gdy trwała rekrutacja do II edycji projektu, wydatki na ww. cel wyniosły 1,1 tys. zł i jak wynika ze sprawozdania zostały wypłacone na podstawie umowy o pracę, w pozostałych miesiącach – na podstawie rachunków wystawionych w związku z zawartą umową zlecenia. W sprawozdaniu z realizacji I etapu projektu podano, że wynagrodzenie było płatne na podstawie umowy o pracę.

Oprócz opisanej wyżej umowy nr 15/2012 z 1 lutego 2012 r. w sprawie zlecenia (cyt.): „ekspert ds. wolontariatu” na okres od 1 lutego do 30 czerwca 2012 r. wykonawczyni tego zlecenia miała podpisaną z Fundacją umowę o pracę, zawartą 3 sierpnia 2011 r. na czas określony od 3 sierpnia 2011 r. do 30 czerwca 2012 r., na stanowisku eksperta ds. wolontariatu w projekcie „Możesz też”, w wymiarze 1/2 etatu.

(dowód: akta kontroli str. 604-605, 891, 993, 996)

W 2011 r. Fundacja zaplanowała wydatki w kwocie 5.000 zł (w tym ze środków FIO – 4.000 zł) na koszty adaptacji pomieszczeń dla celów realizacji zadania, w tym przystosowanie toalety w klubie *Fruwająca Ryba* dla starszych i niepełnosprawnych oraz odnowienie wejścia do tego klubu w celu łatwiejszego dojścia i naprawę schodów (pkt V oferty złożonej 15 lutego 2011 r.).

Poza fakturami wystawionymi 28 grudnia 2011 r. przez Firmę „M-n” odpowiednio na kwoty 2.503,05 zł i 2.500,59 zł (opłaconymi gotówką) Fundacja nie przedstawiła innych dowodów na okoliczność wykonania robót wyszczególnionych w ofercie, w tym umowy z wykonawcą, kosztorysu wykonywanych robót i protokołu odbioru robót.

(dowód: akta kontroli - str. 893-896)

Dyrektor Fundacji wyjaśnił m.in., że (cyt.): *Remonty zostały wykonane w poprzednich pomieszczeniach klubu Fruwająca Ryba na osiedlu Stalowym 16. Remont był prowadzony od sierpnia do grudnia 2011 r. W klubie cały czas trwały zajęcia, więc prace mogły być prowadzone po godzinach. Ustalono, że prace zostaną zakończone w październiku, lecz ze*

względu na trudności zakończono je w późniejszym terminie, stąd faktura na dzień 28 grudnia 2011 r.

Dyrektor Fundacji nie przedłożył do kontroli żadnych dodatkowych dokumentów (poza ww. fakturami) na okoliczność wykonanych w byłym lokalu klubu *Fruwająca Ryba* prac remontowych. Dokumentacja fotograficzna projektu nie zawiera żadnych zdjęć dokumentujących opisane wyżej prace budowlane.

(dowód: akta kontroli-str. 1090, 1288-1289, 2794-2805)

Przesłuchany w charakterze świadka M.B. - właściciel firmy „M-n” zeznał m.in., że nie zawierał pisemnej umowy na wykonanie ww. usług i nie sporządził kosztorysu. Ustalił z z-cą dyrektora, że odnośnie ww. robót miał się zmieścić odpowiednio w granicach po 2.500 zł. Sam poniósł koszty materiałów i usług podwykonawców specjalistów. Zostały one ujęte w fakturach wraz z wykonaną usługą. Prace wykonywał - o ile pamięta - ok. 3-4 miesiące, a skończył przed świętami. Wejście do klubu wykonywał równoległe z remontem łazienki, która została dostosowana dla osób niepełnosprawnych. Ponadto zeznał, że w klubie były inne toalety. Protokół odbioru robót nie został sporządzony.

(dowód: akta kontroli str. 1806-1808)

Jak wynika z uzyskanych przez NIK informacji Fundacja wynajmowała lokal na Os. Stalowym w Krakowie na podstawie umowy najmu z 16 czerwca 2009 r., z trzymiesięcznym okresem wypowiedzenia, a 4 lipca 2011 r. została poinformowana o sprzedaży tej nieruchomości przez Wynajmującego. O zamiarze zbycia nieruchomości Fundacja była powiadomiona dużo wcześniej i poszukiwała wolnego lokalu w innym obiekcie Wynajmującego, ale ostatecznie nie doszło do podpisania nowej umowy.

Umowa o realizację projektu *Możesz też* została podpisana 5 sierpnia 2011 r. W kosztorysie przedstawionym w ofercie nie dokonano zmiany odnośnie wyżej opisanych kosztów adaptacji pomieszczeń, pomimo iż było już wiadomo, że Fundacja będzie musiała się wprowadzić z lokalu na Os. Stalowym w Krakowie.

(dowód: akta kontroli str. 501, 525, 528, 548, 2743-2749)

W dniu 17 listopada 2011 r. Zarząd Budynków Komunalnych w Krakowie (dalej ZBK) ogłosił przetarg celowy na wynajem lokali użytkowych, m.in. na lokal pod adresem Os. Na Skarpie 35 w Krakowie. W dniu 7 grudnia 2011 r. Fundacja, wraz ze Stowarzyszeniem R-A złożyła ofertę najmu ww. lokalu. Wg protokołu z posiedzenia Komisji przetargowej ZBK z 14 grudnia 2011 r., Fundacja wraz z ww. Stowarzyszeniem uzyskała prawo najmu ww. lokalu i w dniu 27 grudnia 2011 r. zawarła umowę najmu na czas nieokreślony.

(dowód: akta kontroli-str. 901-922)

W dniu 1 czerwca 2012 r. Fundacja podpisała umowę zlecenia nr 27/2012 z M.S. w sprawie wykonania montażu i demontażu sceny przed Teatrem Ludowym, przygotowanej z podzespołów na potrzeby imprezy plenerowej *Wielokulturowy Dzień Dziecka*. Fundacja zobowiązała się zapłacić M.S. wynagrodzenie w kwocie 3.000 zł brutto pomniejszone o zaliczkę na podatek dochodowy. Ww. zadanie miało być wykonane i materiały rozliczone 2 czerwca 2012 r. Kosztorysu lub innych dokumentów uzasadniających przyjętą cenę na okoliczność zlecenia tej usługi do kontroli nie przedstawiono.

W koszty projektu, tytułem montażu i demontażu sceny, rozliczono – jak podano w sprawozdaniu z realizacji projektu - kwotę 3.622,20 zł, z tego 1.000 zł opłacone ze środków FIO, a pozostałą kwotę – ze środków Fundacji jako wkład własny do projektu (2.622,20 zł). Kwota 622,20 zł dot. ubezpieczenia społecznego i innych narzutów na wynagrodzenie.

(dowód: akta kontroli str. 200-204, 417, 429, 433, 899-900, 997)

M.S. zeznał m.in., że (cyt.): *Wydaje mi się, że wynagrodzenie ustalił Zarząd Fundacji po negocjacjach ze mną opartych o analizę wolnorynkową. Kosztorys raczej w formie ustnej. Wydaje mi się, że kosztorys został sporządzony, nie pamiętam czy w formie ustnej czy pisemnej. Koszt został uzgodniony z dyrektorem Fundacji w oparciu o duży nakład pracy, krótki termin realizacji i pracę w dużej liczbie godzin w krótkim czasie, w tym w godzinach nocnych. Scenę wykonywałem samodzielnie. Można uznać, że w bardzo drobnym zakresie dopomógł mi dyrektor Fundacji i moja żona (z-ca dyrektora). Rozliczyłem się z materiałów, nie pamiętam czy w formie ustnej czy pisemnej. Aby zmontować scenę potrzebowałem*

najpierw rozmontować widownię na scenie Stalarnia Teatru Ludowego, co obejmowało demontaż około 100 miejsc siedzących oraz demontaż podzespołów użytych później do montażu sceny. Następnie wszystkie te elementy musiałem przetransportować przed wejście Teatru Ludowego, tam zmontować scenę, którą po zakończeniu obchodów Dnia Dziecka musiałem rozmontować, przetransportować z powrotem na scenę Stalarnia Teatru Ludowego, zmontować w sposób identyczny jak było przed demontażem i zamontować z powrotem ok. 100 miejsc siedzących.

Fakt wybudowania sceny został udokumentowany zdjęciami ze zorganizowanego Dnia Dziecka.

(dowód: akta kontroli str. 1802-1805, 2794-2805)

W odpowiedzi na pytania, dlaczego w ww. umowie nr 27/2012 nie podano stawki godzinowej, w jaki sposób została skalkulowana kwota zlecenia, kto brał udział w montażu i demontażu tej sceny oraz czy materiały zostały rozliczone (kiedy i w jaki sposób)? Z-ca dyrektora wyjaśniła, że (cyt.): *W wymienionej umowie nie została wymieniona stawka godzinowa, gdyż trudno było określić ile godzin zajmie to zlecenie, ponieważ: podzespoły użyte do montażu sceny zostały udostępnione przez Teatr Ludowy, jednak w celu ich wykorzystania konieczne było rozebranie/zdemontowanie widowni sceny Stalarnia, którą to tworzyły powyższe podzespoły. Jak również po imprezie konieczne było ponowne ustawienie widowni z dostępnych podzespołów. Zgodnie z powyższym skalkulowano to zlecenie na kwotę 3.000 zł uwzględniając krótki czas od zawarcia umowy do jej wykonania oraz duży nakład pracy. Za montaż i demontaż sceny odpowiedzialny był wykonawca. Został przeze mnie poproszony o wykonanie takiego zlecenia, wykonał je z niewielką moją pomocą. Do wykonania ww. zlecenia nie były konieczne żadne materiały ze strony Fundacji.*

(dowód: akta kontroli-str. 1274, 1305-1306)

Ponadto, Fundacja – w ramach realizacji projektu *Możesz też* - zakupiła m.in.

- licencję Office 2010 (1 szt.) oraz WinSvrCAL ANLG SA w ilości 4 szt. za łączną kwotę 361,62 zł (f-ra 60/2012 z 19 stycznia 2012 r.). W opisie na fakturze podano, że dotyczy ona zakupu „licencji” do biura jako materiały biurowe, z tego płatne ze środków FIO – 250 zł oraz ze środków innego programu – 111,62 zł. W księgach rachunkowych (zgodnie z dekreacją na fakturze) ujęto tę fakturę w kosztach materiałów płatnych z FIO (250 zł) i ze środków Fundacji jako wkład własny do projektu (111,62 zł). W sprawozdaniu wykazano kwotę 250 zł, płatną ze środków FIO. W ofercie nie zakładano zakupu ww. licencji;

(dowód: akta kontroli str. 420,436, 546, 957-958)

- program antywirusowy Avast 6 Pro Antivirus za kwotę 61,50 zł (f-ra nr 194/1/2012 z 16 stycznia 2012 r.). W opisie merytorycznym podano m.in., że faktura cyt.): „Płatne w kwocie 61,50 zł ze środków FIO.(...) Do zajęć komputerowych jako wkład własny do projektu.” W księgach rachunkowych (zgodnie z dekreacją) ww. kwotę ujęto jako materiały płatne ze środków FIO. W sprawozdaniu ww. kwotę wykazano jako sfinansowaną ze środków własnych Fundacji, a dotyczącą materiałów szkoleniowych z obsługi komputerów;

(dowód: akta kontroli str. 420, 961-962, 997)

- roczny abonament za domenę FTL za kwotę 123 zł (f-ra nr 18/04/2012 z 25 kwietnia 2012 r.), zakwalifikowany jako materiał biurowy płatny ze środków FIO. Koszt tego abonamentu został ujęty w księgach rachunkowych (zgodnie z dekreacją) jako usługa płatna ze środków FIO. Zakupu takiej usługi nie zakładano w ofercie. W sprawozdaniu wykazano go w poz. materiały biurowe;

(dowód: akta kontroli str. 425, 546, 959-960, 998)

Dyrektor Fundacji i z-ca dyrektora nie wyjaśnili dlaczego zakwalifikowano i sfinansowano wydatki na zakup licencji, programu antywirusowego i abonamentu ze środków FIO.

(dowód: akta kontroli str. 1090-1091, 1273, 1289, 1305, 1653-1655)

- usługę druku ulotek i plakatów (na f-rze z 11 czerwca 2012 r. zapłaconej gotówką, zapisano, że data sprzedaży to 11 czerwca 2012 r.) za kwotę 853,62 zł, z tego: 550 zł płatne ze środków FIO i 303,62 zł ze środków Fundacji jako wkład własny do projektu.

Zgodnie z harmonogramem i opisem poszczególnych działań (pkt III.8) ujętym w ofercie, kampania promocyjna miała odbywać się w drugim tygodniu stycznia 2012 r.;

(dowód: akta kontroli str. 501-527, 963-964, 998)

Dyrektor Fundacji i z-ca dyrektora wyjaśnili, że *zapłatę za ww. usługę wykonano później i stąd nieścisłości w terminach. Wydrukowano ulotki i plakaty zgodnie z projektem.*

(dowód: akta kontroli-str. 1091, 1273, 1289, 1305)

- usługi wykonania zdjęć, udokumentowane fakturami z 29 grudnia 2011 r. i 28 czerwca 2012 r. odpowiednio na kwoty 300 zł i 350 zł (w tym odpowiednio 300 zł 250 zł opłacone ze środków FIO) tytułem „wykonanie zdjęć odpowiednio szt. 1”. Ilości wykonanych zdjęć i ich formatów nie podano zarówno na fakturach jak i w opisie merytorycznym faktur. Nie podano również czego dotyczyły te zdjęcia i na jaką okoliczność zostały wykonane. Podczas oględzin okazano ogółem 46 zdjęć;

(dowód: akta kontroli-str. 965-966, 985-986, 1564)

- książki pt.: „Kobieta w lustrze” – 9 egz. za 341,10 zł (f-ra z 11 czerwca 2012 r.) i „Odette i inne historie miłosne” – 11 egz. za 256,41 zł (f-ra z 20 stycznia 2012 r.). Jak podano w opisie merytorycznym na fakturach były to materiały do zajęć GRO i zostały opłacone ze środków FIO. W sprawozdaniu również zostały wykazane jako opłacone ze środków FIO. Nie podano kto i kiedy otrzymał te książki. Podczas przeprowadzonych oględzin nie okazano ich do kontroli;

(dowód: akta kontroli str. 759-760, 773-774, 1561-1562)

- pendrive (11 sztuk) za kwotę 226 zł (f-ra nr 723/2011 z 31.10.2011 r.), pamięć USB (12 sztuk) za kwotę 288 zł (f-ra nr 382/06/2012 z 20 czerwca 2012 r.) oraz dysk DVD-R (100szt.) za 40 zł (f-ra 68/S/2012 z 24.01.2012 r.) płatnych ze środków Fundacji jako wkład własny do projektu. W opisie merytorycznym podano (cyt.): „materiały szkoleniowe do zajęć komputerowych”. Nie podano kto otrzymał te urządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 656-657, 678-679, 2113)

- usługi poligraficzne, z tego: 1 kpl. za kwotę 300 zł (f-ra z 14 września 2011 r.), 1 kpl za kwotę 615 zł (faktura z 11 czerwca 2012 r.) i 1 kpl. za kwotę 276,75 zł (f-ra z 28 listopada 2011 r.), 1 kpl. za 50 zł (f-ra z 29 lutego 2012 r.) opłacone ze środków Fundacji jako wkład własny do projektu, xero 1szt. za 28,95 zł (f-ra z 3 kwietnia 2012 r.), 1 kpl. za 37 zł (f-ra z 10.01.2012 r.). W opisie merytorycznym faktur podano, że dotyczyły one materiałów do zajęć komputerowych. Nie sprecyzowano, co to były za materiały, nie podano ilości ani kto je otrzymał i kiedy.

(dowód: akta kontroli str. 648-651, 668-673, 680-681)

- boombox usb za kwotę 199 zł (f-ra z 14 lutego 2012 r.). W opisie merytorycznym faktury podano, że jest to magnetofon na zajęcia z GRO. Został on opłacony ze środków FIO i wykazany w sprawozdaniu jako materiał szkoleniowy. W ofercie nie zakładano zakupu magnetofonu.

(dowód: akta kontroli str. 508-527, 761-762)

W odpowiedzi na pytanie dlaczego na fakturach/rachunkach nie podawano w opisie merytorycznym czasu i miejsca operacji do czego zobowiązywały zasady FIO oraz dlaczego przyjmowano do rozliczenia wydatków faktury/rachunki, w których opis był ogólny, w tym bez podania ilości, nie dokumentujący za jakie materiały i usługi konkretnie zapłacono, dyrektor Fundacji wyjaśnił, że (cyt.): *Na fakturach i rachunkach w opisie merytorycznym zawarto przeznaczenie zakupionej usługi, towaru lub opłaconej należności, zawarto również w jakiej części (kwotowo) została należność z faktury/rachunku opłacona ze środków pochodzących z dotacji PO FIO, a z jakiej ze środków własnych. Możliwy do zidentyfikowania jest czas i miejsce – brak tego zapisu jest przeoczeniem. W czterech realizowanych projektach FIO pojawiło się kilka faktur/rachunków z ogólnym opisem np. bez podania ilości, takie faktury zostały nam wydane, a opis na odwrotnej stronie dokumentu precyzuje przeznaczenie kosztów.*

(dowód: akta kontroli str. 1083, 1266, 1277-1278, 1649)

1.1.2. Pora na seniora – Nowohuckie Centrum Wspierania Wolontariatu 50+ (zwany dalej: *Pora na seniora*)

W umowie nr 475_II/12 z 14 sierpnia 2012 r. w sprawie realizacji ww. zadania ustalono całkowity jego koszt na kwotę 164,0 tys. zł, z tego: do sfinansowania z dotacji w wysokości 147,1 tys. zł i środków własnych oraz innych źródeł – 16,9 tys. zł, w tym wpłaty beneficjentów – 6.000 zł. Na realizację I etapu założono wydatkowanie 63,6 tys. zł, z tego: 57,1 tys. zł dotacji i 6,5 tys. zł środków własnych, a na realizację II etapu – 100,3 tys. zł, z tego 89,9 tys. zł dotacji i 10,4 tys. zł środków własnych. Termin realizacji zadania ustalono na okres od 1 sierpnia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. (I etap) i od 1 stycznia 2013 r. do 31 sierpnia 2013 r. (II etap). Załącznikiem do umowy była oferta nr 3420. Umowa była aneksowana 6 grudnia 2012 r. i 28 maja 2013 r.

Partnerem Fundacji w realizacji tego zadania była - na podstawie umowy partnerskiej - Gmina Miejska Kraków, która m.in. na potrzeby projektu nieodpłatnie udostępniła pomieszczenia w MOWIS-ie, na okres od 1 sierpnia 2012 r. do 31 sierpnia 2013 r.

Na zadanie to wydatkowano łącznie 164,0 tys. zł, w tym: ze środków FIO – 147,0 tys. zł. (w I etapie odpowienio: 63,7 tys. zł i 57,1 tys. zł, a w II etapie - 100,3 tys. zł i 89,9 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 15, 40-70, 76, 89, 104, 138)

W ofercie projektu *Pora na seniora* (zarówno w I jak i II edycji) założono przeprowadzenie szkoleń komunikacyjnych (GRO), z wolontariatu, obsługi komputera, oraz pedagogiczno-animacyjnych. Ponadto zaplanowano organizację szkolenia i konsultacje specjalistyczne dla NGO. W projekcie tym – zgodnie z założeniami oferty – miało wziąć udział łącznie 60 osób (po 30 odpowiednio w I i II edycji). Formularze zgłoszeniowe zarówno do I jak i II edycji podpisało odpowiednio po 30 beneficjentów. Sporządzone zostały ankiety dot. m.in. preferencji uczestników projektu w zakresie wolontariatu oraz kwalifikacji do grup szkoleniowych. Regulaminy projektu „Pora na seniora” zarówno w I jak i II edycji winno podpisać po 30 uczestników natomiast podpisało je odpowiednio 28 i 22 osoby. Na części formularzy (sześć) i regulaminów (13) dat ich podpisania nie podano.

(dowód: akta kontroli str. 20-21, 2655-2666, 2750-2764)

Realizacja założonych do wykonania zadań przedstawiała się m.in. następująco:

1) Warsztaty GRO - w ofercie założono przeprowadzenie przez dwie osoby (trenera i kotrenera) łącznie 42 zajęć GRO (po 21 w każdej edycji projektu). Analiza list obecności wykazała, że w 2012 r. odbyło się 13 zajęć, a nie 14 jak planowano, natomiast w 2013 r. odpowiednio 25 zajęć, a nie 28. Konspekty do ww. zajęć zostały opracowane. Analiza list obecności dot. I edycji projektu wykazała, że w 2012 r. odbyło się 13 zajęć zamiast 14 planowanych. Na liście obecności z okresu 13 listopada – 18 grudnia 2012 r. dopisano na marginesie (cyt.): „zajęcia w godz. 10-11:45”. W okresie od stycznia do lutego 2013 r. odbyło się pięć zajęć zamiast siedmiu. Na liście obecności dopisano (cyt.) „zajęcia wydłużone 10:00 – 12:15”.

Analiza list obecności dot. II edycji projektu wykazała, że odbyło się 19 zajęć, a nie 21. Godzin przeprowadzenia zajęć na żadnej z list nie podano, natomiast na jednej z nich przy datach 9 lipca i 16 lipca 2013 r. sporządzono odręczną adnotację „zajęcia wydłużone”. Koszt pięciu zajęć to kwota 1.750 zł.

(dowód: akta kontroli str. 24, 28, 30, 2669-2682, 2693-2697, 2712-2713)

1) Warsztaty animacyjno - pedagogiczne

W ofercie podano, że w latach 2012 - 2013 r. odbędzie się odpowiednio 14 (7 x dwie grupy) i 28 warsztatów animacyjno – pedagogicznych (7 warsztatów dla czterech grup, w tym dla jednej z I edycji projektu). Konspekty do ww. zajęć zostały opracowane. Podano w nim cele, metody, materiały potrzebne do ich przeprowadzenia oraz tematy.

(dowód: akta kontroli str. 28, 30, 2687-2688)

W ofercie zaplanowano łącznie 42 szkolenia animacyjno – pedagogiczne, w tym w 2012 r. – 14 i w 2013 r. - 28. Jako prowadzącego te warsztaty wskazano jedynie M.S., natomiast w konspektach do zajęć jako prowadzących zajęcia wskazano również dyrektora Fundacji, K.J. i M.Z. W 2012 r. jedna grupa – jak wynika z listy obecności – brała udział

w siedmiu warsztatach. Druga grupa podpisała listę podczas pięciu warsztatów, a nie siedmiu, tj. w dniach 15, 22, 29 listopada oraz 13 i 19 grudnia 2012 r. Pod jedną datą dopisano, że zajęcia odbyły się w godz. od 10:00 do 11:30, a pod czterema - że zajęcia odbyły się w godz. 10:00 do 12:15. Przerw na poczęstunek nie przewidziano.

Na liście obecności z 2013 r. dla uczestników I edycji projektu list wpisano daty sześciu zajęć a nie siedmiu. Wzięło w nich udział po osiem osób. Nie podano kto prowadził te zajęcia.

Analiza list obecności na zajęciach animacyjno – pedagogicznych w okresie od marca do lipca 2013 r. (nie podano, że dotyczą one II edycji ww. projektu, ale wskazują na to nazwiska jego uczestników) wykazała m.in., co następuje:

- dla jednej dziesięcioosobowej grupy przeprowadzono sześć zajęć a nie siedem. Na liście z-ca dyrektora umieściła odręczną adnotację „zajęcia wydłużone łącznie siedem warsztatów”. Podano w niej, że prowadzącym był dyrektor Fundacji oraz dopisano odręcznie M.S.,
- dla drugiej dziesięcioosobowej grupy przeprowadzono pięć zajęć z siedmiu planowanych. Podano, że prowadzącymi byli dyrektor Fundacji i M.S.,
- dla trzeciej grupy (sześć osób) przeprowadzono pięć zajęć. Podano, że prowadzącymi byli: M.Z. i K.J. (jak dopisano – wolontariuszka).

Na żadnej liście obecności z 2013 r. nie podano godzin przeprowadzenia warsztatów.

Na okoliczność niepodawania godzin przeprowadzenia zajęć dyrektor Fundacji i z-ca dyrektora wyjaśnili, że (cyt.): *Godziny wynikały z przygotowanego i zapisanego harmonogramu mieszczącego się podczas realizacji projektów w biurze Fundacji.*

(dowód: akta kontroli str. 1087, 1269, 1284, 1300)

K.J. zeznała, że nie pamięta, czy podpisywała Porozumienie o współpracy w związku z prowadzeniem zajęć jako wolontariusz. Nie wie dlaczego lista jest podpisana tylko przez M.Z. oraz dlaczego brak jest podania godzin przeprowadzenia zajęć. *Nie wpisaliśmy ich na tym dokumencie. Zakładam, że na innych dokumentach godziny zajęć były podawane, ale teraz nie pamiętam. Opracowywałam wiele konspektów, więc nie pamiętam czy ten opracowywałam.*

Umowy zlecenia w 2013 r. zostały podpisane z M.Z. w sprawie przeprowadzenia 7 warsztatów (jak wynika z list obecności przeprowadził ich pięć) i M.S. w sprawie przeprowadzenia 21 warsztatów (był wpisany jako prowadzący na dwóch listach – 11 warsztatów). Na jednej liście (sześć zajęć) nie podano prowadzących.

W umowach zawartych z prowadzącymi zajęcia postanowiono, że byli oni zobowiązani do powiadamiania na piśmie Fundacji lub koordynatora projektu z co najmniej 5-dniowym wyprzedzeniem o konieczności zmiany określonego w harmonogramie terminu oraz terminie ewentualnych zajęć zastępczych. W tym przypadku Zamawiający lub koordynator projektu musiał wyrazić zgodę na zmianę terminu zajęć. Koszt ośmiu warsztatów wyniósł 1.200 zł.

(dowód: akta kontroli str. 28, 30-34, 120, 2292- 2294, 2628-2629, 2638-2641, 2698-2701, 2714-2715)

W sprawozdaniu końcowym z realizacji projektu podano, że odbyły się wszystkie planowane zajęcia animacyjno-pedagogiczne.

(dowód: akta kontroli str. 102)

Fundacja nie posiadała dokumentacji dot. grafików/harmonogramów zajęć, pisemnych powiadomień o ich zmianach oraz dowodów świadczących o akceptacji tych zmian.

(dowód: akta kontroli str. 1637, 1643, 1652, 2100)

Na okoliczność nieopracowania wszystkich grafików/harmonogramów do zajęć dyrektor Fundacji i z-ca dyrektora wyjaśnili, że (cyt.): *Podczas realizacji wszystkich czterech projektów FIO obowiązującymi harmonogramami były te przedstawione w ofertach. Dodatkowo dla każdego z projektów podczas ich trwania opracowano i spisano harmonogramy/grafiki na tablicy, która znajduje się w biurze Fundacji. Koordynator oraz opiekun grup każdego z projektów na bieżąco weryfikował dni, godziny zajęć oraz ich ewentualne zmiany. Każdy grafik był uzgadniany z prowadzącymi zajęcia i warsztaty oraz przedstawiany uczestnikom.*

(dowód: akta kontroli str. 1083, 1265, 1277, 1292)

2) Szkolenia z obsługi komputera

W ofercie podano, że w latach 2012 - 2013 r. odbędzie się odpowiednio 28 i 56 zajęć z obsługi komputera. Konspekty do zajęć zostały opracowane zarówno dla I i II poziomu zaawansowania.

(dowód: akta kontroli str. 28, 30, 268-269, 2634-2635, 2683-2686, 2702-2711)

Analiza list obecności na szkoleniach z obsługi komputera wykazała, że w 2012 r. przeprowadzono ich 27 a nie 28 jak planowano. Pod datą 20 września 2012 r. dopisano „2 zaj.”. Koszt jednych zajęć wynosił 120 zł i został opłacony ze środków FIO.

(dowód: akta kontroli str. 28, 30, 2702-2711)

Testy kwalifikujące do odpowiedniej, wg poziomu zaawansowania, grupy komputerowej (umieszczone w teczce opisanej jako „Pora na seniora”) wypełniło jedynie 21 osób (w tym dwie nie będące uczestnikami tego projektu). Na drukach tych testów brak było adnotacji, że dotyczyły one projektu *Pora na seniora*, nie podano numeru edycji, dat ich sporządzenia, danych osoby je przeprowadzającej oraz logo FIO.

(dowód: akta kontroli str. 268-269)

3) Szkolenia z wolontariatu

W ofercie podano, że w latach 2012 – 2013 odbędzie się odpowiednio 6 i 12 szkoleń z wolontariatu. Do kontroli przedstawiono 17 list obecności, przy czym na jednej zapisano „6.12.2012/13.12.2012.”

(dowód: akta kontroli str. 28, 30, 2571-2593)

Fundacja podpisała z D.R-L. dwie umowy zlecenia (1 sierpnia 2012 r. i 2 stycznia 2013 r.), w których zapisano, że zamawiający przyjmuje do wykonania zlecenie (cyt.): *specjalista ds. wolontariatu w projekcie „Pora na seniora*, odpowiednio w okresie od 1 sierpnia 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. oraz od 1 stycznia 2013 r. do 30 sierpnia 2013 r. Stawka wynagrodzenia ustalona została w kwocie 1.057 zł brutto za każdy miesiąc. W umowach tych nie określono żadnych obowiązków specjalisty ds. wolontariatu. Wydatki na wynagrodzenia tego specjalisty (opłacone ze środków FIO) wyniosły łącznie 16,3 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 88, 120, 2722-2725)

W ofercie podano, że do obowiązków specjalisty ds. wolontariatu należało m.in.:

- wzięcie udziału w kampanii promocyjnej, rekrutacja do dwóch edycji projektu oraz ewaluacji projektu,
- współudział w organizacji ds. każdego eventu i wydarzenia odbywającego się w ramach projektu,
- indywidualne konsultacje dot. wolontariatu, pełnione na dyżurach podczas trwania projektu (konsultacje skierowane do nowych wolontariuszy – beneficjentów projektu oraz dla organizacji lokalnych (pracowników, koordynatorów, ochotników),
- łączenie potencjalnych potrzebujących (organizacje lokalne) z nowym wolontariuszem (beneficjentem wyżej opisanego projektu),
- wspieranie działań opiekuna wolontariuszy w ramach utworzonego w projekcie „koła wolontariusza”.

W skali miesiąca miało to być 20 godz. konsultacji oraz 60 godz. – pozostałe działania.

Żadnych dokumentów dot. działań specjalisty ds. wolontariatu, w tym m.in. takich jak np.: notatki z przeprowadzonych konsultacji, skierowania lub podpisane porozumienia, świadczące o podjęciu przez beneficjentów współpracy z organizacjami NGO do kontroli nie przedstawiono.

(dowód: akta kontroli str. 32, 88, 120, 268-269)

Fundacja zawarła z B.S. trzy umowy zlecenia, w których zapisano, że zamawiający przyjmuje do wykonania zlecenie (cyt.): *opieka psychologiczna nad uczestnikami projektu Pora na seniora* (dwie umowy) oraz *psycholog w projekcie Pora na seniora*. W umowach tych nie określono żadnych obowiązków, które B.S. miała wykonać. Umowy te zostały zawarte na okres od 1 sierpnia 2012 r. do 31 sierpnia 2013 r., podczas gdy zakończenie szkoleń miało mieć miejsce w lipcu 2013 r. W sierpniu 2013 r. – wg przyjętego w ofercie harmonogramu – założono działania związane z rozliczeniem finansowym i merytorycznym

projektu. Miesięczna kwota wynagrodzenia za opiekę psychologiczną w 2013 r. wyniosła 1.300 zł brutto.

(dowód: akta kontroli str. 88, 120, 2726-2731)

W ofercie projektu podano, że do obowiązków psychologa należało:

- udział w kampanii promocyjnej, rekrutacja do dwóch edycji projektu (indywidualne rozmowy z każdym kandydatem) oraz ewaluacji projektu,
- opieka psychologiczna nad uczestnikami – wolontariuszami (wizyty na warsztatach),
- konsultacje psychologiczne dot. pojawiających się barier zarówno w pracy wolontariusza (korzystający – wolontariusze, beneficjenci projektu) oraz organizacji (korzystające - lokalne organizacje NGO zrzeszające lub przygotowujące się do przyjęcia ochotników) prowadzone przez cały okres realizacji projektu,
- wprowadzanie wolontariuszy – seniorów do pracy z dziećmi w klubie *Fruwająca Ryba*.

W skali miesiąca na ww. zadania psycholog miał przeznaczać 20 godz. na konsultacje oraz 60 godz. – na pozostałe działania.

Do kontroli przedstawiono ankiety wstępne dot. badania preferencji uczestników projektu *Pora na seniora*, przy czym brak było danych kto je opracował i kto przeprowadzał ankietowanie.

W odpowiedzi na pismo w sprawie przedstawienia do kontroli dokumentów dot. sprawowanej opieki psychologicznej (protokoły, notatki, w tym dot. udzielonych konsultacji i ich ilości, a także pozostałych działań z wyszczególnieniem jakie to były działania) Fundacja przedłożyła (jako załącznik do wyjaśnień) dokument pt.: *Konsultacje psychologiczne Pora na seniora* zawierający krótką (dwi-, a najwyżej pięciowierszową) charakterystykę 31 osób (podczas gdy w projekcie uczestniczyło 60 osób) oraz dwa jednostronicowe dokumenty pt. *Konsultacje psychologa z wolontariuszami – Pora na seniora* (35 pozycji) i *Konsultacje psychologa z wolontariuszami – II edycja* (22 pozycje) z inicjałami osób oraz hasłami przy nich umieszczonymi typu: omówienie trudności w pracy, omówienie sytuacji życiowej, omówienie doświadczenia, trening pamięci. Dokumenty te nie zostały podpisane przez osobę je sporządzającą oraz nie zawierały daty.

Przedstawiając opisane wyżej dokumenty dyrektor Fundacji i z-ca dyrektora wyjaśnili m.in., co następuje (cyt.): (...) *Całość zadania realizowana była pod nadzorem koordynatora. Działania psychologa były zgodne z ofertą i opisane w sprawozdaniu. Psycholog otrzymywał swoje wynagrodzenie na podstawie przeprowadzonych działań i zawartych umów. Konsultacje psychologiczne odbywały się w MOVISIE oraz klubie Fruwająca Ryba. Pozostałe działania psychologa w projekcie dotyczyły:*

- 1) *Rekrutacji (I i II edycja). Psycholog opracowywał kwestionariusze i dopytywał uczestników w punktach 4,5,6 i 7 (...),*
- 2) *Wsparcie tworzącego się Seniorского Klubu Wolontariusza. Psycholog uczestniczył w zajęciach, które prowadzili seniorzy dla dzieci, a także planował z nimi działania m.in.: kółko szachowe 2 h w tygodniu (...), kółko teatralne 2 h w tygodniu plus dodatkowe próby w grudniu. Praca na relacji dotycząca umiejętności pracy z dziećmi i młodzieżą oraz lęków i pragnień związanych z pracą wolontariusza. A także wydobywanie potencjału indywidualnego, motywowanie do samodzielnych decyzji w zakresie prowadzenia zajęć.*
- 3) *Psycholog brał udział w planowaniu oraz przygotowaniu Andrzejek dla około 50 dzieci (...),*
- 4) *Psycholog uczestniczył także w przygotowaniu Dnia Wolontariusza oraz Wigilii (...),*
- 5) *Omawiał oraz planował każde podejmowane działanie przez wolontariuszy, także działania związane z Exchange Mobile School i podejmowanymi działaniami w tym zakresie,*
- 6) *Planowanie obchodów Dnia Dziecka oraz wsparcie wolontariuszy w trakcie imprezy (...). Dokumentacją pracy psychologa są również wypełnione karty zapisu i regulaminy – tworzone w trakcie rekrutacji.*

W ofercie założono utworzenie Koła Wolontariusza, przy czym nadmienić należy, że Seniorский Klub Wolontariusza działał w ramach programu ASOS. Urządzenie imprezy andrzejkowej nie było zakładane w ofercie, a „Exchange Mobile School” to odrębny projekt, finansowany z innych źródeł.

W dniu 23 września 2016 r. w sprawie sprawowanej opieki psychologicznej przez B.S. dyrektor Fundacji i –z-ca dyrektora złożyli wyjaśnienia następującej treści (cyt.): *Do obowiązków B.S. realizującej zlecenia „opieka psychologiczna” w projektach FIO należało: udział w kampanii promocyjnej projektów (I i II edycja), prowadzenie indywidualnych rozmów podczas rekrutacji beneficjentów projektu, spotkanie z każdym beneficjentem, udzielanie indywidualnych konsultacji, opieka psychologiczna nad seniorami – wolontariuszami i wprowadzanie ich do pracy z dziećmi, sporządzanie ankiety i raportu psychologicznego. Pani B.S. wywiązała się z ww. zleceń: brała udział w rekrutacji i odbywała indywidualne spotkania i rozmowy, odbyła indywidualne rozmowy na temat mocnych i słabych stron uczestników oraz ich sytuacji życiowej, przygotowała indywidualne plany działań (udostępnione kontrolującemu) była dostępna dla beneficjentów w ramach godzin działania Fundacji w biurze lub biurze klubu (z pomocy tej regularnie korzystali beneficjenci) oraz w trakcie trwania zajęć w godzinach, w których się odbywały w klubie „Fruwająca Ryba”. W tym czasie spotkała się z każdym beneficjentem ww. projektów, były to spotkania indywidualne jak i rozmowy telefoniczne. Wprowadziła do pracy z dziećmi seniorów – wolontariuszy i czuwała nad ich pracą przez cały czas jej trwania. Opracowała stosowne kwestionariusze i przeprowadziła ankiety (udostępnione osobom kontrolującym).* (dowód: akta kontroli str. 26, 28, 30, 32-33, 88, 120, 1087, 1284, 1639, 1655-1656, 2732-2738, 2750-2759)

Spotkanie inauguracyjne nie zostało zorganizowane w terminie podanym w ofercie, tj. w II połowie września 2012 r. Miało ono być skierowane do przyszłych uczestników, tj. wolontariuszy oraz przedstawicieli lokalnych organizacji NGO (max 50 osób). Podczas spotkania miały być przedstawione wszystkie osoby zatrudnione w projekcie z pełnym harmonogramem działań. Przedstawiciele organizacji NGO mieli krótko zaprezentować profil swojej działalności i przybliżyć potencjalnym wolontariuszom potrzeby. Dzięki spotkaniu zarówno wolontariusze jak i ich potencjalni beneficjenci mieli mieć szansę się poznać i przygotować do ewentualnej współpracy na kolejnych etapach projektu. Przygotowanie zaproszeń na spotkanie inauguracyjne – jak podano w ofercie – było zaplanowane w tzw. działaniach wstępnych (pierwszy tydzień sierpnia 2012 r.), a rozsyłanie/roznoszenie zaproszeń na spotkanie i inauguracyjne do działających lokalnie organizacji NGO oraz instytucji sektora publicznego – w ramach promocji (drugi tydzień sierpnia – drugi tydzień września 2012 r.).

Przedstawiona do kontroli lista obecności ze spotkania inauguracyjnego projektu *Pora na seniora* zawierała 41 podpisów, w tym jedynie ca 16 osób (niektóre podpisy były nieczytelne), które były na liście uczestników I edycji przedmiotowego projektu. Na liście brak było daty.

(dowód: akta kontroli str. 22-23, 26, 2205-2207)

Z-ca dyrektora wyjaśniła, że (cyt.): *Spotkanie inauguracyjne Pora na seniora odbyło się 5.12.2012 r. jak odnotowano w sprawozdaniu częściowym z wykonania zadania. Spotkanie połączone było z Obchodami Dnia Wolontariusza i było skierowane do organizacji NGO oraz wszystkich wolontariuszy, którzy w obecnym czasie współpracowali z naszą organizacją (informacja ze sprawozdania). Spotkanie nie dotyczyło rozpoczęcia I etapu projektu. Zarówno rozpoczęcie i powitanie uczestników I jak i II etapu projektu odbywało się podczas pierwszych zajęć dla każdej z grup.*

(dowód: akta kontroli str. 1292-1293)

W sprawozdaniu częściowym z realizacji zadania *Pora na seniora* (w części dot. realizacji merytorycznej zadań) podano (cyt.): *Obchody Dnia Wolontariusza, spotkanie inauguracyjne dla organizacji NGO, spotkanie z wszystkimi wolontariuszami, którzy współpracowali w br. z naszą organizacją, po czym podano tematy spotkań i nazwiska prelegentów oraz datę – 5 grudnia 2012 r.*

(dowód: akta kontroli str. 73)

W ofercie podano, że w ramach promocji (drugi tydzień sierpnia – drugi tydzień września 2012 r. oraz drugi tydzień stycznia – koniec lutego 2013 r.) o realizacji projektu *Pora na seniora* powiadomione zostaną media lokalne – Głos Tygodnik Nowohucki i Dziennik Polski. Ogłoszenia w Głosie Tygodniku Nowohuckim o realizacji projektu w ramach

I i II edycji zostały opublikowane 17 sierpnia 2012 r., 18 stycznia i 22 lutego 2013 r., tj. terminowo.

W 2012 r. wydrukowano 120 plakatów i 125 ulotek promujących projekt, a w 2013 r. – 250 plakatów i 1000 szt. ulotek, tj w ilości zgodnej z ofertą.

(dowód: akta kontroli str. 25-31, 64, 66, 290-292, 1327-1330, 1396-1398, 1436-1437, 1447-4448)

Analizie poddano poniesione w ramach projektu „Pora na seniora” wydatki na zakup materiałów i usług (bez art. spożywczych i materiałów edukacyjnych) w łącznej kwocie 20,1 tys. zł, w tym sfinansowane ze środków FIO - 15,9 tys. zł. Fundacja zakupiła m.in. krzesła (24 sztuki za 587,45 zł), stoliki (6 szt – 600 zł) i drukarkę brother DC (573 zł). Wyposażenie to okazano podczas przeprowadzonych oględzin.

(dowód: akta kontroli str. 1307-1513, 1561-1564, 2214-2219, 2774)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W odniesieniu do szkoleń GRO, przeprowadzonych w ramach projektu *Pora na seniora*, do kontroli przedstawiono *Indywidualne plany działań* jedynie dla 29 osób (nazwiska wskazują, że dokument ten dotyczy I edycji ww. projektu). Zawarto w nich m.in. opis jakie działania podjęły poszczególne osoby w ramach projektu *Możesz też i Pora na seniora*, natomiast nie odniesiono się w tym dokumencie do planów na przyszłość. Dokument ten nie zawierał nazwy projektu, którego dotyczy, nazwiska i podpisu osoby, która go sporządziła. Brak było na nim daty i logo FIO.

Do kontroli przedstawiono jedynie następujące dokumenty (umieszczone w teczce opisanej jako *Pora na seniora*):

- dziewięć anonimowych ankiet dot. GRO (nie podano, czy dotyczą one projektu *Pora na seniora*, brak było danych dot. numeru edycji programu, osoby przeprowadzającej ankietowanie oraz dat i logo FIO),
- 18 ankiet dot. przeprowadzonych w ramach projektu *Pora na seniora* zajęć (III bloki: Warsztaty komputerowe, GRO oraz Warsztaty animacyjno – pedagogiczne). Nie podano natomiast, której edycji projektu dotyczyły oraz dat ich sporządzenia.

W projekcie *Pora na seniora* miało wziąć udział łącznie 60 osób.

W ofercie zapisano, że do obowiązków trenera GRO należało prowadzenie zajęć z GRO, monitorowanie rezultatów warsztatów (przygotowanie ankiety wstępnej i ankiety po każdym bloku zajęć), stworzenie wraz z uczestnikami GRO ich indywidualnych planów działania społecznego, a do kotrenera – współprowadzenie zajęć z GRO, przygotowanie materiałów na zajęcia oraz dbałość o komfort emocjonalny uczestników warsztatów.

W umowach z lat 2012 - 2013 zawartych przez Fundację zapisano, że wykonawcy przyjmują do wykonania dzieło (cyt.): „Przygotowanie i prowadzenie (...) autorskich warsztatów GRO w projekcie *Pora na seniora*.”

W ofercie założono przeprowadzenie przez dwie osoby (trenera i kotrenera) po 21 zajęć w każdej edycji projektu.

(dowód: akta kontroli str. 24, 28-30, 33, 85-88, 118-120, 268-269, 284-286, 2624-2625, 2667-2668, 2689-2697, 2712-2713, 2716-2719)

2. Jedno z ogłoszeń o realizacji projektu *Pora na seniora* (I edycja) zostało zamieszczone w gazecie Głos Tygodnik Nowohucki – jak wynika z zapisów na fakturze nr 560/12/FV z 11 października 2012 r. na kwotę 350 zł, opłaconej ze środków FIO - dopiero 12 października 2012 r. Zgodnie z ofertą kampania promocyjna dot. I edycji projektu miała trwać w okresie do drugiego tygodnia września 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 26, 1396-1397)

W ofercie podano, że w ramach promocji o realizacji projektu *Pora na seniora* powiadomione zostaną media lokalne – Głos Tygodnik Nowohucki i Dziennik Polski. W kosztorysie na lata 2012 – 2013 założono koszt zamieszczenia ogłoszeń prasowych w kwotach po 750 zł. Aneksiem do umowy wprowadzono zmiany w tym zakresie i podzielono te kwoty na dwie pozycje: zamieszczenie ogłoszeń prasowych (350 zł) oraz przygotowanie ogłoszeń i informacji prasowych (400 zł).

Ogłoszenia w Dzienniku Polskim o realizacji projektu *Pora na seniora*, zarówno w odniesieniu do I jak i II edycji, nie zostały opublikowane.

Dyrektor Fundacji i z-ca dyrektora wyjaśnili, że (cyt.): *Zamieszczenie ogłoszeń prasowych w Głosie Tygodniku Nowohuckim wyczerpało koszt przeznaczony na tę pozycję w budżecie. Ponadto projekt skierowany był do seniorów z terenu Nowej Huty zatem bardziej celowe było zamieszczenie ogłoszenia w gazecie dedykowanej Nowej Hucie niż gazecie ukazującej się w całym Krakowie (gdzie dodatkowo ogłoszenia są droższe). Z analiz przeprowadzonych przez nas wśród seniorów biorących udział we wcześniejszym projekcie wynikało, że większość z nich trafiła do projektu poprzez Głos Tygodnik Nowohucki. Zatem dużo bardziej sensowne i ekonomiczne było zamieszczenia ogłoszeń w tej gazecie.*

Analiz, na które powołano się w wyjaśnieniach do kontroli nie przedstawiono. W sprawozdaniach z realizacji zadań nie odniesiono się do wyżej opisanej sprawy ogłoszeń. W sprawozdaniu z realizacji I edycji projektu w opisie wykonania zadania podano (cyt.): *Kampania promocyjna – ogłoszenie w mediach, roznoszenie plakatów i ulotek (...) – 2-gi tydzień sierpnia – 2-gi tydzień września 2012 r.*, a w sprawozdaniu z realizacji II edycji w opisie wykonania zadania nie odniesiono się w ogóle do kwestii kampanii promocyjnej.

(dowód: akta kontroli str. 25-31, 64, 66, 81-95, 114-130, 270, 1083, 1266, 1278, 1293)

3. Ponadto Fundacja dokonała zakupów następujących materiałów i usług:

– „aktualizację avast!7Pro Antivirus (5 kompl.) – 2 lata” (faktura nr 204/11/2012 z 14 listopada 2012 r.) za kwotę 151,59 zł, sfinansowaną ze środków FIO. Na fakturze opisano, że są to materiały biurowe (dekretacji nie podano) i odniesiono je w koszty materiałów. Program ten jest wartością niematerialną i prawną i nie był ujęty w kosztorysie projektu, a zatem był wydatkiem niekwalifikowalnym;

– dokonano opłaty za wpis do KRS-u w kwocie 150 zł, opisując ją jako materiały biurowe i sfinansowano ze środków FIO (50 zł) oraz ze środków Fundacji jako wkład własny do projektu (100 zł). Tego typu opłata nie jest związana z realizacją projektu, a zatem jest wydatkiem niekwalifikowalnym. Zgodnie bowiem z zasadami FIO do wydatków, które w ramach tego programu nie mogą być finansowane należą wydatki nie odnoszące się jednoznacznie do projektu, w tym podatki i opłaty.

Dyrektor Fundacji wyjaśnił, że (cyt.): *Sfinansowanie ze środków FIO ww. programu antywirusowego i opłaty KRS najprawdopodobniej zrobiono omyłkowo.*

(dowód: akta kontroli str. 94, 482, 1085, 1267-1268, 1281-1283, 1297, 1307-1513, 1649,1655)

Opis stanu
faktycznego

1.1.3. Akademia twórczej jesieni

W umowie nr 316_I/13 z 10 lipca 2013 r. w sprawie realizacji ww. projektu ustalono całkowity jego koszt na kwotę 106,5 tys. zł, z tego: do sfinansowania z dotacji w wysokości 95,8 tys. zł i ze środków własnych – 10,7 tys. zł (w tym: wpłaty adresatów zadania – 3,0 tys. zł). Termin realizacji zadania ustalono na okres od 1 czerwca 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. Załącznikiem do umowy była oferta nr 2067. Umowa została aneksowana 30 października 2013 r. Partnerem Fundacji w realizacji tego zadania była - na podstawie zawartej 14 sierpnia 2013 r. umowy partnerskiej - Gmina Miejska Kraków, która m.in. na potrzeby tego projektu nieodpłatnie udostępniła pomieszczenia MOWIS-u, na okres od 1 września do 31 grudnia 2013 r.

Na zadanie to wydatkowano łącznie 106,3 tys. zł, z w tym ze środków FIO - 95,6 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 1028-1046, 2102, 2220-2227, 2229-2244)

Formularze zgłoszeniowe i deklaracje uczestnictwa w projekcie *Akademia twórczej jesieni* podpisało 49 osób, natomiast regulaminy tego projektu – 43 osoby. Trzy osoby podpisały ww. dokumenty dopiero w październiku i listopadzie 2013 r. Ponadto na 12 regulaminach nie podano daty ich podpisania.

(dowód: akta kontroli str. 2256-2268)

W ofercie projektu *Akademia twórczej jesieni* założono do wykonania realizację następujących zadań:

1) Zajęcia komputerowe na poziomie podstawowym i zaawansowanym.

Jak wynika z list obecności wzięło w nich udział odpowiednio 9 z 10 zapisanych osób, a wszystkie zajęcia odbyły się.

(dowód: akta kontroli str. 1012-1013, 2226-2227, 2233, 2309-2312)

2) Zajęcia teatralne

Jak wynika z listy obecności na zajęcia uczęszczało 9 osób na 10 zaplanowanych (tj. 90%). Zorganizowano wszystkie 16 zajęć zaplanowanych w ofercie.

(dowód: akta kontroli str. 1016, 2297-2298)

3) „Seniorski klub wolontariusza”

W ofercie podano, że utworzony zostanie *Seniorski klub wolontariusza*, który będzie działał w okresie od sierpnia do grudnia 2013 r. (przy założeniu, że będzie również działał po zakończeniu projektu).

Nadmienić należy, że w Fundacji równocześnie realizowano projekt ASOS *Seniorski klub wolontariusza*, na co wskazuje m.in. opis merytoryczny na fakturze nr 35/08/2013 z 28 sierpnia 2013 r. dot. zakupu roll-up-ów na łączną kwotę 910,20 zł (kwotę 430,50 zł sfinansowano zgodnie z projektem *Seniorski Klub Wolontariusza ze środków ASOS*⁹ oraz kwotę 479,70 zł ze środków FIO). W informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego za rok 2013 podano, że koszty realizacji projektu ASOS wyniosły 86,9 tys. zł.

Do kontroli przedstawiono jedynie jedną listę obecności z 10 września (roku nie podano) z adnotacją odrębną *zajęcia aktywizacyjne – Seniorski klub wolontariusza*. W sprawozdaniu z realizacji zadania podano, że pierwsze spotkanie odbyło się 10 września 2013 r. oraz że od tego momentu spotkania odbywały się cyklicznie w każdy wtorek.

(dowód: akta kontroli str. 244, 1016, 2232, 2235, 2256-2257, 2308, 2370-2371)

4) Superwizja dla zespołu

W ofercie podano, że przed rozpoczęciem szkoleń wszystkie osoby zatrudnione w projekcie (ilości nie podano) miały się spotkać na dwudniowym warsztacie pn. Superwizja, który miał na celu przygotować każdego do profesjonalnej pracy w zespole. W superwizji wzięło udział ośmiu pracowników.

(dowód: akta kontroli str. 1010, 1014, 2233, 2236)

5) Seniorskie koło komputerowe

W ofercie *Akademii twórczej jesieni* podano m.in., że na pierwszym etapie zostanie utworzony Seniorski klub wolontariusza, a w klubie powstanie również Seniorskie koło komputerowe. Nadmienić należy, że Seniorskie koło komputerowe działało w ramach Seniorskiego koła wolontariusza, finansowanego z ASOS. Na powyższe wskazuje opis merytoryczny faktury nr 246/8/2013 z 28 sierpnia 2013 r. na kwotę 144,22 zł za program antywirusowy, w którym powołano opisany wyżej program ASOS.

(dowód: akta kontroli str. 1001-1027, 1809-1810, 2317-2327, 2233-2235, 2654-2655)

6) Zajęcia psychologiczno - animacyjne

Jak wynikało z list obecności 16 osób z 20 zaplanowanych ukończyło ww. szkolenie. Listy obecności zostały zatytułowane *zajęcia pedagogiczno – animacyjne*, a nie *psychologiczno – animacyjne* jak zapisano w ofercie. Zmian w nazewnictwie nie wprowadzono, w sprawozdaniu końcowym nie odniesiono się do tej kwestii.

(dowód: akta kontroli str. 1001-1027, 2102, 2229-2240, 2313-2316)

Wg oferty zajęcia psychologiczno – pedagogiczne mieli prowadzić z-ca dyrektora i sekretarz Fundacji. Jak wynika z list obecności przeprowadzili je z-ca dyrektora i M.Z. nie wymieniony w ofercie. Zmiany tej nie opisano w sprawozdaniu z realizacji projektu *Akademia twórczej jesieni*. Konspektów do ww. zajęć do kontroli nie przedstawiono.

(dowód: akta kontroli str. 1001-1027, 2102, 2229-2255, 2313-2316)

7) Szkolenie dot. wolontariatu

W ofercie podano m.in., że *Zarówno wolontariusze przystępujący do projektu jak i przedstawiciele innych organizacji NGO będą mogli skorzystać z odbywających się cyklicznie – począwszy od lipca, skończywszy na grudniu – szkoleń dotyczących wiedzy o wolontariacie. Podczas spotkań przedstawiciele sektora pozarządowego dowiedzą się jak*

⁹ Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2012-2013, realizowany przez Fundację na podstawie umowy 1353/2013/ASOS, dalej: ASOS.

zgodnie z prawem współpracować z wolontariuszem, jak go pozyskać i zmotywować działalność. Wolontariusze seniorzy natomiast będą mieli szansę zmotywować się do pracy na rzecz innych. Przewidujemy realizować szkolenia w comiesięcznych ośmiogodzinnych cyklach. W kosztorysie podano, że szkolenie z wolontariatu będzie się odbywać przez 6 miesięcy po osiem godzin.

(dowód: akta kontroli str. 1001-1027, 2102, 2299-2304, 2330)

Szkolenia z wolontariatu dot. NGO

W ofercie podano m.in., że Zarówno wolontariusze przystępujący do projektu jak i przedstawiciele innych organizacji NGO będą mogli skorzystać z odbywających się cyklicznie – począwszy od lipca, skończywszy na grudniu – szkoleń dotyczących wiedzy o wolontariacie. W kosztorysie podano, że szkolenie z wolontariatu będzie się odbywać przez 6 miesięcy po osiem godzin.

Lista uczestników szkolenia dot. wolontariatu z 31 października 2013 r. (w godz. 14-19) nie zawierała ich podpisów. Wpisano na niej 15 uczestników, w tym tylko jedną osobę reprezentującą organizację zewnętrzną NGO (Dom Pomocy Społecznej). W kol. „organizacja” wpisano przy trzech osobach „FIO” a przy jednej – „Klub wolontariusza”. Wg oferty planowano objąć zadaniem siedem organizacji i 85 osób.

Jak wynika z przedstawionych sześciu list obecności na ww. zajęciach, na których nie podano godzin ich przeprowadzenia (w tym jednej zatytułowanej *Szkolenie Na wolontariat nigdy nie jest za późno* bez adnotacji, że dotyczy projektu *Akademia twórczej jesieni*), udział wzięło odpowiednio: 3, 4, 5, 5, 0 i 2 osoby na 10 zaplanowanych. Pozostałe osoby wpisane na te listy nie były uczestnikami tego projektu (odpowiednio: 4, 8, 5, 3, 10 i 7), przy czym część brała wcześniej udział w innych projektach FIO. Osób reprezentujących NGO, ewentualnie biorących udział w tym szkoleniu, nie wskazano.

W sprawozdaniu z realizacji projektu podano natomiast m.in., co następuje:

Cel – podniesienie kompetencji osób po 50 roku życia w zakresie wiedzy o wolontariacie – został osiągnięty. Uczestnikami szkoleń byli zarówno wolontariusze działający w Fundacji, jak również przedstawiciele i wolontariusze innych organizacji pozarządowych, klubów wolontariusza oraz uczniowie i studenci zainteresowani tematyką wolontariatu, a ze szkoleń skorzystało 61 osób.

Analiza list obecności wykazała, że było na nich wpisanych łącznie 61 nazwisk, przy czym część się powtarzała, a zatem dane wykazane w sprawozdaniu były rozbieżne ze stanem faktycznym.

(dowód: akta kontroli str. 1001-1027, 2102, 2299-2304, 2330)

8) Szkolenie z komunikacji i budowania zespołu

W ofercie zapisano, że warsztaty komunikacji interpersonalnej i budowania zespołu będą zorganizowane dla:

- 20 nowych wolontariuszy - miały być prowadzone po cztery godz. przez cztery miesiące. (na liście zapisów na ww. szkolenie wpisanych było 20 osób – uczestników projektu),
- 30 wolontariuszy multiplikatorów – grupa miała być podzielona na dwie grupy po 15 osób, przy czym każda osoba miała odbyć dwa szkolenia po 5 godz.

(dowód: akta kontroli str. 1010, 1016, 2233- 2232, 2306, 2307)

9) Ogłoszenia w prasie o rekrutacji uczestników do projektu *Akademia twórczej jesieni* oraz reklama tego projektu opublikowane zostały terminowo w Głosie Tygodniku Nowohuckim i w Gazecie Krakowskiej. Dokumenty te zawierały logo projektu.

(dowód: akta kontroli str. 2231-2232, 2331-2332)

10) Analizie poddano wydatki na materiały i usługi w łącznej kwocie 12,0 tys. zł. Fundacja zakupiła m.in. meble do pracowni komputerowej za kwotę 2,3 tys. zł. Przeprowadzone oględziny potwierdziły, że Fundacja posiadała ww. wyposażenie na stanie.

(dowód: akta kontroli str. 1561-1563, 2334-2371)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Seniorskie koło komputerowe

W ofercie *Akademii twórczej jesieni* podano m.in., że na pierwszym etapie zostanie utworzony Seniorski klub wolontariusza, a w klubie powstanie również Seniorskie koło komputerowe.

W ofercie założono m.in., że uczestniczyć w nim będzie 10 osób. Koszt opieki merytorycznej w ramach tego koła (dyżury instruktora 4-5 godz. tygodniowo – umowa zlecenie miał wynieść 3.200 zł (4 m-ce x 800 zł).

Do kontroli przedstawiono 11 list obecności, na których wpisano „termin: wtorki, godz. 14-18” (bez podpisu prowadzącego), w tym jedną z września, trzy z listopada i dwie z grudnia 2013 r. Udział w tych zajęciach wzięło od jednej do pięciu osób. Pozostałe osoby wpisane na listy nie były uczestnikami projektu *Akademia twórczej jesieni*. W sprawozdaniu podano natomiast, że działalność tego koła została potwierdzona listami osób korzystających z konsultacji w ramach dyżurów koła – 35 osób.

W sprawozdaniu w pkt. dot. opisu zajęć komputerowych podano m.in., że (cyt.): *Uczestnicy otrzymywali również wskazówki techniczne, które następnie mogli wykorzystać podczas wolontarystycznych dyżurów w pracowni komputerowej w ramach seniorskiego koła komputerowego. Opieka merytoryczna podczas zajęć współprowadzonych przez wolontariuszy realizowana była m.in. przez opiekuna koła komputerowego podczas seniorskiego koła komputerowego (4-5 godz. w tygodniu).*

(dowód: akta kontroli str. 1001-1027, 1809-1810, 2317-2327, 2233-2235, 2654-2655)

2. Szkolenie z komunikacji i budowania zespołu

Fundacja nie posiadała kompletnych list obecności, poświadczających zorganizowanie wszystkich zaplanowanych zajęć. W szczególności do kontroli przedstawiono jedynie:

- listę zapisów na ww. szkolenie z wpisanymi 20 osobami (wszystkie były uczestnikami projektu). Terminy szkoleń (jak podano na ww. liście) ustalono na: 30 września, 23 października, 6 listopada i 11 grudnia 2013 r., natomiast list obecności z tymi datami szkoleń do kontroli nie przedstawiono,
- listę obecności z 28 września 2013 r., na której wpisanym było 15 osób, w tym tylko sześć osób będących uczestnikami projektu (godzin nie podano).

W sprawozdaniu z realizacji projektu podano natomiast, co następuje:

- w ramach projektu odbyły się cztery szkolenia po cztery godziny. Brali w nich udział nie tylko wolontariusze związani z niniejszym projektem, ale również wolontariusze podejmujący działania w ramach innych projektów realizowanych przez Fundację jak również osoby z zewnątrz;
- nie każdy z 30 zapisanych do projektu beneficjentów wzięło w nim udział (...). W związku z ograniczoną liczbą osób oraz mając na uwadze ich potencjał i zaangażowanie zdecydowano o wydłużeniu czasu szkolenia dla zebranej grupy do wymiaru 20 godz. zegarowych w dwóch terminach (21.09.2013 r. i 28 września 2013 r.) jako jednego zintegrowanego szkolenia.

(dowód: akta kontroli str. 1010, 1016, 2233- 2232, 2306, 2307)

Dla porównania, w ofercie zapisano, że warsztaty komunikacji interpersonalnej i budowania zespołu będą zorganizowane dla:

- 20 nowych wolontariuszy - miały być prowadzone po cztery godz. przez cztery miesiące (na liście zapisów na ww. szkolenie wpisanych było 20 osób – uczestników projektu),
- 30 wolontariuszy multiplikatorów – grupa miała być podzielona na dwie grupy po 15 osób, przy czym każda osoba miała odbyć dwa szkolenia po 5 godz.

Zgodnie z postanowieniami umowy zawartej z MPiPS Fundacja zobowiązała się do przechowywania dokumentacji związanej z realizacją projektu *Akademia twórczej jesieni* przez pięć lat.

(dowód: akta kontroli str. 1031-1032)

3. W dniu 2 września 2013 r. została zawarta pomiędzy Fundacją, reprezentowaną przez dyrektora i z-cę dyrektora a S.B. umowa o dzieło nr 110/2013 r. w sprawie przystosowania pomieszczenia na pracownię komputerową. Wykonanie dzieła miało nastąpić w okresie od 1 października do 13 grudnia 2013 r. Dla wykonania dzieła zamawiający zobowiązał się wydać wykonawcy materiały i narzędzia niezbędne do przeprowadzenia ww. dzieła (...). Po wykonaniu dzieła wykonawca zobowiązany był przedstawić rozliczenie z otrzymanych

materiałów i narzędzi, niezużyte zaś zwrócić zamawiającemu do dnia 13 grudnia 2013 r. (§ 3 umowy). Za wykonanie dzieła zamawiający zobowiązał się zapłacić wykonawcy wynagrodzenie w kwocie brutto 1.400 zł gotówką (§ 4 i 5 umowy). W umowie tej nie sprecyzowano jakie roboty mają być wykonane i w jakim zakresie oraz nie załączono do niej żadnego kosztorysu.

Rachunek na nazwisko S.B. został wystawiony 13 grudnia 2013 r. na kwotę brutto 1.400 zł (1.198 zł netto). Na rachunku brak było podpisu wykonawcy. Zapisano na nim drukiem „Potwierdzam wykonanie i przyjęcie dzieła oraz zgodność rachunku pod względem merytorycznym”. Podpis złożyła, jako zamawiający, z-ca dyrektora. Obok zapisu „Wymienioną kwotę otrzymałem. Data 13.12.2013 r. Podpis wykonawcy” brak jest podpisu. Na liście płac również brak jest potwierdzenia pobrania gotówki. W raporcie kasowym nr 12/2013 pod poz. 7 wpisano „KW 2/12/13 wypłata wyn. S.B.” z kwotą po stronie rozchodów 1.198 zł. Raport ten sporządziła i zatwierdziła z-ca dyrektora. Dowód wypłaty nr KW 2/12/13 z 13 grudnia 2013 r. został wystawiony na nazwisko Jarosław K. tytułem wypłaty wynagrodzenia w wysokości 1.198 zł. W rubryce „kwotę powyższą wypłaciłem” znajduje się parafraza z-cy dyrektora, a w rubryce „kwotę powyższą otrzymałem” brak jest podpisu.

W opisie merytorycznym na rachunku podano, że dotyczy on przystosowania pomieszczenia na pracownię komputerową. Wydatek sfinansowano ze środków FIO. W sprawozdaniu podano, że rachunek został zapłacony 31 grudnia 2013 r.

(dowód kontroli, akta kontroli str. 2372-2380)

Przesłuchany w charakterze świadka S.B. zeznał m.in., że nie pamięta dokładnej daty kiedy wykonywał prace na rzecz Fundacji. To była zabudowa wnęki, malowanie posadzek i ścian, we wnęce były kable i trzeba je było zutilizować. Prace te wykonał na podstawie umowy o dzieło nr 110/2013 z 2 września 2013 r.

Oględziny wykazały, że w sali komputerowej wnęka po instalacji elektrycznej jest obudowana płytą paździerzową i zamykana na metalowe drzwiczki.

S.B. zeznał, że (cyt.): *Nie sporządziłem kosztorysu w formie pisemnej. Kwota zapłaty została ustalona na podstawie wyceny czasu pracy ustnie z (...) z-cą dyrektora Fundacji. Materiały do realizacji zadania otrzymałem od Fundacji. Niezużyte materiały zostawiłem w piwnicy klubu Fruwająca Ryba. Rozliczyłem się z pobranych materiałów, ale nie zostało to udokumentowane na piśmie. Zdałem niezużyte materiały (...) z-cy dyrektora Fundacji. Nie otrzymałem na piśmie żadnego potwierdzenia tego faktu.*

W odpowiedzi na pytanie: Dlaczego nie podpisał – jako wykonawca – rachunku z 13 grudnia 2013 r. do ww. umowy o dzieło na kwotę brutto 1.400 zł oraz nie potwierdził, że otrzymał kwotę netto w wysokości 1.198 zł? S.B. zeznał: *Nie wystawiałem rachunku z 13 grudnia 2013 r. do umowy o dzieło nr 110/2013 2 września 2013 r. na kwotę brutto 1.400 zł. Pieniądze w gotówce w kwocie 1.198 zł otrzymałem bezpośrednio do ręki. Nie potwierdzałem odbioru tej kwoty, nie otrzymałem kopii żadnego dowodu, że kwotę tę odebrałem.*

Ponadto S.B. zeznał, że nie jest mu znana osoba pod imieniem i nazwiskiem „Jarosław K.”.

(dowód kontroli, akta kontroli str. 2381-2383)

W ofercie (w części dot. zasobów rzeczowych) podano m.in., że projekt przewiduje stworzenie czterech stanowisk komputerowych. O konieczności przystosowania pomieszczenia do prowadzenia zajęć komputerowych, które miało polegać m.in. na malowaniu pomieszczenia i zabudowy wnęki w ofercie nie napisano. W kosztorysie natomiast podano: „przystosowanie pomieszczenia na pracownię komputerową – zakup blatów, krzeseł, szafek biurowych”.

(dowód: akta kontroli str. 1017, 1022, 1045)

W sprawozdaniu końcowym z realizacji zadania nie podano, że przeprowadzony był wyżej opisany remont.

(dowód kontroli, akta kontroli str. 2229-2244, 2384)

1.1.4. Obywatel NH

W umowie nr 104_I/2015 z 21 maja 2015 r. w sprawie realizacji ww. projektu ustalono całkowity jego koszt na kwotę 104,1 tys. zł, z tego: do sfinansowania z dotacji w wysokości 98,7 tys. zł i środków własnych – 5,4 tys. zł. Ponadto, w ww. umowie przewidziano wniesienie wkładu własnego osobowego o wartości 5,7 tys. zł. Termin realizacji zadania ustalono na okres od 1 maja 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. Załącznikiem do umowy była oferta nr 885. Umowa została aneksowana 31 grudnia 2015 r.

Na realizację tego projektu wydatkowano łącznie 104,1 tys. zł, w tym: ze środków FIO – 98,7 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 1199-1251)

Fundacja zrealizowała m.in. następujące zadania założone w ofercie „Obywatel NH”:

- 1) w ofercie założono zorganizowanie „Laboratorium działań – budowanie zespołu”. W ramach tego działania odbyły się 3 wyjazdy 4-dniowe (dwa do Korzkwi i jeden do Gliczarowa);
- 2) przeprowadzano warsztaty integracyjne (planowano: 4 warsztaty x 2 godz. x 4 grupy);
- 3) przeprowadzano warsztaty budowania postaw obywatelskich (planowano: 4 grupy x 4 warsztaty x 2 godz.);
- 4) zbierano i opracowywano problemy i zagadnienia dotyczące mieszkańców Nowej Huty (planowano: 4 grupy x 4 spotkania x 2 godz.);
- 5) przygotowywano autorskie inicjatywy obywatelskie (planowano: 9 spotkań x 3 godz. x 6 grup);
- 6) zrealizowano autorskie inicjatywy obywatelskie przez 6 grup uczestników.
- 7) sporządzono grafiki zajęć oraz opracowano programy zajęć i konspekty do nich.

(dowód: akta kontroli str. 1199-1214, 1567-16001638, 1642-1643, 1660-1673, 2397-2422, 2486-2496)

Analizie poddano poniesione wydatki w ramach projektu *Obywatel NH* na łączną kwotę 5,1 tys. zł. Zakupiono m.in.: komputer z oprogramowaniem o wartości 3.500 zł oraz roll-up (okazane podczas oględzin), usługę druku plakatów i ulotek (terminowo) oraz materiały biurowe.

(dowód: akta kontroli str. 1561-1566, 2423-2434, 2475-2476)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W wyjeździe do Gliczarowa w dniach 23-26 lipca 2015 r. – jak wynika z listy obecności - udział wzięło 28 uczestników (grupa osób 40+) oraz dwóch pracowników Fundacji, podczas gdy cena w kwocie 11.200 zł została ustalona dla 32 osób i tyle osób zostało objętych ubezpieczeniem. W umowie organizator zastrzegł, że w przypadku zmniejszenia liczby osób cena nie ulegnie zmianie. Koszt pobytu dwóch osób to 700 zł. Ponadto, analiza listy uczestników wyjazdu do Gliczarowa wykazała, że pięć osób nie było beneficjentami tego programu, a koszt ich pobytu wyniósł 1.750 zł.

Dyrektor Fundacji i z-ca dyrektora wyjaśnili, że w wyjeździe tym wzięło udział 30 osób i dwie trenerki. Nie wyjaśnili natomiast kto brał udział w tym wyjeździe poza osobami wymienionymi na ww. liście.

(dowód: akta kontroli str. 1087, 1177-1198, 1269, 1284, 1299-1300, 1660-1673, 2406-2420, 2772-2773, 2500-2509, 2514-2515)

2. Analiza list uczestników i list obecności, a także ich porównanie wykazało, że z 31 list poddanych kontroli dot. przeprowadzonych warsztatów jedynie na siedmiu listach (dot. zajęć z dziećmi i młodzieżą) wszyscy wpisani byli beneficjentami projektu „Obywatel NH”. Na sześciu listach dot. warsztatów „Zbieranie i opracowanie problemów i zagadnień dot. mieszkańców Nowej Huty” dla osób 40+ z wydrukowanymi nazwiskami beneficjentów (po 15 na każdej liście) frekwencja wyniosła odpowiednio: 8, 9, 10, 11 i 2 x 13 osób. Na 18 listach, na które osoby wpisywały się własnoręcznie, stwierdzono wpisy osób niebędących uczestnikami projektu, a frekwencja uczestników projektu kształtowała się w granicach od dwóch (grupa teatralna) do dziewięciu oraz 3 x po 11. Na jednej liście jedna osoba podpisała się dwa razy.

(dowód: akta kontroli str. 1215-1233, 1601-1635, 1660-1673, 2486-2494, 2500-2509)

3. W umowie Fundacja zobowiązała się do przekazania na realizację zadania wkładu osobowego w kwocie 5.700 zł. Zawarte zostały porozumienia o współpracy z siedmioma osobami (4.500 zł). Porozumienie o współpracy dot. pomalowania podłóg oraz pomalowania pomieszczeń i sprzątnięcia poremontowego nie zostało podpisane (1.200 zł).

W sprawozdaniu z realizacji projektu *Obywatel NH* podano, że wkład został wniesiony w pełnej wysokości.

Zgodnie z zasadami FIO, rozliczenie wkładu osobowego obejmuje w szczególności zawierane porozumienie między Zleceniobiorcą a wolontariuszem w formie pisemnej (...).

(dowód: akta kontroli str. 1237-1238, 1252-1264, 2386-2395, 2494)

Opis stanu
faktycznego

1.1.5. „Aktywny senior”

Umowa nr 11/2014/BIS sprawie realizacji programu *Aktywny senior* została zawarta 22 września 2014 r. pomiędzy Operatorem - Fundacją Biurem Inicjatyw Społecznych z siedzibą w Krakowie (działającym na podstawie umowy nr 694_III/2014 zawartej 2 września 2014 r. z MPiPS) a Fundacją (Organizacją Wspierającą) i Grupą nieformalną. W umowie tej ustalono całkowity koszt zadania na kwotę 7,5 tys. zł, w tym dotacja - 5,0 tys. zł oraz wkład osobowy - 2,2 tys. zł. Strony zobowiązały się stosować przy realizacji tej umowy „Regulamin konkursu grantowego w ramach projektu FIO – Małopolska Lokalnie”. Okres realizacji zadania ustalono od 1 września do 30 listopada 2014 r. Umowa o współpracy pomiędzy Fundacją a Grupą nieformalną została zawarta 2 września 2014 r. Na zadanie to wydatkowano kwotę ustaloną w umowie. Zadeklarowane wkłady zostały wniesione.

(dowód kontroli, akta kontroli str. 2127-2139, 2143-2157)

Oferta projektu *Aktywny senior* została złożona przez Grupę nieformalną „Niepokorni”. Członkami tej Grupy byli: M.G., M.S. i A.Sz.. Organizacją wspierającą była Fundacja Ukryte Skrzydła, a osobami uprawnionymi do reprezentowania organizacji wspierającej – dyrektor i sekretarz Fundacji. Celem tego projektu było m.in. przeciwdziałanie bierności, poczuciu izolacji, wyobcowania, oswojenie z nowymi technologiami, wytrenowanie technik radzenia sobie ze stresem. Efektem realizacji projektu miało być uaktywnienie społeczności, wzrost postaw optymistycznych, korzystanie bez lęku z nowych technologii. Odbiorcami projektu mieli być wnioskodawcy – osoby 50+ związane z działalnością klubu *Fruwająca Ryba* (około 20 osób), mieszkańcy dzielnicy Nowa Huta, którzy odpowiedzą na zaproszenie do udziału w zajęciach (osoby nieaktywne na rynku pracy, pragnące jednak czuć się potrzebnymi).

(dowód kontroli, akta kontroli str. 2118-2126)

Fundacja wydatkowała na realizację tego zadania 7,5 tys. zł, w tym: dotacja - 5,0 tys. zł oraz wkład niefinansowy - 2,2 tys. zł.

W sprawozdaniu z realizacji projektu, zaakceptowanym przez Operatora, opisano podjęte działania.

(dowód: akta kontroli str. 2140-2187, 2193)

1.2. Wpłaty na materiały edukacyjne

Fundacja pobierała opłaty za materiały szkoleniowe od beneficjentów trzech niżej wymienionych projektów:

1) *Możesz też* - wpłaty uczestników zaplanowano w ofercie w wysokości 6,0 tys. zł. Faktyczne wpłaty wyniosły 5,6 tys. zł. W sprawozdaniach z realizacji zadania wykazano koszty materiałów, sfinansowanych z wpłat w wysokości 5,9 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 513-514, 603, 749-758, 993)

2) *„Pora na seniora”* - w ofercie założono, że opłaty za materiały szkoleniowe wyniosą 6,0 tys. zł. Faktyczne wpłaty od beneficjentów programu wyniosły 4,3 tys. zł. W sprawozdaniach z realizacji zadania wykazano koszt materiałów sfinansowanych z wpłat w pełnej kwocie 6,0 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 24, 88, 120, 1085, 1268, 1281, 1297, 1548-1557)

3) *Akademia twórczej jesieni* - w ofercie założono koszt materiałów edukacyjnych w kwocie 5.000 zł, z tego do sfinansowania ze środków FIO - 2,0 tys. zł i wpłat uczestników

– 3,0 tys. zł. Uzyskano wpłaty w kwocie 2,5 tys. zł. W sprawozdaniu z realizacji zadania wykazano łączny koszt w kwocie 5,0 tys. zł, z tego 2,1 tys. zł sfinansowane ze środków FIO oraz 2,9 tys. zł z pozostałych środków.

(dowód: akta kontroli str. 382, 1016, 1079, 1799- 1801, 2236)

Różnicę pomiędzy planowaną, a uzyskaną kwotą wpłat uczestników uzupełniła Fundacja ze środków własnych.

Dyrektor Fundacji i z-ca dyrektora wyjaśnili m.in., że *Interes społeczny wymagał dopłacenia za beneficjentów brakujących opłat. Jak można zauważyć dziś „zainwestowanie” w beneficjentów dało wieloletnie korzyści - do dziś czyli od 5 lat seniorzy z nami współpracują, są wolontariuszami i uczą innych, że warto wyjść z domu i zrobić coś nie tylko dla siebie – czują się dzięki temu potrzebni i doceniani. Nie wyegzekwowano wszystkich opłat ponieważ beneficjent tych projektów, to w szczególności osoby ubogie, korzystające z MOPS. Uczestnicy prosili o możliwość anulowania opłaty w zamian za drobne prace jakie mogą wykonać na rzecz Fundacji (pomoc w drobnych remontach czy sprzątanii). Bardzo prosili o możliwość uczestniczenia w projekcie bez dokonywania opłat. Za ważniejsze uznano więc przyjęcie tych osób w poczet uczestników zajęć. Warto nadmienić, że spora część tych osób to nadal osoby związane z Fundacją, a teraz bardzo aktywne, co w perspektywie czasu pokazało słuszność i społeczny użytek zezwolenia im udziału w projekcie mimo braku opłat. Każda osoba biorąca udział w projekcie otrzymała i korzystała z materiałów edukacyjnych bez względu na to czy zapłaciła za nie czy nie.*

Grupa osób objętych wsparciem w realizowanych projektach to bardzo często osoby chore, wydające dużą ilość swoich dochodów na drogie lekarstwa, to osoby ubogie, nieotrzymujące należytego wsparcia ze strony rodziny, będące podopiecznymi MOPS-u, dla których opłata nawet realnie niewielkich kwot była zbyt duża.

(dowód: akta kontroli, str. 1267, 1280-1282, 1084-1085, 1296, 1558-1560, 1649)

1.3. Materiały edukacyjne

W ofertach na realizację projektów *Możesz też*, *Pora na seniora* i *Akademia twórczej jesieni* założono, że łączny koszt materiałów szkoleniowych miał wynieść 17 tys. zł, w tym sfinansowany wpłatami uczestników – 15,0 tys. zł i środkami FIO – 2,0 tys. zł.

Uczestnicy projektów mieli otrzymać m.in. następujące materiały:

- *Możesz też* - do j. angielskiego i do zajęć w zakresie obsługi komputera (zarówno w I jak i II edycji projektu dotyczyło to odpowiednio po 20 osób). W ramach realizacji tego projektu zakupiono m.in. statywy do zajęć z fotografii, a także takie materiały jak: papier ksero, długopisy, mazaki, zeszyty.
- *Pora na seniora* - do zajęć w zakresie obsługi komputera (10 osób), do zajęć GRO (10 osób) oraz do zajęć pedagogicznych (10 osób), przy czym – jak opisano w pkt. 1.2. dot. wpłat – każdy z uczestników (60 osób) miał otrzymać materiały na trzy różne zajęcia. Kompletów materiałów do szkoleń winno być 180 a nie 30, a zatem nie przewidziano zakupu materiałów dla wszystkich uczestników zajęć .
- *Akademia twórczej jesieni* - (cyt.): artykuły plastyczne i piśmiennicze, skrypty (w ofercie nie określono do jakich zajęć miały być przeznaczone), „wydruki (50 osób x 20 zł x 4 m-ce) - osobopakiet” o wartości 5.000 zł, z tego do sfinansowania ze środków FIO – 2.000 zł i z wpłat uczestników projektu - 3.000 zł.

(dowód: akta kontroli str. 28,30, 513-524, 588-595, 803-812, 817-838, 1016, 1064)

Koszty materiałów edukacyjnych rozliczono m.in. rachunkami wystawionymi przez Stowarzyszenie z Tarnowa.

Rachunki zostały wystawione na łączną kwotę 3.804 zł i opłacone gotówką. :

- nr 14/2011 z 30 listopada 2011 r. na kwotę 240 zł za 4 słowniki Oxford Wordpower. Na rachunku opisano, że zostanie on sfinansowany ze środków własnych Fundacji i tak został wykazany w sprawozdaniu częściowym, natomiast zadekretowany i ujęty został w księgach rachunkowych jako sfinansowany ze środków FIO.
- nr 15/2011 z 5 grudnia 2011 r. na kwotę 300 zł za 5 słowników Oxford Wordpower. Na rachunku opisano, że zostanie on sfinansowany ze środków Fundacji jako wkład własny do projektu i tak został zaksięgowany i wykazany w sprawozdaniu częściowym.

- nr 1/4/2012 z 30 kwietnia 2012 r. na kwotę 480 zł za 8 słowników Oxford Wordpower. Rachunek został wystawiony elektronicznie i (cyt.): „nie wymaga podpisu”. Na rachunku opisano, że kwota ta jest płatna ze środków FIO, po czym skreślono „FIO” i dopisano „wkład własny Fundacji do projektu”. Kwota 480 zł została zadekretowana i ujęta w księgach rachunkowych jako koszt sfinansowany ze środków FIO. W sprawozdaniu wykazano, że sfinansowano ją ze środków własnych.

W Stowarzyszeniu z Tarnowa – jak wynika z ww. rachunków - Fundacja zakupiła łącznie 17 sztuk słowników, a 8 z nich ujęto w ewidencji księgowej jako opłacone ze środków FIO, natomiast w sprawozdaniach wykazano je jako sfinansowane ze środków Fundacji. Podczas przeprowadzonych oględzin nie okazano żadnych słowników Oxford Wordpower.

(akta kontroli, str. 590-591, 596-597, 606-609, 997, 1561-1564)

Wyjaśnienia na okoliczność odniesienia w ewidencji księgowej kosztów zakupu ośmiu słowników udokumentowanych rachunkiem nr 1/4/2012 w koszty FIO oraz ich nieprzedstawienia podczas oględzin dyrektor Fundacji złożył 30 września 2016 r. (cyt.): *Ww. słowniki zostały uznane za „materiały szkoleniowe” do zajęć z j. angielskiego i przekazane uczestnikom zajęć. Zakupiono 6 słowników, a sztuka 7 została подарowana przez lektorkę z jej prywatnej biblioteki. Słowniki otrzymały osoby, które regularnie uczęszczały na zajęcia i ich potrzebowały. Potwierdzenia odbioru załączono do niniejszego pisma (...).*

Sześć potwierdzeń przyjęcia od Fundacji przedmiotowych słowników nosi datę 29 września 2016 r. Stwierdzenie, że zakupiono sześć słowników przeczy zapisom na ww. rachunku (osiem słowników x 60 zł = 480 zł).

(dowód: akta kontroli str. 1088, 1271, 1650, 1674-1676)

Dwie osoby, przesłuchane w charakterze świadka, zeznały m.in., że słowniki otrzymały. Jedna z nich okazała słownik z dedykacją lektorki.

(dowód: akta kontroli str. 1677-1680, 2112-2113)

- nr 0206/2012 z 29 czerwca 2012 r. na kwotę 2.424 zł z tytułu zakupu – jak wynika z opisu merytorycznego - materiałów edukacyjnych do zajęć teatralnych (750 zł), komputerowych (398 zł), języka angielskiego (1.155 zł) i (cyt.): „materiałów edukacyjnych do zajęć” (121 zł). W opisie merytorycznym na rachunku podano, że kwota 121 zł dotyczy materiałów GRO płatnych ze środków FIO, natomiast pozostałe kwoty – ze środków własnych Fundacji. Zaliczkę na opłacenie tego rachunku (2.500 zł) pobrała, rozliczyła, sprawdziła pod względem rachunkowym i merytorycznym z-ca dyrektora. Zatwierdzenia do zapłaty nie dokonano. Na rachunku nie podano w opisie merytorycznym czasu i miejsca przeznaczenia zakupu, co było niezgodne z zasadami FIO. Nie sprecyzowano jakie to były materiały i ile ich było. Żadnych materiałów do ww. zajęć do kontroli nie przedstawiono. Wg harmonogramu przedstawionego w ofercie wszystkie zajęcia II edycji projektu *Możesz też* miały się zakończyć w ostatnim tygodniu czerwca 2012 r. Rachunek został wystawiony w ostatnim dniu zajęć z języka angielskiego oraz GRO, zajęcia teatralne zakończyły się spektaklem 18 czerwca 2012 r.

(dowód: akta kontroli, str. 397, 401, 422, 511, 513, 590-591, 596-597, 606, 608-615, 1637, 1642, 2103-2111)

Na okoliczność otrzymywania materiałów edukacyjnych z języka angielskiego podczas realizacji projektu *Możesz też* (w ofercie nie sprecyzowano jakie materiały szkoleniowe otrzymają uczestnicy), pani L.B. zeznała m.in., że: *na zajęcia z j. angielskiego pani Martyna przynosiła nam skserowane materiały na kartkach, a pani M.M. – Otrzymywałyśmy materiały dydaktyczne do konkretnych lekcji, długopisy, papier.*

(dowód: akta kontroli str. 2112-2113, 1678-1679)

W odpowiedzi na pytanie o cel, rodzaj i zasadność dokonanego wydatku w ostatnim dniu zajęć Dyrektor Fundacji wyjaśnił, że (cyt.): *Potrzebne materiały dostarczane były do Fundacji sukcesywnie, rachunek jest rachunkiem zbiorczym za całość materiałów, stąd data 29 czerwca 2012 r. Celem zakupu były materiały edukacyjne (opracowane na piśmie) do ww. zajęć, zgodne z zapotrzebowaniem prowadzących.*

Dokumentów na okoliczność sukcesywnego dostarczania ww. materiałów do kontroli nie przedstawiono.

(dowód: akta kontroli str. 1089, 1286-1287)

- nr 0112/2012 z 28 grudnia 2012 r. na kwotę 360 zł za materiały edukacyjne na zajęcia w ramach projektu *Pora na seniora* (I etap). W opisie merytorycznym podano, że są to materiały edukacyjne do zajęć komputerowych. Kwota ta została zapłacona ze środków Fundacji jako wkład własny do projektu.

Jedynym materiałem do zajęć komputerowych, przedłożonym do kontroli, był „Komputer w pigułce”, który – jak wyjaśnił dyrektor Fundacji (w odpowiedzi na pytanie dot. autorskiego programu do zajęć komputerowych realizowanego w ramach projektu *Możesz też*) – był autorskim opracowaniem L.R-L - byłego członka Zarządu.

(dowód: akta kontroli str. 1088-1089, 1286-1287, 1398-1404)

W załączeniu do wyjaśnień z 7 października 2016 r. w sprawie materiałów edukacyjnych Fundacja przedstawiła do kontroli następujące materiały:

- 1) „Wolontariat w organizacji”, z adnotacją odręczną, że dotyczył on projektu *Możesz też*. Daty opracowania nie podano. Na stronie tytułowej umieszczono logo Fundacji, natomiast brak logo FIO. Trzy zdjęcia zawarte w tym dokumencie noszą logo „Commercial Union Polska Opiekun Wolontariatu w Polsce” i logo „Centrum Wolontariatu” oraz napisy „Dowiedz się jak możesz dać coś z siebie innym. www.wolontariat.org.pl”. Na ostatniej stronie umieszczono nazwisko D.R.L.

(dowód: akta kontroli str. 1705-1747)

- 2) „Wolontariat Aspekty prawne” z adnotacją odręczną, że dotyczył on projektu *Możesz też*. Na pierwszej stronie brak jest logo FIO. Na ostatniej stronie podano: „Opracowanie: D. R-L. (ekspert ds. wolontariatu w ww. projekcie) i jej dane adresowe, adres strony internetowej dotyczącej materiałów edukacyjnych (www.wolontariat.org.pl , www.ngo.pl) a także logo: FIO, Fundacji Teatru Ludowego, Cracovia Kraków i MOWIS.

(dowód: akta kontroli str. 1748-1781, 1964-1967)

- 3) „Wolontariat 50+” – wg odręcznej adnotacji na dokumencie dotyczył on projektu *Możesz też*. Danych autora tego opracowania i daty jego opracowania nie podano.

(dowód: akta kontroli str. 1968-1986)

- 4) „Na wolontariat nigdy nie jest za późno” - wg adnotacji na dokumencie dotyczył on projektu *Możesz też*. Na jednej ze stron jest zapis (cyt.): „Opracowanie D.R-L. Materiały: www.wolontariat.org.pl, www.ngo.pl ”. Dokument zawiera strony z trzema zdjęciami z logo „Commercial Union Polska Opiekun Wolontariatu w Polsce” i logo „Centrum Wolontariatu” oraz napisy „Dowiedz się jak możesz dać coś z siebie innym. www.wolontariat.org.pl”, stronę ze zrzutem z ekranu ww. strony internetowej oraz zapisem „Centrum Wolontariatu – Informacje dla wolontariuszy – Mozilla Firefox” oraz stronę z reklamą „zamów wydawnictwa ngo.pl portal organizacji pozarządowych”.

(dowód: akta kontroli str. 1987-2032)

- 5) „Komputer w pigułce” - brak jest na nim adnotacji, którego projektu FIO dotyczy to opracowanie oraz kto je opracował i kiedy.

(dowód: akta kontroli str. 1811-1845)

Dyrektor Fundacji i z-ca dyrektora wyjaśnili, że materiał pn. „Komputer w pigułce” został przygotowany przez D. R-L., stanowi jej autorskie opracowanie na potrzeby prowadzonych przez nią zajęć komputerowych (projekt *Możesz też*).

(dowód: akta kontroli-str. 1088, 1285-1286, 1304-1305)

- 6) „Pendrive – funkcje i obsługa”, „Internet – pierwsze kroki”, „Microsoft Word 2003”, „Pamięć. Ćwiczenie pamięci” – na dokumentach tych brak jest danych, którego projektu FIO opracowania te dotyczą, brak jest daty a także danych osób, które je opracowały.

(dowód: akta kontroli str. 1846-1860, 1862-1963)

- 7) „Ścieżki/ukrycia” – tekst i reżyserię opracował dyrektor Fundacji. Wyszczególniono w nim osoby, które miały wziąć udział w przedstawieniu. Nie podano jakiego projektu FIO dotyczy ten dokument.

(dowód: akta kontroli str. 2033-2044)

- 8) Materiały na szkolenie z wiedzy o III sektorze opracowane przez dyrektora Fundacji. Nie podano jakiego projektu dotyczy to opracowanie.

(dowód: akta kontroli str. 2045-2046)

- 9) Materiały do zajęć GRO (plik różnych dokumentów). Nie podano (z wyjątkiem jednego, odnoszącego się do projektu *Możesz też*), których projektów te materiały dotyczą. Na części materiałów nie podano, kto je opracował i kiedy. W dokumencie „Szczególne strategie asertywne” podano bibliografię i źródło: www.praesterno.pl/akademia/warsztaty/6. Na dokumencie „Metoda Dennisona” podano, że opracowała go Elżbieta P. Na końcu tego dokumentu umieszczony jest zapis „Materiały pochodzą z kursu metody Dennisona” oraz odniesienie do stron internetowych, w tym www.pandm.org. Dokument „Metoda Dennisona – gimnastyka mózgu” został opracowany – jak wynika z zapisu na ostatniej stronie - przez nauczycielkę z przedszkola w Elku.

(dowód: akta kontroli str. 2047-2089)

1.4. Poczęstunki

W ofertach poszczególnych projektów założono, że wydatki na poczęstunki wyniosą:

1. *Możesz też* – 6,0 tys. zł (w tym: sfinansowane ze środków FIO – 5,6 tys. zł) i taka kwota została wydana. Kontroli poddano faktury/rachunki na łączną kwotę 5,4 tys. zł, w tym 4,8 tys. zł wydano m.in. na: herbatę, kawę wodę, soki i owoce.

L.B. i M.M. zeznały m.in., że na zajęciach zawsze była kawa, herbata, ciastka różnego rodzaju, woda, soki. Parę razy były chyba jakieś małe kanapeczki.

(dowód: akta kontroli str. 513-514, 603, 765-766, 777-780, 841- 878, 967-968, 971-984, 993, 1679, 2114, 1782-1798)

2. *Pora na seniora* – 11,7 tys. zł (w tym: sfinansowane ze środków FIO – 11,0 tys. zł i ze środków własnych Fundacji – 0,7 tys. zł i w takiej wysokości je wykonano.

(dowód: akta kontroli str. 88-89, 93, 120)

3. *Akadenia twórczej jesieni* – 7,5 tys. zł, w tym do sfinansowania ze środków FIO – 5,4 tys. zł, i ze środków Fundacji – 2,1 tys. zł, a wykonano je odpowiednio w kwotach 7,6 tys. zł i 5,5 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 1001-1027, 2236)

4. *Obywatel NH* – 4,2 tys. zł (w całości sfinansowane ze środków FIO). Wydatkowano kwotę 4,6 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 1212, 1248, 1257)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Projekt *Możesz też*

1a) W opisach merytorycznych na fakturach/rachunkach dot. projektu *Możesz też* nie podano czasu i miejsca wykorzystania zakupionych artykułów spożywczych, co było wymagane zgodnie z zasadami FIO. Faktury/rachunki (w liczbie 24 z 26 poddanych kontroli) na łączną kwotę 4,0 tys. zł, zostały opisane jako „poczęstunek w projekcie *Możesz też*” lub „poczęstunek na warsztaty” lub „poczęstunek”.

(dowód: akta kontroli str. 765-766, 777-780, 841- 878, 967-968, 971-984)

1b) Fundacja opłaciła cztery usługi gastronomiczne w łącznej kwotę 408 zł (f-ry wystawione 1 i 17 października, 24 listopada oraz 9 grudnia 2011 r.). W opisie merytorycznym faktur podano, że był to poczęstunek na warsztaty, nie podano co to były za usługi oraz kto i kiedy z nich skorzystał.

(dowód: akta kontroli str. 845-850)

*Dyrektor Fundacji i z-ca dyrektora wyjaśnili, że (cyt.): Usługi gastronomiczne w kawiarni „C-S” to prawdopodobnie jak dobrze pamiętam ciepły posiłek, w tym pierogi jako poczęstunek podczas kilkugodzinnych szkoleń z wolontariatu. Były to jedne z pierwszych zakupów, których Fundacja dokonała w ramach poczęstunku realizując projekt *Możesz też* - część produktów trafiła do klubu „Fruwająca Ryba”, a część do MOWIS, gdzie Fundacji użyzowano nieodpłatnie pomieszczenia biurowe i salę komputerową.*

(dowód: akta kontroli str. 513-514, 789-794, 1090, 1288)

2. Projekt *Pora na seniora*

Fundacja zawarła z M.K. dwie umowy w sprawie przygotowania i podawania poczęstunków w trakcie realizacji tego projektu. W koszty poczęstunków odniesiono łącznie kwotę 3,5 tys. zł, w tym 2,8 tys. zł sfinansowane z FIO (kategoria III). Zgodnie z zasadami FIO do kosztów związanych z uczestnictwem bezpośrednich adresatów zadania (kategoria III) zalicza się m.in. żywność, natomiast koszty obsługi zadania publicznego (w tym koszty wynagrodzeń osób zatrudnionych specjalnie na potrzeby projektu) winno być zaliczone do II kategorii kosztów. W ofercie projektu nie przewidziano tego typu usługi, a w sprawozdaniach nie podano tej informacji.

2a) W dniu 3 grudnia 2012 r. Fundacja zawarła z M.K. umowę o dzieło nr 91/2012 w sprawie przygotowania i podania poczęstunku podczas obchodów Dnia Wolontariusza, szkoleń dla wolontariuszy oraz Wigilii w ramach projektu „Pora na seniora”, a także w ramach realizacji projektu „Ukryte skrzydła”. Za wykonanie dzieła zamawiający zobowiązał się zapłacić wykonawcy wynagrodzenie w kwocie 2.550 zł brutto, płatne w dwóch ratach, pomniejszone o zaliczkę na podatek dochodowy. W umowie tej nie sprecyzowano, do kogo należało sfinansowanie zakupu artykułów spożywczych. Wykonanie dzieła miało nastąpić w okresie od 5 do 19 grudnia 2012 r. Dla wykonania dzieła zamawiający zobowiązał się wydać wykonawcy materiały i narzędzia niezbędne do przeprowadzenia ww. zajęć. Po wykonaniu dzieła wykonawca zobowiązany był przedstawić rozliczenie z otrzymanych materiałów i narzędzi, nie zużyte zaś zwrócić zamawiającemu do 31 grudnia 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 2196-2197)

Na rachunku do ww. umowy z 14 grudnia 2012 r. do ww. umowy na kwotę 1.850 zł (1.584 zł netto) umieszczono opis merytoryczny, z którego wynika, że ze środków FIO sfinansowano wykonanie poczęstunku na: szkolenia z wolontariatu (300 zł), spotkanie inauguracyjne (300 zł) i z okazji Dnia Wolontariusza (300 zł). Ze środków Fundacji, jako wkład własny do projektu sfinansowano poczęstunek na spotkanie inauguracyjne (200 zł) i z okazji Dnia Wolontariusza (300 zł), przy czym jak wyjaśnia poniżej dyrektor Fundacji obydwa spotkania miały miejsce w jednym dniu - 5 grudnia 2012 r.

Na rachunku do ww. umowy z 31 grudnia 2012 r. na kwotę 700 zł (599 zł netto), na którym brak jest podpisu wykonawcy, umieszczono opis merytoryczny, z którego wynika, że organizację obchodów Wigilii – przygotowanie poczęstunku sfinansowano ze środków FIO (500 zł) i ze środków własnych (200 zł). Pod klauzulą na rachunku o treści: „Potwierdzam wykonanie i przyjęcie zamówienia oraz zgodność rachunku pod względem merytorycznym” podpisała się z-ca dyrektora. Zarówno do umowy jak i do rachunków nie załączono żadnej kalkulacji, a także rozliczenia – jak to określono w umowie - materiałów.

Opisów merytorycznych na rachunkach dokonała z-ca dyrektora. W koszty projektu odniesiono kwotę 2.100 zł brutto (w tym 1,4 tys. zł płatne ze środków FIO i 0,7 tys. zł ze środków własnych Fundacji jako wkład do projektu) Wynagrodzenie, na podstawie ww. rachunków, wypłacono gotówką 17 grudnia 2012 r. (1.584 zł) i 31 grudnia 2012 r. (599 zł).

(dowód akta kontroli str. 2198-2002)

M.K. na okoliczność wykonania umowy nr 91/2012 złożyła ustne wyjaśnienia, po czym odmówiła podpisania protokołu w tej sprawie.

(dowód akta kontroli str. 2203- 2204)

W sprawie zasadności podpisania umowy nr 91/2012 z 3 grudnia 2012 r. zawartej z Panią M.K. w świetle danych zawartych w ww. sprawozdaniu częściowym (podano w nim, że przygotowywaniem i podawaniem posiłków podczas Dnia Wolontariusza i Wigilii zajmowały się wolontariuszki), a także sposobu kalkulacji wynagrodzenia i jej przedłożenia dyrektor Fundacji wyjaśnił m.in.: (cyt.): *W sprawozdaniu podano cyt.: „podczas szkoleń w organizacji cateringu pomagala¹⁰ pani...; poczęstunek dla wszystkich gości współprzygotowywały*

¹⁰ Podkreślenia zostały dokonane przez składającego wyjaśnienia.

pomoca przy przygotowaniu poczęstunku na Wigilię zajęły się...”. Panie seniorki na miejscu w klubie „Fruwająca Ryba” bardzo chciały być pomocne pani MK. (...) Przy sporządzaniu umowy nie brano pod uwagę pomocy w tym zakresie dla p. MK. (...) Podczas Wigilii spodziewaliśmy się około 70 osób, ustalono z MK., że ma przygotować i podać w ramach kwoty 700 zł 70 poczęstunków w kwocie 10 zł na osobę. (...) Podczas Dnia Wolontariusza spodziewaliśmy się około 60 osób, ustalono więc z MK. przygotowanie poczęstunku w kwocie w kwocie 600 zł (po 10 zł na osobę). W ramach poczęstunku miało się znaleźć – kawa, herbata, soki, woda oraz po dwa kawałki ciasta. Przedstawione kwoty były realne i niskie w porównaniu do cen rynkowych.

Ponadto Dyrektor Fundacji wyjaśnił, że (cyt.): „Spotkanie inauguracyjne, o którym mowa miało miejsce 5 grudnia 2012 r. i jak już wspomniano nie dotyczyło nowoprzyjętych beneficjentów a organizacji NGO i wolontariuszy. Na tej podstawie rozliczono część kosztów umowy MK. na poczet tego spotkania. Wykonanie umowy miało mieć miejsce w dniach od 5 grudnia do 19 grudnia 2012 r. więc wszystko jest w należytym porządku.”

(dowód: akta kontroli str. 1084, 1279-1280, 1295)

2b) W dniu 31 lipca 2013 r. M.K. wystawiła rachunek do umowy o dzieło nr 57/2013 z 3 czerwca 2013 r. na kwotę 1.400 zł (1.198 zł netto). Wg opisu merytorycznego na rachunku dotyczył on wynagrodzenia za zakup i przygotowanie poczęstunku w projekcie „Pora na seniora” (II etap). Sfinansowano go ze środków FIO: poczęstunek GRO (450 zł), poczęstunek na zajęcia komputerowe (450 zł) i pedagogiczno-animacyjne (500 zł). Zarówno do umowy jak i do rachunku nie było załączonej żadnej kalkulacji, rachunków za zakupione artykuły spożywcze i rozliczeń materiałów.

(dowód: akta kontroli str. 2208-2209)

W ofercie projektu zapisano, że przygotowanie poczęstunków dla grup należało do opiekuna grup - z-cy dyrektora, natomiast opiekunem grup szkoleniowych – jak wynika z zawartych umów – był dyrektor Fundacji.

(dowód: akta kontroli str. 33, 81-96, 114-130, 2776-2779)

Na okoliczność zawarcia z M.K. umów nr 91/2012 i 57/2013 w sprawie przygotowania i podania poczęstunku na szkoleniach w sytuacji, gdy czynność ta należała do opiekunów grup oraz rozliczenia się z dokonanych zakupów, o których mowa w umowie nr 57/2013 i materiałów, o których mowa w umowie 91/2012 oraz prośby kontrolerów o przedstawienie rachunków, dyrektor Fundacji wyjaśnił, co następuje (cyt.): *Przygotowanie i podanie poczęstunku na szkoleniach było jednym z zadań opiekuna grup, pilnowanie harmonogramu, wydatkowanie funduszy na dodatkowe przygotowania i podanie poczęstunków w pewnym momencie projektu stało się niezbędne. Uzgodniono telefonicznie taką umowę z osobą reprezentującą MPiPS. Pani M.K. zgodnie z umową miała przygotować i podać poczęstunek. Z umowy się wywiązała, a narzędziami wydanymi do wykonania ww. dzieła były dostępne w klubie Fruwająca Ryba sprzęty, dzięki którym wykonała dzieło i po jego wykonaniu pozostawiła czyste w ww. klubie, okazując je koordynatorowi. Materiałami były stoły potrzebne do położenia przygotowanych potraw, obrusy, talerze, miski, półmiski, kubki do napojów, sztucce, kuchenka i prodyż. Pani M.K. na miejscu korzystała z dostępnych narzędzi i zostawiła je po wykonaniu dzieła.*

(dowód: akta kontroli str. 1084, 1280, 1295)

Zarówno dyrektor jak i z-ca Fundacji nie wyjaśnili kwestii zakupu artykułów spożywczych przeznaczonych na poczęstunki i ich rozliczenia się przez M.K.

(dowód: akta kontroli str. 2208-2211)

Informacji o podpisaniu opisanych wyżej umów zawartych z M.K. w sprawie przygotowywania posiłków nie zawarto w sprawozdaniach z realizacji programu, co było niezgodne z zasadami FIO. Podano w nich natomiast m.in., że opiekun grupy niejednokrotnie przygotowywał poczęstunek.

(dowód: akta kontroli str. 33, 81-96, 114-130, 2776-2779)

Na okoliczność niepodania w sprawozdaniach z realizacji zadania informacji, że M.K. jest też realizatorem projektu dyrektor Fundacji – z-ca dyrektora wyjaśnili, że (cyt.): *Uzgodniono telefonicznie z pracownikiem MPiPS osobę przygotowującą poczęstunek i uznano, że jeśli pojawiła się akceptacja ze strony FIO, iż to wystarczy jako że pani M.K. nie była*

pracownikiem kluczowym w projekcie, a tylko w ramach tej umowy przygotowywała poczęstunek, a jak wiemy poczęstunek nie stanowił meritum projektu.

(dowód: akta kontroli str. 1280, 1295)

2c) Usługa gastronomiczna na kwotę 369 zł (f-ra nr 18/2012 z 18 grudnia 2012 r. opłacona ze środków FIO) – na fakturze opisano, że jest to poczęstunek na zajęcia komputerowe. Nie podano, co zostało zakupione i kiedy wykorzystane.

(dowód: akta kontroli str. 458, 1373-1374)

W odpowiedzi na pytanie dlaczego przyjmowano do rozliczenia wydatków faktury/rachunki, w których opis był ogólny, w tym bez podania ilości, nie dokumentujący za jakie materiały i usługi konkretnie zapłacono, z-ca dyrektora wyjaśniła, że (cyt.): *W czterech realizowanych projektach FIO pojawiło się kilka faktur/rachunków z ogólnym opisem np. bez podania ilości, takie faktury zostały nam wydane, a opis na odwrotnej stronie dokumentu precyzuje przeznaczenie kosztów.*

(dowód: akta kontroli str. 1266, 1293)

3. Projekt Obywatel NH

3a) Kontroli poddano wydatki na artykuły spożywcze na kwotę 4,5 tys. zł. Fundacja zakupiła:

– artykuły spożywcze (16 faktur na łączną kwotę 1.450,40 zł). Poza kawą, herbatą, ciastkami, sokami i wodą mineralną, zakupiono produkty spożywcze, które trudno zakwalifikować jako poczęstunek, w tym np.: czosnek, ocet, drożdże, przyprawy, kapusta kiszona, mąka, ryż, ziemniaki, olej, oliwa, brokuły, cukinie, buraki, cebula i inne warzywa, koncentrat pomidorowy, przyprawę maggi i płatki corn flakes. Generalnie w opisach merytorycznych faktur podawano, że dotyczą poczęstunków na warsztatach. Sprawdzenia pod względem merytorycznym i zatwierdzenia do zapłaty wszystkich faktur dokonała z-ca dyrektora.

(dowód: akta kontroli str. 2437- 2472, 2477-2478)

– artykuły spożywcze za kwotę 2.500 zł (faktura nr 21/10/2015 r. z 30 października 2015 r.), z tego: 8 kg oliwek (400 zł), 7 kg hummusu (350 zł), sałatki z fety, ciecierzycy, fasoli i mozzarelli – łącznie 15 kg za 780 zł, 2 kg domladesów (100 zł), 3 kg pesto z pomidorów suszonych (240 zł), 4 kg pomidorów na w pół suszonych (320 zł) i 30 szt. soków 300 ml (120 zł). Faktura została zapłacona gotówką. Zaliczkę w kwocie 2.500 zł pobrała 30 października 2015 r. (tj. w dniu zakupu) i ją rozliczyła, a także sporządziła opis merytoryczny na fakturze („dot. zakupu artykułów spożywczych w ramach poczęstunków podczas warsztatów i spotkań”) z-ca dyrektora. Faktura w całości została sfinansowana ze środków FIO. Nie podano kiedy i na jakich zajęciach podawano te poczęstunki.

(dowód: akta kontroli str. 1257-1264, 2479-2485)

Dyrektor Fundacji i z-ca dyrektora wyjaśnili m.in., że (cyt.): *Ww. produkty płatne ze środków FIO z ul. Saskiej w Krakowie przywoziła sekretarz Fundacji własnym samochodem. Należy dodać, iż faktura opiewająca na kwotę 2.500 zł była fakturą zbiorczą, nie dokonano zakupu raz tylko kilka razy. Zakupione produkty cechują się dużą wartością odżywczą. Zostały spożyte bezpośrednio lub posłużyły jako baza do przygotowania bardziej skomplikowanych potraw. Warto dodać, że uczestnicy zajęć bardzo często pragną pomagać przy przygotowywanym poczęstunku, sami przynoszą jeszcze dodatkowe produkty i proszą o dokupienie innych z czego ostatecznie „wyczarowują” fantastyczne potrawy, a przez to czują się potrzebni i dowartościowani.*

Dokumentów, które świadczyłyby o zbiorczym charakterze faktury nie przedstawiono.

(dowód: akta kontroli str. 1087, 1254, 1269, 1299)

1.5. W żadnym z projektów nie zostały przekroczone limity kosztów obsługi zadań publicznych (kategoria II) i koszty funkcjonowania organizacji związane z ich realizacją (kategoria IV).

(dowód: akta kontroli str. 88-89, 120-121, 602-603, 993, 1257-1258, 2236)

1.6. Fundacja nie uzyskała żadnych przychodów z realizowanych w ramach FIO projektów.

(dowód: akta kontroli str. 214-267)

1.7. Wszystkie sprawozdania z realizacji zadań, w sprawie których podpisano umowy z MPiPS, zostały złożone przez Fundację terminowo i zostały zaakceptowane przez MPiPS. Zarząd Fundacji podpisując sprawozdania z realizacji projektów oświadczał równocześnie, że wszystkie podane w sprawozdaniu informacje są zgodne z aktualnym stanem prawnym i faktycznym, oraz że wszystkie kwoty wymienione w zestawieniu faktur (rachunków) zostały faktycznie poniesione.

(dowód: akta kontroli, str. 71-138, 598-607, 987-1000, 1069-1081, 1252-1264, 2228-2244)

Fundacja była zobowiązana – zgodnie z zawartymi umowami – posiadać kompletną dokumentację zrealizowanych projektów.

(dowód: akta kontroli str. 47, 1082-1091, 1265-1273, 1636-1659, 2100)

W odpowiedzi na pytanie: Dlaczego będąc koordynatorem projektów realizowanych ze środków FIO nie skompletowała Pani i nie zabezpieczyła pełnej, prawidłowej dokumentacji dot. wszystkich działań i ponoszonych wydatków związanych z projektami *Możesz też*, *Pora na seniora* i *Obywatel NH* oraz dlaczego nie zapewniła (cyt.): „odpowiedniego dostępu do dokumentów” umożliwiającego pełną i sprawną ich weryfikację?

Z-ca dyrektora Fundacji wyjaśniła, co następuje: *Zakres obowiązków opiekuna grup w ww. projektach zakładał (cyt.): „Stały kontakt z uczestnikami projektu, układanie i weryfikowanie harmonogramu zajęć, informowanie uczestników o zmianach w rozkładzie zajęć, czuwanie nad poczęstunkiem dla grup i przygotowaniem sal na zajęcia, dbanie o czystość w salach, zarządzanie salami, rozwiązywanie problemów sprzętowych oraz nadzorowanie nad logistyką imprez i spotkań”. Z obowiązków tych w pełni się wywiązałam.*

Jako koordynator ww. projektów skompletowałam i zabezpieczyłam stosowne dokumenty dotyczące wszystkich działań i ponoszonych wydatków oraz zapewniłam kontrolerom NIK odpowiedni dostęp do nich. Nadmieniam, że oprócz a) konspektów do zajęć w projekcie „Obywatel NH”, b) konspektów do zajęć teatralnych i fotograficznych w projekcie „Możesz też” oraz c) konspektów do zajęć w projekcie „Pora na seniora”, które były przechowywane w odrębnym segregatorze w biurze Fundacji wszystkie dokumenty do tej pory dostarczone cały czas znajdowały się w segregatorach przedłożonych osobom kontrolującym.

(dowód: akta kontroli str. 510, 1199-1234, 1269-1270, 1300, 2780-2783)

Koordynator projektu *Akademia twórczej jesieni* zeznała, że (cyt.): *Po zakończeniu przedmiotowego projektu zdałam Zarządowi Fundacji segregator ze wszystkimi merytorycznymi dokumentami (poza fakturami/rachunkami) potwierdzającymi realizację tego projektu. W szczególności skompletowałam całość dokumentacji, w tym m.in. deklaracje i regulaminy wszystkich uczestników, listy obecności, konspekty.”*

(dowód: akta kontroli str. 2291-2294)

Ocena częściowa

Wszystkie oferty projektów zostały opracowane zgodnie z wymogami rozporządzenia w sprawie wzorów oferty, umowy i sprawozdania, za wyjątkiem pozycji dot. kalkulacji wpląt na pokrycie kosztów materiałów edukacyjnych w projekcie „Pora na seniora”.

Realizując projekty dofinansowane ze środków FIO Fundacja przeprowadziła wszystkie rodzaje zaplanowanych szkoleń. Ich beneficjentom zorganizowano warsztaty i spotkania podnoszące umiejętności m.in. w takich obszarach jak: sztuka, teatr, plastyka, pedagogika, nauka języka angielskiego i obsługa komputera, a także dostarczona wiedzy w zakresie wolontariatu.

Projekty nie zostały jednak w pełni zrealizowane zgodnie z założeniami przyjętymi w ofertach i zawartych umowach. Fundacja nie posiadała – w różnym zakresie - kompletnej i wiarygodnej dokumentacji odnośnie realizacji czterech projektów („Możesz też”, „Pora na seniora”, „Akademia twórczej jesieni” oraz „Obywatel NH”), co nie pozwalało na zweryfikowanie wszystkich danych przedstawionych w sprawozdaniach ze stanem faktycznym.

Nie opracowano wszystkich harmonogramów zajęć. Zmieniano też daty zajęć w stosunku do harmonogramów. Fundacja nie posiadała kompletu list obecności (przykładowo czterech

z warsztatów sztuki oraz czterech zajęć z wolontariatu). Na listach obecności na zajęciach, dopisywano adnotacje, że zostały one wydłużone lub dopisywano odręcznie godziny.

Dowodów potwierdzających zgłoszenie przez prowadzących zajęcia zmian w harmonogramie, w tym dot. wydłużenia zajęć i wyrażenie zgody na nie przez osoby upoważnione Fundacja nie posiadała. Nie dochowano zatem procedury ustalonej w umowach zawartych z realizatorami merytorycznymi projektów.

W pięciu przypadkach nie zgłoszono do Instytucji Zarządzającej zmian osobowych w zakresie personelu realizującego projekty oraz nie zawarto tych informacji w sprawozdaniach, co było niezgodne z zasadami FIO.

Fundacja nie zabezpieczyła prawidłowo swoich interesów w zawartych umowach w sprawie realizacji zadań. Zapisy w nich ujęte były nieprecyzyjne i ogólnikowe. W szczególności nie określano w nich zakresu obowiązków. Praktyka taka ograniczała w sposób zasadniczy możliwość egzekwowania i rozliczenia efektów realizowanych umów. Fundacja nie posiadała pełnej dokumentacji dot. zrealizowanych przez ww. realizatorów projektów działań wymienionych w ofertach.

Kontrola wydatków na zakup materiałów i usług na łączną kwotę 77,3 tys. zł wykazała m.in., że zakupione wyposażenie Fundacja posiadała na stanie, w tym komputery, meble i materace rehabilitacyjne.

Poniesienie wydatków na opóźniony druk jednego ogłoszenia prasowego było działaniem niegospodarnym i nieracjonalnym.

Błędnie wyszacowano ilość i koszt materiałów edukacyjnych w projekcie „Pora na seniora”. Niezapewnienie kompletu materiałów edukacyjnych obniżyło – zdaniem NIK - przydatność szkoleń z punktu widzenia beneficjentów. Brak reakcji Fundacji na tę sytuację i brak jakichkolwiek potwierdzeń odbioru materiałów przez beneficjentów z jednej strony, a z drugiej - nieprzedstawienie do kontroli zakupionych materiałów edukacyjnych, w tym do języka angielskiego (poza sześcioma słownikami), zajęć teatralnych, komputerowych i animacyjno-pedagogicznych podważa wiarygodność samej transakcji zakupu.

Ponadto, w odniesieniu do projektu „Aktywny senior” dla którego Fundacja była Organizacją wspierającą brak było list obecności z zajęć komputerowych.

2.Osiągnięcie zakładanych efektów i ocena metod ich pomiaru

Opis stanu faktycznego

2.1 „Możesz też”

Celem projektu miało być polepszenie działania i wzmocnienie zasobów organizacji pozarządowych poprzez wykorzystanie doświadczenia i zaangażowania seniorów w wolontariat na rzecz tych organizacji. Przeszkoleni w projekcie wolontariusze mieli zdobyć wiedzę, umiejętności i niezbędne kompetencje do jak najlepszej pracy z dziećmi, młodzieżą lub innej niezbędnej w organizacjach pomocowych. Dzięki konferencji i spektaklowi miały zostać przełamane stereotypy dotyczące osób po 50 roku życia i promowana miała być idea samego wolontariatu.

W ofercie, w części dot. krótkiej charakterystyki zadania, podano m.in., że projekt *Możesz też* miał na celu wdrożenie, zastosowanie i promowanie wolontariatu wśród osób po 50 roku życia w organizacjach pozarządowych. Aktywizacja seniorów miała odbywać się przez uczenie i wolontariat. W ramach projektu uczestnikom szkolenia miały być proponowane warsztaty i spotkania, podnoszące ich umiejętności oraz dostarczające wiedzy niezbędnej wolontariuszowi. Uczestnicy mieli mieć możliwość angażowania się w działalność wolontariacką w różnych organizacjach, m.in. w klubie *Fruwająca Ryba*, prowadzonym przez Fundację. Opis potrzeb wynikających z projektu zakładał, że podejmowane działania pozytywnie wpłyną na jakość życia seniorów, zapobiegając ich wykluczeniu społecznemu i wspierając ich udział w rozwoju społeczeństwa. Zakładano, iż realizowane działania przyczynią się do wzmocnienia potencjału ludzkiego i instytucjonalnego organizacji pozarządowych wykorzystując doświadczenie seniorów do tej pory bagatelizowane. Miejscem realizacji zadania miało być pięć dzielnic w Nowej Hucie.

Seniorzy, którzy byli przewidziani w projekcie to 80 osób z podziałem na dwie edycje (2 x 40 osób). Bezpośrednimi adresatami projektu miały być również organizacje

pozarządowe, do których kierowani mieli być wolontariusze. Planowano objąć tym zadaniem ok. 10 takich organizacji.

(dowód: akta kontroli-str. 501-527)

Każdy z uczestników we wstępnym procesie rekrutacji mógł wybrać obszar, w którym, jako wolontariusz, chciałby wspomóc działanie organizacji pozarządowych. Każdy z uczestników miał zostać zobowiązany do przejścia jednego cyklu szkolenia z wybranego obszaru (j. angielski, komputery, pracownia sztuki wraz z warsztatami teatralnymi oraz GRO).

Podstawą do oceny realizacji projektu miały być m.in. listy obecności, po 20 certyfikatów w oparciu o testy wiedzy z odbycia kursów j. angielskiego i obsługi komputera (planowano grupy 10-cio osobowe) oraz 80 certyfikatów na podstawie testu wiedzy po odbyciu szkolenia z wolontariatu.

(dowód: akta kontroli str. 508-512)

W maju 2012 r. Fundacja zorganizowała konferencję, mającą promować aktywność społeczną osób starszych. Miało w niej wziąć udział m.in. 40 osób pracujących w organizacjach pozarządowych. Zakładanym rezultatem – jak podano w ofercie – było przełamanie barier dot. stereotypów postrzegania ludzi starszych jako wolontariuszy. Wartość docelową określono (cyt.): „około 340 osób (uczestnicy konferencji i spektaklu), a propozycją monitorowania rezultatu było (cyt.): „wywiad, obserwacja, 40 dyplomów udziału w konferencji”.

W sprawozdaniu z realizacji przedmiotowego projektu podano m.in. cel, plan konferencji oraz tytuły wykładów.

(dowód: akta kontroli str. 511- 512, 544, 989, 992, 1091, 1289, 1655, 1685-1690)

Efektami projektu *Możesz też, jak zapisano w ofercie*, miało być m.in.:

- wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych – ok. 10 organizacji (źródło informacji o osiągnięciu wskaźnika – wywiad, obserwacja),
- podjęcie wolontariatu w organizacjach pozarządowych – 80 % beneficjentów (listy obecności), tj. 64 osoby,
- pozostanie w organizacjach pozarządowych na umowie wolontarystycznej – 40% beneficjentów (wywiad, obserwacja), tj. 32 osoby,
- podjęcie trwałej współpracy z organizacjami pozarządowymi - 40 % beneficjentów, tj. 32 osoby.

W sprawozdaniu z realizacji I edycji projektu *Możesz też* podano, że m.in., że cztery organizacje pozarządowe zyskały wolontariuszy, a z realizacji II edycji – odpowiednio, że 5 osób działa w trzech różnych miejscach.

(dowód: akta kontroli str. 511-512, 598-607, 987-1000)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawozdaniu końcowym z realizacji projektu podano informację wskazującą na to, że wypełniono wymóg ilości uczestników (cyt.): „W II edycji projektu wzięło udział 36 osób (początkowo 40, ale z uwagi na choroby i zły stan zdrowia pozostało o 4 osoby mniej)” podczas gdy w II edycji tego projektu wzięło udział 14 beneficjentów I edycji. Założenie, że 80 osób weźmie udział w tym projekcie nie zostało zatem zrealizowane.

(dowód: akta kontroli-str. 507, 992, 1092-1096, 1861, 2207, 2500, 2504-2505, 2567-2568)

Dyrektor Fundacji wyjaśnił m.in., że (cyt.): *W dokumentacji okazanej kontrolującym przedstawiono 35 oświadczeń i deklaracji oraz 30 podpisanych regulaminów, z czego 13 podpisanych jest przez osoby biorące udział zarówno w I jak i II edycji projektu. Reasumując brakuje 5 regulaminów, które najprawdopodobniej zostały dostarczone w późniejszym terminie przez beneficjentów i nie dołączono ich do dokumentacji”.*

(dowód: akta kontroli str. 1270, 1285)

2. W ofercie podano, że w szkoleniach z wolontariatu mieli wziąć udział wszyscy beneficjenci projektu, (po cztery zajęcia w grupach 10-osobowych). Zakładanym rezultatem miał być wzrost wiedzy, umiejętności niezbędnych dla wolontariusza u 80 osób. Propozycją monitorowania rezultatów było wydanie 80 certyfikatów i testy wiedzy. W 2011 r., w I edycji,

przeprowadzono cztery zajęcia, przy czym, jak wynika z czterech list obecności, wzięło w nich udział łącznie 28 uczestników (w tym sześciu dwa razy), a nie 40 jak planowano. Nie osiągnięto zatem zakładanego poziomu rezultatów.

List obecności uczestników II edycji na zajęciach z wolontariatu oraz testów wiedzy do kontroli nie przedstawiono. W sprawozdaniu z realizacji projektu w 2012 r. podano, że odbyły się cztery planowane szkolenia z wolontariatu, a w szkoleniach wzięło udział 40 osób.

(dowód: akta kontroli str. 599, 787-797, 992, 1089, 1095, 1638, 1643-1644 1653-1654)

Na okoliczność wykazania w ww. sprawozdaniu udziału 40 uczestników w zajęciach z wolontariatu dyrektor Fundacji i z-ca dyrektora wyjaśnili m.in., co następuje (cyt.): *Zgodnie z listami obecności w 2011 r. na szkoleniu z wolontariatu jest 40 podpisów uczestników – seniorów, stąd informacja w sprawozdaniu dot. 40 uczestników. Szczegółowo analizując ww. listy obecności zauważono, że jedna z senierek podpisała się dwa razy.*

Jak opisano wyżej w przedmiotowym szkoleniu wzięło udział jedynie 28 osób, a zliczenie podpisów poskutkowało zawyżeniem danych sugerujących wykonanie zadania pod względem frekwencji.

(dowód: akta kontroli str. 1089, 1653)

3. W sprawozdaniu z realizacji projektu, w pkt. dot. liczbowego określenia skali działań podano, że podczas konferencji promującej wolontariat osób 50+ (maj 2012 r.) nawiązano kontakt z kilkunastoma organizacjami pozarządowymi. Liczby osób i nazw organizacji NGO uczestniczących w konferencji nie podano. Fundacja nie posiadała również listy obecności uczestników tej konferencji.

(dowód: akta kontroli str. 511- 512, 544, 989, 992, 1091, 1289, 1655, 1685-1690)

4. W sprawozdaniu z realizacji I edycji projektu *Możesz też*, podano, że m.in., że cztery organizacje pozarządowe zyskały wolontariuszy, przy czym nazw organizacji i liczby wolontariuszy nie podano. W opisie osiągniętych rezultatów zapisano natomiast (cyt.): *Podjęcie wolontariatu w organizacjach pozarządowych 25% beneficjentów (seniorzy z projektu pomagali przygotowywać uroczystość wigilijną w klubie Fruwajaca Ryba – piekły ciasta i ciasteczka, jedna z senierek rozpoczęła wolontariat jako pomoc biurowa).* W sprawozdaniu z realizacji II edycji podano, że 5 osób działa w trzech różnych miejscach (dwa Koła emerytów oraz Ośrodek Kultury Norwid). Żadne z tych podmiotów nie jest organizacją NGO. Ponadto podano, że seniorzy zorganizowali także Dzień Dziecka dla społeczności lokalnej oraz zbiórkę karmy i środków czystości na rzecz psów ze schroniska w Kłaju.

Do kontroli nie przedstawiono dokumentów wskazujących na osiągnięcie celów projektu w zakresie wzmocnienia potencjału organizacji pozarządowych oraz podjęcia działalności wolontariackiej w tych organizacjach przez beneficjentów ww. projektu, w tym zestawień organizacji, z którymi Fundacja współpracowała przy realizacji tego projektu, skierowań do organizacji NGO i porozumień o współpracy wolontarystycznej.

W wyjaśnieniach dyrektor Fundacji i z-ca dyrektora podali m.in., że organizacje społeczne, z którymi Fundacja współpracowała przy ww. projekcie (zgodnie ze sprawozdaniem oraz notatkami, które były do wglądu osób kontrolujących) to: Ośrodek adopcyjny z Krakowa, dwa stowarzyszenia, dwie fundacje, Projekt JP2love oraz Koło emerytów i rencistów oraz Ośrodek Kultury Norwid. Dodatkowo w konferencji na temat wolontariatu osób 50+ brali udział przedstawiciele Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie.

Notatek, o których mowa w wyjaśnieniach, do kontroli nie przedstawiono.

Poza ww. Ośrodkiem Kultury i Kołem emerytów również podmiot pn. „Projekt JP2love” i MOPS w Krakowie nie są organizacjami NGO.

Podkreślić należy, że w ofercie projektu *Pora na seniora* (złożonej 13 lutego 2012 r.) powołano się na osiągnięcia w realizacji projektu *Możesz też* - podano m.in., że (cyt.): „po sześciu miesiącach realizacji projektu *Możesz też* (...) na 40 osób, które wzięły dotychczas udział w projekcie (...) blisko połowa zaangażowała się w pracę społeczną w naszej i sąsiednich organizacjach”. Powyższe dane nie znajdują odzwierciedlenia w sprawozdaniu z realizacji I edycji ww. projektu (złożonego 30 stycznia 2012 r.).

(dowód: akta kontroli str. 15-19, 511-512, 598-607, 987-1000, 1091, 1273, 1637, 1644, 1652-1655, 2100)

W liczbowym określeniu skali działań zrealizowanych w ramach projektu podano m.in., że zorganizowano konferencję promującą wolontariat osób 50+ i nawiązano kontakt z kilkunastoma organizacjami pozarządowymi. Na okoliczność współpracy z organizacjami pozarządowymi Fundacja nie przedstawiła żadnych dokumentów.

(dowód: akta kontroli str. 990-992)

5. W zakładanych rezultatach projektu założono również wzrost wiedzy dot. obsługi komputera oraz z zakresu umiejętności posługiwania się językiem angielskim. Planowany poziom osiągnięcia celu określono na poziomie odpowiednio po 80% beneficjentów biorących udział w spotkaniach, a rezultatem osiągnięcia wskaźników miało być wydanych odpowiednio po 20 certyfikatów oraz testy wiedzy.

Zarówno certyfikatów jak i testów wiedzy w ww. zakresie – pomimo wielokrotnych prób o przedłożenie kompletnej dokumentacji projektów - do kontroli nie przedstawiono.

W sprawozdaniu z realizacji I edycji projektu w opisie osiągniętych rezultatów podano (cyt.): *Wzrost wiedzy dotyczącej obsługi komputera 80% beneficjentów (obserwacja). Wzrost wiedzy z zakresu umiejętności posługiwania się językiem angielskim 8% (obserwacja).*

W sprawozdaniu końcowym nie odniesiono się do ww. realizacji wskaźników.

Przygotowanie i przeprowadzenie testu wiedzy oraz przygotowanie i rozdanie certyfikatów - wg oferty - należało do zakresu obowiązków lektora języka angielskiego.

(dowód: akta kontroli str. 511-513, 518, 555-559, 601, 626-627, 987-1000, 1643-1644)

2.2. Pora na seniora

Celem głównym projektu miało być wzmocnienie organizacji pozarządowych w Nowej Hucie poprzez promowanie wolontariatu i wdrażanie do pracy społecznej osób po 50 roku życia.

Cele szczegółowe były m.in. następujące:

- wzmocnianie potencjału lokalnych organizacji pozarządowych poprzez organizację szkoleń dotyczących tworzenia wolontariatu,
- podniesienie kompetencji osób po 50 roku życia w zakresie wiedzy o wolontariacie, umiejętności pedagogicznych i komunikacyjnych oraz obsługi komputera, poprzez realizację cyklu szkoleń dla 60 osób realizowanych w dwóch edycjach,
- umożliwienie osobom po 50 roku życia udziału w wolontariacie poprzez stworzenie *koła wolontariusza*, organizowanie dla nich przestrzeni do działań wolontarystycznych oraz łączenie z lokalnymi organizacjami pozarządowymi.

Poza wspomnianymi kursami, podczas każdej edycji wszyscy uczestnicy mieli odbyć obowiązkowe warsztaty dotyczące wiedzy o wolontariacie.

Analiza list obecności beneficjentów programu „Pora na seniora” na szkoleniu pt. *Na wolontariat nigdy nie jest za późno* wykazała m.in., co następuje:

- 1) W ofercie, zarówno w odniesieniu do I jak i II etapu, założono, że w szkoleniu z wolontariatu weźmie udział 30 osób. Miały być zorganizowane trzy grupy po trzy spotkania, zatem na wszystkich listach obecności winno być wymienionych i podpisanych łącznie 90 osób. Na wszystkich listach dot. I etapu było wymienionych łącznie 51 osób, tj. 56,7 %. Na zajęcia z wolontariatu w I etapie uczęszczało łącznie 26 osób z 30 zaplanowanych, tj. 86,7%. Jedynie sześć osób zaliczyło pełny kurs, tj. po trzy zajęcia.
- 2) Na listach dot. I i II etapu było wymienionych łącznie 47 osób. Na zajęcia z wolontariatu w II etapie uczęszczało 20 osób z 30 zaplanowanych, tj. 66,7%. Jedynie 9 osób zaliczyło pełny kurs, tj. po trzy zajęcia. Ponadto, zarówno w I jak i II etapie brała udział jedna i ta sama osoba (J.R.).

Zatem nie osiągnięto zakładanych rezultatów wskazanych w ofercie (liczba osób, które odbyły kurs dotyczący wiedzy o wolontariacie), gdyż wskaźnik był ustalony na poziomie 90% (wg list obecności).

(dowód: akta kontroli str. 15-39, 2571-2593)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Fundacja w sprawozdaniu z realizacji zadania podała m.in., że liczba beneficjentów zaangażowanych w wolontariat na rzecz lokalnych organizacji to 10 osób, natomiast nie przedstawiła żadnych dokumentów dot. skierowania osób do organizacji NGO oraz osiągnięcia zakładanych rezultatów projektu m.in. takich jak:

- liczba organizacji korzystająca z pomocy wolontariuszy pozyskanych z projektu to 50% (źródło informacji – wywiad),
- liczba beneficjentów podejmujących wolontariat na rzecz lokalnych organizacji NGO po zakończeniu projektu. Planowany poziom osiągnięcia (wartość docelowa) został ustalony na poziomie 50%, a propozycją monitorowania rezultatów/źródło informacji o osiągnięciu wskaźnika był wywiad telefoniczny.

Dyrektor Fundacji i z-ca dyrektora wyjaśnili, że (cyt.): *Jak przedstawiono w sprawozdaniu cyt „większość wolontariuszy wybrała do działań Fundację Teatru Ludowego” część osób pozostaje we współpracy z Fundacją do dzisiaj. Osoby skierowane do innych organizacji to: Klub Seniora – A.S.H. – nadal, Stowarzyszenie Rencistów i Emerytów – 1 osoba, Wolontariat przykościelny – W.Z. – nadal, Hospicjum – 1 osoba (danych nie podano). Dodatkowo nadal realizują wolontariat w Stowarzyszeniu Rodzin Abstynenckich „Krağ” – J.K. i Z.K. Dodatkowo J.R. została skierowana do Ośrodka Adopcyjnego na os. Zielone w Krakowie. Weryfikacja możliwa jest w kontakcie telefonicznym lub osobistym z beneficjentami projektu lub wskazanymi instytucjami.*

Żadnych dokumentów w tym zakresie do wyjaśnień nie załączono. Nadmienić należy, że co najmniej trzy z ww. podmiotów nie są organizacjami NGO.

(dowód: akta kontroli, str. 26-27, 1265, 1083, 1276, 1291-1292, 1636-1637, 2100)

2. Fundacja nie dysponowała dokumentacją wskazującą na podjęcie przez wolontariuszy współpracy z organizacjami NGO, w tym np. podpisanymi porozumieniami o współpracy z wolontariuszami, skierowaniami do organizacji NGO oraz notatkami z przeprowadzonych wywiadów na okoliczność podjęcia takiej współpracy. Równocześnie w sprawozdaniach z realizacji projektu podano co następuje: Ilość organizacji korzystająca z pomocy wolontariuszy pozyskanych do projektu to odpowiednio 82% i 60%, ilość beneficjentów podejmujących wolontariat na rzecz Fundacji to 86 % oraz ilość beneficjentów podejmująca działania na rzecz NGO po zakończeniu projektu to 50%. W sprawozdaniach w pkt. dot. liczbowego określenia skali działań nie odniesiono się do opisanej wyżej kwestii.

Dyrektor Fundacji i z-ca dyrektora wyjaśnili, że (cyt.): *Z wolontariuszami – seniorami w ramach projektu Pora na seniora zawierano porozumienia ustne, precyzyjnie określające zakres działań. Niezawieranie pisemnych umów z seniorami było troską o nich jako późniejszych, potencjalnych wolontariuszy. Warto zauważyć, że osoby starsze nie są skore do podpisywania i zawierania umów. Często są sceptycznie nastawione do podpisywania czegokolwiek, stąd nie chcieliśmy ich wystraszyć. Oferta projektu nie zakładała podpisywania umów z beneficjentami jako wolontariuszami na etapie realizacji projektu. Dla wnioskodawcy ważne było podjęcie długotrwałej współpracy z wolontariuszami. Późniejsze podpisanie porozumień, jako deklaracja współpracy miały być długofalowym efektem zrealizowanego projektu, ale nie mogły być przymusem. Około 20 osób, będących beneficjentami ostatecznymi ww. projektu w dalszym ciągu udziela się jako wolontariusze w naszej organizacji do dnia dzisiejszego. (pismo z dnia 7 października 2016 r.)*

(dowód: akta kontroli str. 85-87, 118-119, 268-271, 1637-1644, 1652)

Jak wynika z oświadczenia złożonego przez z-cę dyrektora i S.K. – członka Zarządu 28 października 2016 r. na rzecz Fundacji działa 13 wolontariuszy. Analiza wykazała, że w ramach projektu „Pora na seniora” działało osiem z tych osób (w tym trzy, które brały udział we wcześniejszym projekcie „Możesz też”).

(dowód: akta kontroli str. 2528-2532)

3. Ustalenia kontroli wskazują, że Fundacja podała w sprawozdaniach nieudokumentowane dane o realizacji założonego w ofercie wskaźnika wzrostu wiedzy dotyczącej obsługi komputera wśród beneficjentów (80%, test sprawdzający). Do kontroli przedłożono testy sprawdzające napisane jedynie przez dziewięciu uczestników projektu. W sprawozdaniach z częściowej i końcowej realizacji zadania podano, że wzrost wiedzy beneficjentów

dotyczącej obsługi komputera wyniósł odpowiednio 88% i 90%. W projekcie założono udział łącznie 60 osób.

(dowód: akta kontroli, str. 24-27, 85, 118, 268-269, 272-277)

4. Na spotkanie otwierające projekt mieli być zaproszeni przedstawiciele organizacji NGO działających na terenie Nowej Huty (planowany był udział 12 takich organizacji i po dwóch przedstawicieli każdej z nich), dzięki czemu miały się przygotować na przyjęcie wolontariuszy i na różnych etapach realizacji projektu wspierać działania Fundacji (od promocji po udział w eventach organizowanych w ramach projektu i zadanie główne – wdrażanie wolontariatu seniorów).

Na spotkaniu, którego tematem była „Specyfika pracy w III sektorze, pozyskiwanie i motywowanie wolontariuszy” byli przedstawiciele 11 organizacji, przy czym każda była reprezentowana przez jedną, a nie dwie osoby jak zakładano. Wśród 11 organizacji wpisanych na listę obecności - sześć nie było organizacjami NGO (Klub seniora, trzy Miejskie Ośrodki Pomocy Społecznej, Urząd Miasta Krakowa i WBP w Krakowie). Ponadto na przedmiotowej liście wpisana była również B.S. (członek Rady Fundacji) – specjalistka ds. NGO.

Na szkoleniu „Aspekty prawne wolontariatu” było 10 osób reprezentujących 10 organizacji, przy czym sześć to nie były organizacje NGO (Urząd Miasta Krakowa, Klub seniora, WBP w Krakowie oraz trzy Miejskie Ośrodki Pomocy Społecznej). Na listach obecności nie podano dat oraz jakiego projektu dotyczą. W sprawozdaniu z realizacji projektu „Pora na seniora” podano, że ww. szkolenia odbyły się w grudniu 2012 r.

W sprawozdaniu z realizacji I etapu projektu „Pora na seniora”, w części dot. liczbowego określenia skali działań zrealizowanych w ramach zadania podano (cyt.): „12 organizacji przeszkolono w ramach zajęć promujących wolontariat 50+”. Nie podano, że udział wzięło 12 i 10 osób a nie 24 osoby, oraz że część to nie były organizacje NGO, jak zakładano w ofercie.

(dowód: akta kontroli str. 21, 74, 102, 2569-2570)

5. W sprawozdaniach z realizacji I edycji i II edycji projektu „Pora na seniora” podano w odniesieniu do zajęć GRO m.in., że (cyt.): „Z przeprowadzonych ankiet dot. kompetencji społecznych (...) wynika, że zakładane rezultaty zostały osiągnięte częściowo. (...)”. W podsumowaniu podano w % osiągnięcia natomiast brak było danych odnośnie do liczby uczestników, którzy wypełnili przedmiotowe ankiety.

(dowód: akta kontroli str. 85-86, 119)

2.3 Akademia twórczej jesieni

Celem głównym ww. projektu było wzmocnienie organizacji pozarządowych w Nowej Hucie poprzez wdrażanie do pracy społecznej osób po 50 roku życia oraz promowanie idei wolontariatu. Celami szczegółowymi było:

- wzmocnienie potencjału minimum 7 lokalnych organizacji pozarządowych poprzez organizację szkoleń dotyczących tworzenia wolontariatu, uruchomienie doradztwa w zakresie wolontariatu oraz pokonywania wynikających ze współpracy z wolontariuszami barier,
- umożliwienie 50 osobom po 50 roku życia udziału w wolontariacie poprzez stworzenie „Seniorskiego klubu wolontariusza” na terenie Nowej Huty, organizowanie dla nich przestrzeni do działań wolontariackich oraz łączenie z lokalnymi organizacjami pozarządowymi,
- podniesienie kompetencji osób po 50 roku życia w zakresie wiedzy o wolontariacie, umiejętności pedagogicznych i komunikacyjnych oraz obsługi komputera, poprzez realizację cyklu szkoleń dla 50 osób i organizowanie sekcji edukacyjnych w ramach utworzonego „Seniorskiego klubu wolontariusza” – integracja międzypokoleniowa realizowana poprzez angażowanie 50 osób starszych w działania społeczne na rzecz dzieci i młodzieży, organizacja wspólnych spotkań i zajęć.

Beneficjentami tego projektu miało być 50 osób, które ukończyły 50 rok życia, zamieszkujące tereny pięciu dzielnic nowohuckich. Miały to być osoby niepozostające w stosunku pracy, znajdujące się na emeryturze lub rencie, z wykształceniem zawodowym

(byli robotnicy), średnim lub wyższym. Jak podano w ofercie, ze względu na małą konkurencyjność na rynku pracy (nieznajomość języków obcych, cyberwykluczenie) jest to grupa najczęściej odczuwająca społeczną bezużyteczność.

Trzydziestu spośród pięćdziesięciu seniorów będących uczestnikami zadania to mieli być wolontariusze pozyskani na przestrzeni ostatnich dwóch lat w ramach realizowanych przez Fundację projektów „Możesz też” i „Pora na seniora” (zwani „seniorami – multiplikatorami”), a także babcie i dziadkowie podopiecznych Fundacji. To oni na pierwszym etapie mieli utworzyć „Seniorski klub wolontariusza”. W piśmie z 29 września 2013 r. skierowanym do Instytucji Zarządzającej Fundacja wystąpiła o wyrażenie zgody na otwarcie rekrutacji dla nowych osób, przy założeniu, że posiadają doświadczenie zdobyte poza Fundacją. Wg harmonogramu rekrutacja miała trwać do 31 sierpnia 2013 r.

Drugą grupą beneficjentów miały być osoby niezwiązane dotąd z Fundacją, działające w innych lokalnych organizacjach lub niezaangażowane w żadną działalność społeczną. Przewidywano zrekrutować minimum 20 nowych seniorów – wolontariuszy. Mieli oni m.in. korzystać z utworzonego przez stałych wolontariuszy „Seniorskiego koła komputerowego” i brać udział w regularnych spotkaniach „Seniorskiego klubu wolontariusza.

(dowód: akta kontroli str. 1001-1027, 2223-2225)

Jednym z celów projektu było – jak podano wyżej - umożliwienie 50 osobom po 50 roku życia udziału w wolontariacie poprzez stworzenie „Seniorskiego klubu wolontariusza” na terenie Nowej Huty, organizowanie dla nich przestrzeni do działań wolontarystycznych oraz łączenie z lokalnymi organizacjami pozarządowymi.

Fundacja nie przedstawiła do kontroli listy osób działających w Klubie wolontariusza w trakcie realizacji projektu „Pora na seniora”, natomiast złożono wyjaśnienia następującej treści (cyt.): *Działalność osób w „Seniorskim klubie wolontariusza” została przedstawiona w sprawozdaniu częściowym oraz końcowym projektu. Powyższy zapis uzupełniony jest nazwiskami, w sprawozdaniu pojawiły się wyłącznie imiona. (...) Chcę nadmienić, że przedstawione osoby to te, które najaktywniej włączały się w działania projektowe. Pozostali beneficjenci włączali się mniej aktywnie ale każdy z nich wspierał działania naszej organizacji np. dekorując sale, wspierając najaktywniej działających, roznosząc ulotki. Weryfikacja tychże działań możliwa jest dzięki dokumentacji filmowo fotograficznej lub bezpośrednim kontaktom lub kontaktom telefonicznym z beneficjentami, a także na podstawie notatek. (...).*

W wyżej zacytowanych wyjaśnieniach podano nazwiska 27 osób. Notatek do kontroli nie przedstawiono.

(dowód: akta kontroli str. 1001-1027, 1637, 1083, 1265, 1277, 1292)

Porównanie zakładanych w ofercie rezultatów i mierników z wykonaniem przedstawiało się jak niżej:

- liczba osób, które ukończyły szkolenia komputerowe dla wolontariuszy multiplikatorów (90%, lista obecności) – wskaźnik ten osiągnięto;
- liczba osób, które regularnie korzystały z dyżurów w ramach seniorskiego koła komputerowego (70%, listy obecności) – wskaźnika nie osiągnięto gdyż na planowane 10 osób udział w zajęciach brało od jeden do pięciu osób, pozostałe osoby wymienione na listach nie były beneficjentami tego programu;
- liczba osób, które ukończyły kursy w ramach zajęć plastycznych (80%, ankieta). Wg harmonogramu zajęcia plastyczne miały trwać od września do grudnia 2013 r. Pismem z 4 listopada 2013 r. Fundacja wystąpiła do MPiPS o wyrażenie zgody na zamianę zajęć plastycznych na zajęcia komputerowe na poziomie podstawowym. W ofercie nie określono wskaźników stopnia osiągnięcia rezultatów w odniesieniu do zajęć komputerowych. Frekwencja na zajęciach wyniosła 90%;
- liczba osób, które ukończyły kursy w ramach zajęć teatralnych (90%, listy obecności) – wskaźnik ten osiągnięto, w zajęciach uczestniczyło dziewięć osób;
- wzrost umiejętności wśród beneficjentów, którzy ukończyli kursy w ramach zajęć teatralnych (80 %, ankieta) – wypełnionych zostało osiem ankiet z pozytywną oceną, tj. 80%;
- liczba osób, które ukończyły szkolenia w ramach zajęć psychologiczno – animacyjnych (80%, listy obecności) – wskaźnik osiągnięto;

- wzrost kompetencji społecznych wśród beneficjentów, którzy ukończyli kursy w ramach zajęć psychologiczno - animacyjnych (80%, ankieta) – wypełnionych zostało 21 anonimowych ankiet z pozytywną oceną, przy czym było ich więcej niż zapisanych na zajęcia uczestników i w nich uczestniczących;
- liczba pracowników, która ukończyła szkolenie dotyczące komunikacji i pracy w zespole, tzw. superwizja (90%, lista obecności) – wskaźnik ten osiągnięto (100%);
W sprawozdaniu, w części dot. opisu rezultatów podano, że (cyt.): „Na podstawie list obecności stwierdza się, że około 90% osób zatrudnionych przy realizacji projektu oraz zapisanych na superwizję ukończyło przeprowadzone w jej ramach szkolenie, natomiast 100% osób z tej grupy deklaruje, że szkolenie przyczyniło się do wzrostu ich kompetencji w zakresie skutecznej komunikacji oraz budowania zespołu. W części dot. liczbowego określenia skali działań podano, że w superwizji wzięło udział ośmiu zatrudnionych przy realizacji projektu.”

(dowód: akta kontroli-str. 1011-1015, 2102, 2321-2327, 2256-2257, 2269-2283, 2297-2312, 2309, 2306-2307, 2311- 2330)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Fundacja nie posiadała dokumentacji świadczącej o osiągnięciu następujących zakładanych w ofercie rezultatów i mierników:

- liczba beneficjentów podejmujących wolontariat na rzecz lokalnych NGO po zakończeniu projektu - planowany poziom osiągnięcia (wartość docelowa) ustalono na poziomie 50%, a źródłem informacji miał być wywiad telefoniczny. Żadnych dokumentów na okoliczność przeprowadzonych wywiadów do kontroli nie przedstawiono;
- liczba organizacji korzystająca z pomocy wolontariuszy pozyskanych z projektu (80%, wywiad) - żadnych dokumentów na okoliczność przeprowadzonych wywiadów do kontroli nie przedstawiono;
- liczba beneficjentów podejmujących wolontariat na rzecz Fundacji (80%, listy obecności) – list obecności nie przedstawiono;
- wzrost wiedzy dotyczącej obsługi komputera wśród wszystkich beneficjentów z grupy 50+ (80%, test/wywiad) – zarówno testów jak i żadnych dokumentów na okoliczność przeprowadzonych wywiadów do kontroli nie przedstawiono;
- wzrost kompetencji wśród ośmiu pracowników, którzy ukończyli szkolenie z superwizji (90%, ankieta) - ankiet do kontroli nie przedstawiono;
liczba osób, które odbyły kursy dotyczące wiedzy o wolontariacie i skorzystały z poradnictwa nt. wolontariatu (80%, ankieta/wywiad) – wskaźnika nie osiągnięto. Udział w zajęciach wzięło odpowiednio: 3, 4, 5, 5, 0 i 2 na 10 zaplanowanych. Ankiety dot. wzrostu wiedzy oraz umiejętności nt. wolontariatu wśród organizacji lokalnych i wolontariuszy (80%, ankieta) wypełniło 31 osób, podczas gdy udział w zajęciach wzięło tylko 19. Brak jest ponadto dowodów, by wzmocniono potencjał minimum siedmiu lokalnych organizacji pozarządowych jak zakładano w ofertach, w tym poprzez doradztwo. Do kontroli nie przedstawiono żadnych skierowań do NGO, jak również podpisanych porozumień o wykonywaniu świadczeń wolontarystycznych.
- liczba osób, które ukończyły szkolenia w ramach zajęć „komunikacja i budowanie zespołu (nowi wolontariusze)” (80%, lista obecności) – list obecności do kontroli nie przedstawiono, a jedynie listę zapisów. Odnośnie wzrostu umiejętności nowych wolontariuszy w liczbie 20 (80%, ankieta) – ankiet do kontroli również nie przedstawiono;
- liczba osób (wolontariusze multiplikatorzy – 30 osób), które ukończyły szkolenie w ramach komunikacji interpersonalnej i budowania zespołu (80% listy obecności) - wskaźnika nie osiągnięto. Ponadto na liście obecności z 28 września 2013 r. było wpisanych 15 osób, przy czym dziewięć z nich nie było na liście uczestników tego projektu.

(dowód: akta kontroli-str. 1010-1015, 2102, 2233, 2236, 2321-2327, 2256-2257, 2269-2283, 2297-2312, 2309, 2306-2307, 2311- 2330)

2.4 Obywatel NH

Celem projektu było zaktywizowanie grupy mieszkańców Nowej Huty do działań obywatelskich na rzecz swojej społeczności lokalnej oraz budowanie i wzmacnianie aktywnych postaw prospołecznych i partycypacji w sprawach publicznych. Realizacja celu miała się przyczynić do większego udziału uczestników w rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i równocześnie do wzrostu jakości ich życia zapobiegając wykluczeniu społecznemu. Cele szczegółowe to wzrost:

- liczby obywateli angażujących się w działania organizacji pozarządowych i inicjatywy lokalne poprzez przygotowanie i realizację autorskich inicjatyw obywatelskich,
- wiedzy dotyczącej praw obywatelskich oraz kompetencji społecznych 60 mieszkańców Nowej Huty poprzez m.in. wyjazdowe warsztaty integracyjne, warsztaty budowania postaw obywatelskich, spotkania z ekspertami,
- poczucia sprawstwa i wspólnotowości oraz aktywności uczestników poprzez budowanie zespołów zadaniowych – Laboratorium działań,
- wiedzy uczestników dotyczącej problemów mieszkańców nowohuckich dzielnic i poszerzenie wiedzy na ich temat poprzez warsztaty, na których zostaną zebrane i opracowane problemy i zagadnienia dotyczące mieszkańców Nowej Huty oraz poprzez spotkania z ekspertami.

Projekt skierowany był do 60 osób zamieszkujących Nową Hutę. Beneficjentami bezpośrednimi miały być dwie 15-osobowe grupy dorosłych, którzy ukończyli 40 rok życia oraz dwie 15-osobowe grupy dziecięco – młodzieżowe. Grupę 30 osób, tj. połowę beneficjentów projektu, stanowić miały osoby, które już były związane z Fundacją, chętne i gotowe do wzięcia udziału w projekcie.

Chęć udziału w projekcie pisemnie wyraziły 23 osoby w wieku od 8-14 lat, 13 osób w wieku 15-25 lat i 30 osób dorosłych. Wszystkie osoby podpisały regulaminy projektu.

(dowód: akta kontroli str. 1177-1198, 1638-1644)

W sprawozdaniu końcowym z realizacji projektu „Obywatel NH”, w części „Opis osiągniętych rezultatów” Fundacja stwierdziła m.in., że zarówno z kwestionariuszy ewaluacyjnych jak i rozmów z prowadzącymi warsztaty, koordynatorem, opiekunem grupy, doradcą merytorycznym, a nawet z rozmów z samymi beneficjentami wynika, że u 80% beneficjentów wzrosły kompetencje społeczne. (...). M.in. 80% beneficjentów, którzy wzięli udział w spotkaniach z ekspertami oraz przygotowywali i realizowali autorskie projekty obywatelskie zadeklarowało wzrost wiedzy z obszaru tematyki obywatelskiej. Dorosli uczestnicy projektu stali się aktywnymi mieszkańcami Nowej Huty. (...) Wiele osób z grupy beneficjentów zaangażowała się w wolontariat, szczególnie podczas organizacji imprez okolicznościowych (Andrzejkki, Wigilia, Dzień Dziecka), a także podczas odświeżania Klubu Fruwająca Ryba.

(dowód: akta kontroli str. 1215-1233, 1252-1264, 1601-1633, 1642, 2486-2499)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W sprawozdaniu z realizacji projektu *Obywatel NH*, w części dot. liczbowego określenia skali działań zrealizowanych w ramach zadania podano m.in., że 40 osób wzięło udział w spotkaniach z ekspertami z zakresu tematyki obywatelskiej, przy czym porównanie nazwisk wpisanych na przedstawionych do kontroli listach obecności dot. – jak dopisano – „Spotkania w ramach projektu Obywatel NH – Dzień Eksperta” i listy uczestników projektu wykazało, że jedynie 20 osób było beneficjentami tego projektu a nie 40. Zatem dane wykazane w sprawozdaniu nie są zgodne z faktycznymi wynikami, gdyż nie osiągnięto wskaźnika dot. ilości beneficjentów, którzy mieli wziąć udział w spotkaniach z ekspertami z zakresu tematyki obywatelskiej, tj. min. 80%, czyli co najmniej 48 osób (lista uczestników).

(dowód: akta kontroli str. 1177-1198, 1215-1233, 1252-1264, 1601-1633, 1642, 2486-2505)

2.5 Aktywny senior

W sprawozdaniu z realizacji zadania *Aktywny senior*, w części dotyczącej opisu osiągniętych rezultatów, podano m.in., że (cyt.): „Na podstawie list obecności, rozmów i obserwacji stwierdzić można iż projekt z całą pewnością odpowiedział na potrzeby

nowohuckiego, seniorskiego środowiska. Udział w spotkaniach pozwolił uczestnikom na nawiązanie nowych znajomości i umożliwił kontakt z drugim człowiekiem (...). Rozbieżności w liczbach wynikają z rzeczywistości osiągniętych rezultatów. Zorganizowano zajęcia dla 16 osób, jednak dzięki obserwacjom i rozmowom z uczestnikami wiemy, że 10 osób w pełni skorzystało z zajęć i deklaruje poprawę kondycji psychofizycznej. Warsztaty rękodzieła organizowane były dla 20 osób, jednak tylko 16 z nich nauczyło się proponowanych technik i wykonywało przedmioty sprawnie i umiejętnie. Reszta w większości obserwowała, nauka przychodziła im z trudnością. W warsztatach fotograficznych brało udział 20 osób, ale tylko połowa z nich rzeczywiście nauczyła się w 100% proponowanej techniki fotograficznej." Podane wyżej dane liczbowe zostały udokumentowane listami obecności.

Rezultatami projektu miało być m.in.: zakorzenienie potrzeby wyjścia z domu i kontaktu z innymi uczestnikami projektu, utrwalenie potrzeby uczestnictwa w bieżącym życiu kulturalnym i społecznym, wykształcenie nawyku znajdowania informacji za pomocą internetu. Mierników pomiaru rezultatu projektu nie podano.

(dowód kontroli, akta kontroli str. 2118-2126)

Porównanie „Liczbowego określenia skali działań zrealizowanych w ramach projektu”, wg danych ujętych w sprawozdaniu i przedstawionej do kontroli dokumentacji wykazało m.in., co następuje:

- wg sprawozdania, w wycieczce do gospodarstwa agroturystycznego z warsztatami rękodzieła (zajęcia wikliniarskie) wzięło udział 40 osób, co potwierdziła lista obecności. Wyjazd udokumentowano umową z biurem turystycznym, do której załączono listę uczestników oraz program wycieczki. Jej koszt wyniósł 2,8 tys. zł, w tym dofinansowanie z dotacji – 2,5 tys. zł;
- w wieczorach poezji (dwa spotkania po 2 godz.) udział wzięły 53 osoby. Jak wynika z list obecności na jednym spotkaniu było 19 osób a na drugim – 36 osób. W ofercie zapisano, że udział w każdym z tych spotkań miało wziąć udział po 45 osób, zatem wskaźnika nie osiągnięto;
- wg sprawozdania, w warsztatach fotograficznych (4 spotkania x 2 godz.) wzięło udział 20 osób, a prowadzący zwiększył ilość godzin ze względu na sympatię jaką darzy seniorów oraz duże zainteresowanie tymi zajęciami z ich strony. W ofercie założono, że warsztaty fotograficzne odbędą się dla 15 osób (2 x 2 godz.). Na czterech listach obecności było wpisanych łącznie 20 osób, które wzięły udział w tych zajęciach;
- wg danych przedstawionych w sprawozdaniu w zajęciach relaksacyjnych (4 spotkania x 1 godz.) wzięło udział 16 osób. W ofercie założono, że zajęcia te zostaną przeprowadzone dla 15 osób. Na listach obecności wpisanych było 17 uczestników projektu.

(dowód kontroli, akta kontroli str. 2115-2117, 2146-2192)

2.6. Celem głównym programu FIO w latach 2011-2013 było wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych. W ofertach niżej wymienionych projektów założono:

- Możesz też – wzmocnienie potencjału ok. 10 organizacji pozarządowych oraz podjęcie wolontariatu w organizacjach pozarządowych przez 80% beneficjentów, tj. 64 osoby,
- „Pora na seniora” – ilość organizacji korzystająca z pomocy wolontariuszy pozyskanych z projektu - 50%” (tj. sześć, gdyż planowano objąć projektem 12 organizacji) oraz ilość beneficjentów podejmujących wolontariat na rzecz lokalnych organizacji NGO po zakończeniu projektu - 50%, tj. 30 osób,
- „Akademia twórczej jesieni” – ilość beneficjentów podejmujących wolontariat na rzecz lokalnych organizacji NGO po zakończeniu projektu to 50%, tj. 15 osób oraz ilość organizacji korzystająca z pomocy wolontariuszy pozyskanych z projektu to 80%, tj. pięć (planowano objąć projektem siedem organizacji).

(dowód: akta kontroli str. 22, 26, 512, 1008, 1014)

Z-ca dyrektora i członek zarządu Fundacji złożyły oświadczenie następującej treści (cyt.): *Fundacja Ukryte Skrzydła chciałaby zwrócić uwagę na fakt, iż praca z seniorami rozpoczęta w roku 2011 trwa do dzisiaj, o czym mogą świadczyć losy niektórych beneficjentów przedstawione poniżej. Praca podjęta w pierwszym projekcie FIO owocuje nadal i można tutaj śmiało mówić o długofalowych efektach naszych działań. Dbamy o te osoby podczas*

projektu jak i po projekcie, a także w miesiącach kiedy nie ma żadnego i za tę pracę nie otrzymujemy wynagrodzenia. Dla podtrzymania relacji dzwoniemy do naszych beneficjentów i jesteśmy szczerze zainteresowani ich losami. (...) Warto zauważyć, iż osoby początkowo przychodzące do fundacji to ludzie, którzy po wielu miesiącach zdecydowali się „wyjść z domu”, mający różnorodne problemy i potrzeba było czasu oraz energii i wielu godzin pracy, aby „podnieśli głowy” i zdecydowali się zrobić coś dla siebie i dla innych. Można powiedzieć, że „wychowaliśmy” tych ludzi, do tego stopnia, że teraz spokojnie możemy im oddać klucze do klubu Fruwająca Ryba, który prowadzimy i to oni są jego gospodarzami, organizując zajęcia, biorąc odpowiedzialność za wieczorki, imprezy, potancówki. Ludzie Ci – seniorzy dostali pełny pakiet profesjonalnych szkoleń, ale poza tym dostali coś co jest o wiele cenniejsze – ktoś czyli nasza fundacja - my, autentycznie się nimi zajęliśmy, potraktowaliśmy ich jak skarb, o który należy się troszczyć i niejednokrotnie są nam wdzięczni i odpłacają się angażując swe siły na prace na rzecz innych. Nawet jeśli w pierwszych projektach nie podpisali jeszcze umów wolontariackich, z różnych względów, czasem ze strachu, bo nie wiedzieli co to jest, to wiele miesięcy pracy na ich rzecz, przyniosło efekty w postaci konkretnych działań jakich się podjęli i podpisanych wielu umów wolontariackich. (...). Poniżej przedstawiamy opisy kilku seniorów jako świadectwo naszych działań (...).

(dowód: akta kontroli str. 2528-2532)

Żadnych dokumentów, świadczących o podjęciu przez beneficjentów ww. projektów działań wolontariackich w organizacjach NGO, w tym umów wolontariackich, o których mowa w wyżej zacytowanym oświadczeniu, do kontroli nie przedstawiono.

Z wymienionych w złożonym przez Fundację oświadczeniu 12 osób (pracujących – jak podano - na rzecz Fundacji): trzy osoby wzięły udział we wszystkich pięciu projektach FIO, jedna - w czterech, siedem – w trzech, a jedna - w jednym projekcie.

W wyniku realizacji trzech ww. projektów – zgodnie z założeniami ofert – w organizacjach NGO zakładano podjęcie działania wolontariackich łącznie przez co najmniej 100 osób.

(dowód: akta kontroli str. 22, 26, 511-512, 1008, 1014, 2528-2532)

Koszt trzech ww. trzech projektów wyniósł łącznie 432,4 tys. zł, w tym sfinansowany ze środków FIO – 388,5 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 89, 121, 604, 994, 2236)

2.7. Adekwatność i realność przyjętych w kalkulacjach stawek jednostkowych

Analiza przyjętych w kalkulacjach stawek jednostkowych w 34 umowach o dzieło i umowach zlecenia o łącznej wartości 62,0 tys. zł zawartych z prowadzącymi warsztaty, szkolenia i zajęcia, w odniesieniu do wszystkich czterech projektów, zrealizowanych na podstawie umów zawartych z Ministrem Pracy i Polityki Społecznej wykazała, że nie były one wyższe od stawek powszechnie stosowanych na rynku.

(dowód: akta kontroli str. 2090-2091, 2235-2236, 2516-2523, 2594-2649)

2.8. Kwalifikacje i doświadczenie osób zatrudnionych przy realizacji zadań, zapewniających ich właściwą jakość

Prowadzący warsztaty, szkolenia i zajęcia posiadali odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie, zapewniające właściwą jakość realizacji dotowanych projektów. Opiekę psychologiczną nad beneficjentami programów powierzono psychologowi.

(dowód: akta kontroli str. 628-630, 1018-1022, 2245-2255, 2294, 2765-2768)

2.9 Przychody Fundacji w latach 2010-2015

Przychody Fundacji w ww. okresie wyniosły odpowiednio:

- w 2010 r. - 355,0 tys. zł, w tym dotacje – 289,0 tys. zł; realizowano m.in. takie programy jak: „Ukryte skrzydła”, „Mobile school” i „Lajkonik”,
- w 2011 r. – 591,1 tys. zł, w tym dotacje – 377,8 tys. zł; realizowano m.in. takie programy jak: „Ukryte skrzydła”, „Shakespeare”, „Mobile school” i „Możesz też”,

- w 2012 r. – 405,7 tys. zł, w tym dotacje – 238,3 tys. zł; realizowano m.in. takie programy jak: „Warsztaty Ukryte Skrzydła”, „Mobile school”, „Możesz też”, „Młodzież w działaniu”, „Twórcza jesień”, „Pora na seniora”,
- w 2013 r. – 644,9 tys. zł (w tym dotacje – 542,8 tys. zł; realizowano m.in. takie programy jak: „Warsztaty Ukryte Skrzydła”, „Ukryte skrzydła 60+” (Woj. małopolskie), „Mobile school”, „Seniorski Klub Wolontariusza” (ASOS¹¹), „Młodzież w działaniu Exchange”, „Mieszkanie chronione”, „Pora na seniora” (FIO), „Akademia twórczej jesieni” (FIO), „Projekt Alicja”,
- w 2014 r. – 316,6 tys. zł, w tym dotacje – 230,2 tys. zł; realizowano m.in. takie programy jak: „Mobile school” (Gmina Kraków), „Młodzież w działaniu Exchange”, „Mieszkanie chronione”, „Aktywny senior” (FIO),
- w 2015 r. – 547,4 tys. zł, w tym dotacje – 428,1 tys. zł; realizowano m.in. takie programy jak: „Mobile school” (Gmina Kraków), „Nasz wybór – nasza przyszłość” (ASOS), „Mieszkanie chronione”, „Obywatel NH” (FIO).

W latach 2011-2015 Fundacja otrzymała z FIO dotacje w łącznej kwocie 492,2 tys. zł, z tego w: 2011 r. – 60,0 tys. zł, w 2012 – 142,7 tys. zł, 2013 – 185,8 tys. zł, w 2014 – 5,5 tys. zł, a w 2015 – 98,7 zł. Stanowiły one odpowiednio: 10,2%, 35,2%, 28,8%, 1,6% i 18,0% przychodów ogółem Fundacji w ww. okresie.

(dowód: akta kontroli, str. 43, 214-267, 383)

Ocena cząstkowa

Fundacja nie osiągnęła w pełni zakładanych rezultatów w odniesieniu do czterech projektów, na realizację których podpisała umowy z Ministrem Pracy i Polityki Społecznej. Efektywność zrealizowanych zadań pod względem społecznym była poniżej przyjętych w ofertach założeń. Uzyskany poziom frekwencji na wielu szkoleniach był poniżej założonych progów, przy czym nadmienić należy, że beneficjenci, którzy wzięli udział w poszczególnych projektach, wyrażali pozytywne opinie na temat prowadzonych zajęć. Nie zwiększono zaangażowania obywateli w życie publiczne i działania wolontarystyczne w organizacjach NGO w skali jaką zakładano w projektach. W części projektów krąg uczestników się powielał, co ograniczyło realizację idei programu FIO o zwiększaniu aktywności obywateli i rozwoju potencjału sektora organizacji pozarządowych. Prowadzący warsztaty, szkolenia i zajęcia posiadali odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie.

3. Przestrzeganie przepisów i procedur obowiązujących przy wykorzystaniu środków

Opis stanu faktycznego

3.1. Księgi rachunkowe Fundacji – na podstawie umowy o prowadzenie księgi rachunkowej nr 3/2008 z 15 kwietnia 2008 r. (wraz z aneksami) - prowadziło Biuro Rachunkowe M-F z Krakowa. W umowie tej ustalono, że za wykonane czynności związane z bieżącą obsługą księgową oraz obsługą kadrowo-płacową Zleceniobiorca będzie pobierał za każdy miesiąc wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 72 EURO brutto. W aneksie nr 2 z 15 kwietnia 2008 r. do ww. umowy wprowadzono zapis, że ustala się dodatkowe czynności tj. obsługę księgową projektu Mobil School w 2010 r. za wynagrodzeniem miesięcznym w wysokości 300 zł brutto.

Fundacja nie zawarła z Biurem Rachunkowym M-F z Krakowa pisemnych umów o prowadzenie ksiąg rachunkowych, które zawierałyby postanowienia dotyczące obsługi księgowej oraz przyjętych stawek wynagrodzeń w odniesieniu do wszystkich realizowanych przez Fundację projektów FIO.

Na pytanie „Dlaczego nie zawarto takich umów i na jakiej podstawie dokonywano wypłaty wynagrodzeń za obsługę księgową ww. projektów w kwotach ujętych w rachunkach wystawionych przez Biuro Rachunkowe M-F z Krakowa” Dyrektor Fundacji i z-ca dyrektora wyjaśnili, że (cyt.): *Fundacja posiada umowę z Biurem Rachunkowym M-F z Krakowa. Wypłaty wynagrodzeń za obsługę księgową do poszczególnych projektów FIO dokonywane były na podstawie ustnych umów. W momencie przystępowania do realizacji projektów uzgadniano ustne stawki wynagrodzeń z ww. biurem.*

(dowód: akta kontroli, str. 139-145, 1083, 1276, 1291)

¹¹ Projekt Aktywność Społeczna Osób Starszych ASOS

3.2. Zasady (polityka) rachunkowości obowiązujące w Fundacji zostały wprowadzone uchwałą Zarządu z dnia 27 stycznia 2009 r. i zostały zaktualizowane ostatni raz uchwałą Zarządu Fundacji z 29 grudnia 2010 r.

(dowód: akta kontroli, str. 148-213)

3.3. Wpłaty na FIO dot. projektu „Akademia twórczej jesieni” były ujmowane na wydzielonym koncie.

(dowód: akta kontroli str. 211)

3.4. Dane wykazane w sprawozdaniach z realizacji projektów „Pora na seniora” (I edycja), „Możesz też” (II edycja) „Obywatel NH” i „Aktywny senior” były zgodne z ewidencją księgową.

(dowód: akta kontroli str. 89, 252-253, 265, 444-446, 1258, 2143-2158, 2334-2380)

3.5. Na wszystkich 152 fakturach/rachunkach poddanych kontroli w ramach projektu „Możesz też”, „Akademia twórczej jesieni” i „Obywatel NH” umieszczono dekretację.

(dowód: akta kontroli str. 1782-1798, 2423-2484)

3.6. W ramach projektu „Pora na seniora” na łączną kwotę wydatków poddanych kontroli 20,2 tys. zł Fundacja opłaciła gotówką faktury (poza materiałami edukacyjnymi) ca na kwotę 9,9 tys. zł. W formie polecenia przelewu opłacono przede wszystkim faktury wystawione przez ZBK tytułem wynajmu klubu „Fruwająca Ryba” na łączną kwotę 7,2 tys. zł.

W ramach projektu „Możesz też” na łączną kwotę wydatków poddanych kontroli 35,1 tys. zł gotówką opłacono 22,3 tys. zł, w ramach projektu „Akademia twórczej jesieni” na kwotę 12,7 tys. zł gotówką opłacono faktury na kwotę 2,6 tys. zł, a w w ramach projektu „Obywatel NH” odpowiednio na kwotę 5,5 tys. zł gotówką opłacono 3,4 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 1508-1513, 1782-1798, 2334-2380, 2423-2484)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nie dokonano aktualizacji zasad (polityka) rachunkowości obowiązujących w Fundacji zakresie Zakładowego Planu Kont, gdyż nie wprowadzono do niego kont dot. realizowanych projektów FIO. Tym samym naruszono postanowienia art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości, który stanowi, że kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje dokumentację, o której mowa w ust. 1.

(dowód: akta kontroli str. 148-187)

W umowach dot. realizacji zadań z programu FIO Fundacja zobowiązała się do prowadzenia wyodrębnionej dokumentacji finansowo – księgowej i ewidencji księgowej zadania publicznego, zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy o rachunkowości, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji finansowych.

(dowód: akta kontroli, str. 46)

Na okoliczność niezaktualizowania polityki rachunkowości przyjętej w Fundacji w zakresie Zakładowego Planu Kont dyrektor Fundacji wyjaśnił, że *nie zaktualizowano polityki rachunkowości przyjętej w Fundacji w zakresie Zakładowego Planu Kont ponieważ konta syntetyczne nie uległy zmianie i nie wymagały zmian do rozliczeń projektów FIO. Obowiązująca w Fundacji Polityka Rachunkowości opisuje zasady tworzenia kont analitycznych bez konieczności jej każdorazowej zmiany przy dokładaniu rozliczeń kolejnych projektów. Konta zostały wydzielone, a obroty na nich pozwalają na kontrolę operacji związanych z rozliczaniem projektów.*

(dowód: akta kontroli, str. 1082, 1275)

Wpłaty dokonywane przez beneficjentów w związku z realizacją programów FIO (projekty „Możesz też” oraz „Pora na seniora”) były ujmowane na jednym koncie „Wpłaty FIO”, a nie na odrębnych kontach odpowiednio do poszczególnych, realizowanych programów FIO. Plan kont nie został dostosowany do wymogów procedur programu FIO - nie wydzielono kont dla ww. projektów w odniesieniu do działalności odpłatnej.

W planie kont syntetycznych i analitycznych, w zespole „7” – Przychody z działalności statutowej odpłatnej brak było wydzielonego konta dot. wpłat na FIO z programu „Możesz

też". Konto 700-8 opisano jako „Wpłaty na FIO Pora na seniora”. Na wydruku stanów i obrotów kont syntetycznych i analitycznych za rok 2011 i 2012 konto to nosiło nazwę „700-8 – Wpłaty z kursów FIO i na nim ujmowano wpłaty na FIO zarówno dot. programu „Możesz też” jak i „Pora na seniora”.

(dowód: akta kontroli, str. 211-212, 314, 343)

Dyrektor Fundacji i z-ca dyrektora wyjaśnili, że (cyt.): *Wpłaty dokonywane przez beneficjentów w związku z realizacją programów FIO (projekty „Możesz też” oraz „Pora na seniora”) były ujmowane na analitycznym koncie 700-8 – wpłaty z kursów FIO. Nie zostały wydzielone osobne konta do rozliczeń wpłat uczestników do realizacji programów FIO. Koordynator projektu prowadził ewidencję wpłat dla potrzeb sprawozdawczości. Nadmieniamy, że konta wydatkowania środków zostały odpowiednio wydzielone z podziałem na poszczególne projekty oraz na dotyczące wydatków z wkładu własnego oraz dotacji.*

(dowód: akta kontroli str. 1082, 1276, 1291)

2. Wykazane w ewidencji księgowej i informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego koszty projektu „Akademia twórczej jesieni” w kwocie 108.004,89 zł, z tego: sfinansowany z dotacji – 95.144,65 zł i środki własne – 12.860,24 zł nie były zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniu z wykonania zadania (wykazano w nim koszt całkowity zadania w kwocie 106.322,66 zł, z tego: dotacja – 95.567,66 zł i środki własne – 10.755 zł. Różnica ogółem wynosiła 1.682,23 zł, w tym dotacja – 423,01 zł.

(akta kontroli str. 71-130, 1103-1130, 2236)

Odnosząc do sporządzenia sprawozdania z realizacji projektu „Akademia twórczej jesieni” koordynator projektu zeznała, że pewnie ona, zgodnie z wiadomymi jej wydarzeniami i dokumentami.

(dowód: akta kontroli str. 2293)

3. Ujęte w ewidencji księgowej 2011 r. koszty dot. realizacji projektu „Możesz też” (I edycja), sfinansowane z dotacji wynosiły kwotę 62.772,46 zł, podczas gdy faktycznie otrzymana dotacja wyniosła kwotę 60.010 zł. Różnica wyniosła zatem 2.762,46 zł.

(dowód: akta kontroli str. 395-416)

Na pytanie zadane przez kontrolerów, dlaczego nie uzgodniono stanu kont dot. projektu „Możesz też” oraz dlaczego nie zgadzają się kwoty na koncie dotacji z kwotami wykazanymi w sprawozdaniu (62.772,46 / 60.010) i faktycznie otrzymaną dotacją?

dyrektor Fundacji i z-ca dyrektora wyjaśnili, co następuje:

W 2011 r. otrzymana dotacja do projektu „Możesz też” wyniosła 60.010 zł i taka kwota została zaewidencjonowana w przychodach. Koszty poniesione na całość tego projektu wyniosły 67.926,26 zł. Na kontach kosztów wydzielonych do rozliczeń wydatków pokrytych dotacją z FIO wykazano kwotę 62.772,46 zł, a wkładem własnym 5.153,80 zł. Różnica 2.762,46 zł wynikająca z ujęcia wyższej kwoty na kontach ujmujących wydatki pokryte dotacją wynika z zaksięgowania na te konta kosztów pokrytych wpłatami uczestników oraz środkami własnymi. Na dokumentach zakupu poprawione zostały opisy, a informacja o zmianach w opisach rachunków i związanych z tym korektach księgowania zgłoszona została do biura rachunkowego już po sporządzeniu rocznych sprawozdań finansowych i zamknięciu ksiąg rachunkowych.

(dowód: akta kontroli str. 1283, 1276, 1291)

4. Dowody księgowe (faktury i rachunki), dokumentujące koszty poniesione na realizację czterech projektów FIO („Możesz też”, „Pora na seniora”, Akademia twórczej jesieni” i „Obywatel NH”), nie spełniały – w różnym zakresie - zasad FIO. Przykładowo:

1) Na 26 fakturach dot. projektu „Pora na seniora” (z 86 poddanych kontroli) brak było dekretacji;

2) W opisie merytorycznym faktur nie zawsze podawano czas i miejsce wykorzystania zakupionych towarów i usług, co było wymagane zgodnie z zasadami FIO. Przykładowo dotyczy to 21 faktur dokumentujących wydatki w ramach projektu „Obywatel NH”.

Na wszystkich fakturach/rachunkach na pieczęcie „Sprawdzono pod względem formalno – merytorycznym” była umieszczona data, natomiast nie umieszczono na nich

wymaganego, zgodnie z zasadami FIO, czytelnego podpisu osoby uprawnionej lecz parafę;

Dyrektor Fundacji wyjaśnił, że (cyt.): *Na fakturach i rachunkach w opisie merytorycznym zawarto przeznaczenie zakupionej usługi, towaru lub opłaconej należności, zawarto również w jakiej części (kwotowo) została należność z faktury/ rachunku opłacona ze środków pochodzących z dotacji FIO, a z jakiej ze środków własnych. Możliwy do zidentyfikowania jest czas i miejsce – brak tego zapisu jest przeoczeniem*”.

- 3) Opis merytoryczny na fakturach nie odpowiadał ujęciu kwot w księgach rachunkowych i w sprawozdaniu z realizacji zadania. Przykładowo w odniesieniu do usługi telefonicznej (faktura nr 521351530113 z 21 stycznia 2013 r. na kwotę 287,50 zł) w opisie merytorycznym podano kwotę 472,50 zł stanowiącą środki Fundacji jako wkład własny do projektu. Na kwotę tę składała się ww. kwota faktury oraz – bezpodstawnie - rata za telefony komórkowe w kwocie 205 zł. W sprawozdaniu oraz w ewidencji księgowej wykazano natomiast kwotę 267,50 zł.;
- 4) Wszystkie dowody (faktury/rachunki) sprawdzała – umieszczając parafę - pod względem merytorycznym i zatwierdzała do zapłaty jedna osoba – z-ca dyrektora. Pieczęci Fundacji na dowodach tych nie umieszczono.

(dowód: akta kontroli str. 111, 146-147, 1083, 1307-1513, 1504-1505, 1649, 2435-2480)

Zgodnie z zasadami/regulaminami FIO dowody księgowe powinny być rzetelne, to jest zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują, kompletne oraz wolne od błędów rachunkowych.

Jak zapisano w ww. zasadach/regulaminach FIO faktury/rachunki związane z realizacją zadania, dotyczące zarówno dotacji jak i wkładu własnego zaangażowanego w projektów realizowanych w ramach FIO, winny być opisane m.in. zgodnie z wymogami określonymi w art. 21 ustawy o rachunkowości, i na odwrocie winny zawierać:

- 1) Pieczęć organizacji oraz sporządzony w sposób trwały opis (...)
- 2) Opis merytoryczny zadania, którego dotyczy (w tym czas i miejsce), w tym m.in.:
 - przeznaczenie zakupionej usługi, towaru lub opłaconej należności,
 - „Stwierdzam zgodność merytoryczną” data i czytelny podpis osoby/osób uprawnionych, np. koordynator zadania, kierownik jednostki.
- 3) „Sprawdzono pod względem rachunkowym i formalnym” data i czytelny podpis osoby odpowiedzialnej za prowadzenie ksiąg rachunkowych
- 4) Dekret księgowy - sposób ujęcia dowodu w księgach rachunkowych wraz z podpisem osoby dokonującej wpisu do ewidencji księgowej oraz numerem dowodu księgowego (a także data i podpis umożliwiający identyfikację osoby podpisującej).
- 5) Zapis potwierdzający akceptację przez Głównego Księgowego (lub osobę upoważnioną) dowodu księgowego do zapłaty (data i czytelny podpis).
- 6) Zapis dotyczący zatwierdzenia do zapłaty dowodu księgowego przez Kierownika jednostki lub przez osobę upoważnioną do tej czynności (data i czytelny podpis).

(dowód: akta kontroli str. 397-414, 420-443, 447-465, 469-489)

Dyrektor Fundacji i z-ca dyrektora wyjaśnili m.in., co następuje:

Brak pieczęci Fundacji jest niedopatrzeniem, przy czym wszystkie dokumenty księgowe przechowywane są w segregatorach z adnotacją „Fundacja...”, są wystawione i zaksięgowane na Fundację. Na fakturach i rachunkach pod opisami merytorycznymi podpisywała się zastępca dyrektora Fundacji i jej podpis widnieje również w innych dokumentach fundacyjnych opatrzonej pieczęcią, jest zatem łatwy do weryfikacji.

Na fakturach/ rachunkach brak jest dekretacji, oraz przy zapisach dekretacji brak jest dat i podpisów umożliwiających identyfikację osoby podpisującej, gdyż zgodnie z art. 21 ust.1a ustawy o rachunkowości dopuszcza się zastąpienie ręcznej dekretacji wydrukiem komputerowym. W przypadku zastąpienia ręcznej dekretacji wydrukiem komputerowym dane, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt. 6 ustawy o rachunkowości mogą nie być zamieszczane na dowodzie księgowym, przy czym powinien on zawierać informacje analogiczne do tych, które zawiera tradycyjny dekret, a więc przede wszystkim informację o sposobie ujęcia dokumentu w księgach rachunkowych, jak również numer, pod którym dokument został zaksięgowany. W przypadku zastosowania wydruku dekretów nie jest konieczne zamieszczanie na dekrecie podpisu osoby odpowiedzialnej za dekretację,

natomiast zapis księgowy powinien posiadać automatycznie nadany numer pozycji, pod którą został wprowadzony do dziennika, a także dane pozwalające na ustalenie osoby odpowiedzialnej za treść zapisu. Uproszczenia te zostały wprowadzone Uchwałą Zarządu Fundacji teatru Ludowego w Krakowie z dnia 29.12.2010 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości. Ponadto Fundacja prowadzi ewidencję osób uprawnionych do podpisywania dokumentów księgowych wraz z ich wzorem podpisu i parafki, co pozwala na identyfikację tych osób.

Nad przeprowadzanymi operacjami finansowymi zapewniono kontrolę. Dokumenty podpisywane były przez zastępcę Dyrektora, przy czym Dyrektor Fundacji miał stały wgląd do tych dokumentów, wspólnie uzgadniano zrobienie potrzebnych zakupów.

Bieżącą obsługę finansowo – księgową zajmowało się biuro rachunkowe M-F z Krakowa – odpowiedzialne za odpowiednie księgowanie, a dokumenty opisane ze strony Fundacji dostarczała z-ca dyrektora na bieżąco mająca kontakt z pracownikiem Biura.

(dowód: akta kontroli str. 1084, 1276, 1278-1279, 1294)

Na okoliczność niepodpisywania faktur/rachunków jako sprawdzający pod względem merytorycznym koordynator projektu „Akademia twórczej jesieni” zeznała, że (cyt.): *Przez moje ręce przechodziły faktury/rachunki za zakupy dokonane przeze mnie i osoby prowadzące zajęcia. Faktury/rachunki zawsze trafiały do rąk Zarządu Fundacji.*

(dowód: akta kontroli str. 2293)

5. Fundacja nie umieściła logo FIO m.in. na:

- 1) zakupionym wyposażeniu: drukarce Brother DCP i komputerze;
- 2) konspektach, materiałach szkoleniowych i edukacyjnych:
 - na konspektach i grafiku zajęć realizowanych w ramach projektu „Obywatel NH” i konspektach z zajęć psychospołecznych prowadzonych w 2011 r. w ramach projektu „Możesz też”;
 - na listach obecności z zajęć GRO przeprowadzonych w 2011 r., harmonogramach oraz programach autorskich warsztatów fotograficznych i dot. zajęć ze sztuki (projekt „Możesz też”);
 - opracowaniu „Wolontariat w organizacji” (na stronie tytułowej umieszczono logo Fundacji, a zdjęcia zawarte w opracowaniu noszą logo Commercial Union oraz Centrum Wolontariatu), „Wolontariat 50+” oraz „Na wolontariat nigdy nie jest za późno” (poza pierwszą stroną);
 - opracowaniu „Komputer w pigułce”. Podkreślić należy, że w załączeniu do wyjaśnień z 7 października 2016 r. Fundacja przedstawiła do kontroli następny egzemplarz tego opracowania z naklejoną tzw. wlepką, na której jest logo FIO w rozmiarze 1,1 cm x 0,5 cm;
 - na materiałach do zajęć GRO i scenariuszach zajęć do j. angielskiego (projekt „Możesz też”);
- 3) zaświadczeniach o ukończeniu szkoleń dot. wolontariatu (wzór załączono do dokumentacji „Akademia twórczej jesieni”);
- 4) ogłoszeniu prasowym opublikowanym w Głosie Tygodniku Nowohuckim o realizacji projektu w ramach I i II edycji opublikowanych 17 sierpnia 2012 r., 18 stycznia i 22 lutego 2013 r.
W umowach o dzieło nr 54/2012 z 1 sierpnia 2012 r. oraz 61/2012 i 13/2013 r. (obydwie z 20 września 2012 r.) w sprawie przygotowania ogłoszeń i informacji prasowych w projekcie pora na seniora ustalono wynagrodzenie odpowiednio: 1.200 zł (w tym ze środków FIO – 700 zł) oraz po 400 zł (płatne ze środków FIO);
- 5) dyplomie o treści „Fundacja Teatru Ludowego składa serdeczne podziękowanie dla (...) za podejmowanie bezinteresownych działań dla dobra innych. Światowy Dzień Wolontariusza Kraków, 5 grudnia 2013 r.” oraz zaświadczeniu o ukończeniu szkolenia dot. wolontariatu;
- 6) zaproszeniach na konferencję zorganizowaną w ramach projektu *Akademia twórczej jesieni*.

(dowód: akta kontroli, str. 278-286, 290-292, 616-619, 690-727, 802-805, 808-811, 1465-1466, 1565-1600, 1634, 1685 - 1686, 1705-1771, 1811-1845, 1978-2041, 2061-2077, 2079-2099, 2212-2213, 2385, 2495-2496, 2739-2742, 2790-2793)

Ponadto, na materiałach szkoleniowych: „Pendrive – funkcje i obsługa”, „Pamięć, ćwiczenia pamięci”, „Internet – pierwsze kroki”, „Microsoft Word 2003” i „Ścieżki ukrycia” umieszczono tzw. wlepki z logo FIO, ale pod względem rozmiarów nie spełniały one wymogów zasad/regulaminów FIO.

(dowód: akta kontroli str. 1846-1860, 1862-1973, 2043-2054)

Fundacja w podpisanych umowach zobowiązała się do:

- informowania, że zadanie jest współfinansowane ze środków otrzymanych od Zleceniodawcy w ramach FIO. Informacja na ten temat powinna się znaleźć we wszystkich materiałach, publikacjach, informacjach dla mediów, ogłoszeniach oraz wystąpieniach publicznych dotyczących realizowanego zadania publicznego;
- umieszczania logo Zleceniodawcy na wszystkich materiałach, w szczególności promocyjnych, informacyjnych, szkoleniowych i edukacyjnych, dotyczących realizowanego zadania oraz zakupionych środkach trwałych, proporcjonalnie do wielkości oznaczeń, w sposób zapewniający jego dobrą widoczność. Logo FIO Zleceniobiorca pobiera ze strony ww.pozYTEK.gov.pl.

Wg zasad/regulaminów FIO „wszelkie materiały wytworzone w wyniku realizacji projektu dofinansowanego w ramach PO FIO, w szczególności publikacje, ulotki, materiały informacyjne itp., powinny być opatrzone w widocznym miejscu nadrukiem: „Projekt dofinansowany ze środków Programu Operacyjnego Fundusz Inicjatyw Obywatelskich” oraz zawierać w widocznym miejscu logo PO FIO, którego wzór znajduje się poniżej, dostępne do pobrania na stronie www.pozYTEK.gov.pl lub www.crzI.gov.pl (logo może występować również w formie czarno-białej). W przypadku braku stosownej informacji i logo na wytworzonych materiałach, koszt poniesiony ze środków dotacji, związany z ich wytworzeniem może zostać uznany za niekwalifikowany.

Wzór logo FIO, o którym wyżej mowa, umieszczony w zasadach/regulaminach, ma rozmiary 2x4,5 cm, lub 2,5 x 6 cm.

Dodatkowo, w odniesieniu do projektu „Obywatel NH”, w § 8 ust. 3 umowy zapisano, że w przypadku naruszenia obowiązków, o których mowa w ust. 2 (obowiązek umieszczania logo FIO), Zleceniobiorca zapłaci Zleceniodawcy karę umowną w wysokości 1% od kwoty określonej w § 3 ust. 1 tej umowy, tj. 1% od kwoty dotacji w wysokości 98.685 zł ((987 zł).

(dowód: akta kontroli str. 46-47, 1237-1239)

Na okoliczność zajmowania się wszelkimi sprawami finansowymi, związanymi z obsługą ww. projektów z-ca dyrektora wyjaśniła, co następuje:

Sprawy finansowe związane z obsługą ww. projektów uzgadniane były z Dyrektorem Fundacji i całym zarządem oraz w uzgodnieniu z Biurem Rachunkowym (...). Zajmowałam się tymi sprawami w fundacji wolontaryjnie bo nie było nikogo innego kto by się tym zajmował (...).

(dowód: akta kontroli str. 1274, 1301)

Zgodnie z postanowieniami § 14 ust. 5 statutu Fundacji do zadań Dyrektora Fundacji należy w szczególności prowadzenie bieżących prac Fundacji i organizowanie jej działalności. Dyrektor jest zwierzchnikiem pracowników Fundacji.

(dowód: akta kontroli str. 11-14)

Na pytanie zadane przez kontrolerów (cyt.): „Czy sprawował Pan kontrolę i nadzór nad działaniami Zarządu (w tym w szczególności w zakresie rozliczeń finansowych); jeśli tak to w jaki sposób, a jeśli nie – to dlaczego” dyrektor Fundacji wyjaśnił, że: *Tak sprawowałem kontrolę. Praktycznie codziennie byłem w biurze Fundacji (dni robocze czasem dodatkowo weekendy). Zebrania Zarządu odbywały się raz w tygodniu. Uzgadniano wtedy sprawy dotyczące realizowanych przez Fundację projektów, także sprawy związane z wydatkami lub kto dokona jakich zakupów. Poproszona o stały kontakt z biurem księgowym z-ca dyrektora raportowała na bieżąco wszelkie uzgodnienia czy niejasne kwestie.*

(dowód: akta kontroli str. 1082, 1275)

W sprawie prowadzenia przez Fundację ksiąg rachunkowych niezgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości oraz dopuszczenia do tego dyrektor Fundacji wyjaśnił, że (cyt.): *Moje wykształcenie nie pozwala mi na nadążanie za bardzo skomplikowaną materią zmian w przepisach o rachunkowości. Dlatego też w swoim zarządczym postępowaniu*

wykonywałem wszystkie zmiany po uprzedniej informacji od księgowych prowadzących rachunkowość naszej Fundacji. Z tego co pamiętam dwukrotnie w formie uchwały przyjętej przez Zarząd (za mojej kadencji) dostosowaliśmy rachunkowość Fundacji do obowiązujących aktualnie przepisów.

(dowód: akta kontroli str. 2295)

Na okoliczność nieprowadzenia w Fundacji ksiąg rachunkowych zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości z-ca dyrektora Fundacji wyjaśniła, że (cyt.): *O ile mi wiadomo Fundacja zatrudnia biuro rachunkowe, które prowadzi księgowość zgodnie z przepisami o rachunkowości. Jestem zaskoczona pytaniem o ową niezgodność.*

(dowód: akta kontroli str. 2296)

Ocena częściowa

Fundacja realizując projekty, dofinansowane ze środków FIO nie przestrzegała niektórych przepisów i procedur obowiązujących przy wykorzystaniu środków pochodzących z dotacji FIO. Naruszono zarówno zasady/regulaminy FIO jak i zasady prowadzenia gospodarki finansowej. Zarząd nie zaktualizował zasad rachunkowości, obowiązujących w Fundacji. Nie przestrzegano przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹². Sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych naruszał wymogi art. 24 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Nie uzgodniono kont kosztowych projektów „Możesz też” (I edycja) i „Akademia twórczej jesieni”, w wyniku czego, w odniesieniu do projektu „Możesz też” w ewidencji księgowej wykazano wyższą kwotę otrzymanej dotacji, aniżeli Fundacja faktycznie otrzymała (2,8 tys. zł), a w odniesieniu do „Akademii twórczej jesieni – koszt projektu niższy o 1,7 tys. zł (w tym dotacja - 0,4 tys. zł).

Na dowodach 26 dowodach nie umieszczono dekretacji, co stanowiło naruszenie art. 21 ust. 6 ustawy o rachunkowości. Opisy merytoryczne na 21 fakturach/rachunkach nie spełniały wymogów FIO, gdyż nie podano na nich czasu i miejsca wykorzystania zakupionych artykułów i usług.

Naruszono zasady/regulaminy FIO nie dopełniając obowiązku umieszczania logo FIO na materiałach związanych z realizacją tego programu, w tym m.in. na materiałach szkoleniowych, konspektach, ogłoszeniach prasowych i wyposażeniu.

4. Skuteczność nadzoru nad realizowanymi projektami, metod zarządzania nimi i ewaluacji osiągniętych rezultatów

Opis stanu faktycznego

W sprawie trudności lub ograniczeń wynikających ze sposobu realizacji FIO, które mogłyby mieć negatywny wpływ na jakość realizacji dotowanych zadań, dyrektor Fundacji wyjaśnił, że (cyt.): *Nie stwierdzono trudności czy ograniczeń wynikających ze sposobu realizacji FIO, które miały negatywny wpływ na jakość realizacji dotowanych zadań, oraz że nie miały miejsca przypadki ograniczenia przyznanej dotacji bez podjęcia negocjacji w sprawie zmiany zakresu realizacji zadania.*

(akta kontroli, dowód str. 1082, 1275)

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹³, wnosi o zaktualizowanie obowiązujących w Fundacji zasad rachunkowości.

¹² Dz. U. z 2016 r., poz. 1047

¹³ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096 ze zm.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Niniejszy tekst wystąpienia pokontrolnego został sporządzony z uwzględnieniem zmian zawartych w uchwale nr KPK-KPO.443.044.2017 Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej w Najwyższej Izbie Kontroli z dnia 26 kwietnia 2017 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie

z up.

Jan Kosiniak
Wicedyrektor

Kraków, 28.07.2017 r.